

**Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 20 mars 2006
kl. 16.00**

§ 4 Interpellation om begränsade möjligheter att betala trängselskatt (nr 2005:59)

*Interpellation om biltullar och dess konsekvenser för de utsatta i Stockholm
(nr 2005:60)*

*Interpellation om ökande antal stulna registreringsskyltar med anledning av
stockholmsförsöket med vägtullar (nr 2005:63)*

Interpellation om fler biltullar (nr 2005:5)

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag ber att få hänvisa till de utdelade svaren.

Anförande nr 2

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret på interpellation nr 3.

Anförande nr 3

R e g i n a Ö h o l m (m): Jag skrev den här interpellationen den 21 november. Det är tråkigt att den kommer upp så här sent. Jag var allvarligt orolig för möjligheten att betala biltullsskatterna.

För den bilist som inte har en transponder finns bara Seven-Eleven, Pressbyrå eller Internet att betala på. Det är ju lätt att säga: Så svårt är det inte, Regina.

Alla har inte transponder. Det kan vara människor som sällan kör bil, människor från andra delar av Sverige som bara besöker Stockholm ibland. Alla har inte transponder. Jag har vänner och bekanta som åker till landet och passerar en biltull på vägen och som får panik för att de inte hittar någon pressbyrå eller Seven-Eleven i närheten. Längs vägen till landsstället finns de absolut inte. Många har inte Internet på landsstället. Man måste ju betala inom fem dagar.

Det finns faktiskt inte en enda Seven-Eleven eller pressbyrå längs hela E4, även om man åker ända ned till Öresundsbron. Har ni sett någon Seven-Eleven eller pressbyrå där man dessutom kan parkera utanför? Många som inte har transponder vill ju betala så fort som möjligt. Både Pressbyrå och Seven-Eleven finns oftast i anslutning till kollektivtrafiken och där finns inte alltid möjlighet för den som åker bil och vill betala att snabbt parkera utanför.

Jag kan konstatera att inte alla har transponder. 45 000 påminnelser skickades ut den första månaden.

Det är intressant att höra vad borgarrådet tycker om det. Vad berodde det på att 45 000 påminnelser skickades ut första månaden? Glömde man bort att skaffa transponder eller var det knepigt att betala? Vad kan det bero på.

Både Seven-Eleven och Pressbyrån ägs av Reitan servicehandel AB som alltså har fått monopol på att ta emot betalning. Det anser i alla fall vi är ett problem.

Betalningsplatserna finns inte längs vägarna. Som jag sade tidigare finns de mest i anslutning till kollektivtrafiken. Ett system som vänder sig till bilister ska också vara tillgängligt för bilister. Det ska vara smidigt att betala.

Min andra fråga till finansborgarrådet är: Anser borgarrådet att det är rimligt att ett enda företag har fått monopol på att ta emot betalning av trängselskatt?

Finansborgarrådet svarar att det bör finnas fler möjligheter att betala om miljöavgifterna införs permanent i Stockholm. Jag kan bara tolka det som att finansborgarrådet inte tycker att tillgängligheten till betalningsställen i dag är ett problem.

Anförande nr 4

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag beklagar att vi inte har fått upp den här interpellationen tidigare. Det är absolut min ambition att svara på interpellanternas frågor så snart som möjligt och ha interpellationsinstitutet så aktuellt som möjligt. Ibland hinner man inte med under fullmäktigemötet. Ibland bordläggs tyvärr saker och ting. Du ska veta att det är min absoluta ambition att så snart det bara går ha debatten om miljöavgifter eller Stockholmsförsöket så aktuell som möjligt.

Sedan jag svarade har man möjlighet att också betala med betalkort över Internet. Alla har inte Internet heller. Man ska veta att när Vägverket och IBM gjorde den här upphandlingen gjorde ni moderater allt för att sätta käppar i hjulet för att det här systemet inte skulle komma att provas. Tiden blev knapp. Tiden blev också knapp när det gällde att ta kontakt med andra för att hitta fler som skulle kunna hjälpa till att distribuera och ta emot betalningar.

Nu visar det sig, efter ett antal månader, att restbetalningarna är oerhört få. De ligger omkring en procent. Kraven och påminnelserna är det promillesiffror på. Vi vet att det tekniska systemet, trots en väldigt kort tid och trots att upphandlingen gjorts väldigt snabbt, överglänser erfarenheterna från London och Oslo just när det gäller tekniken.

Det är viktigt att använda de här sju månaderna till att se vad som är styrkan och bristen i systemet. Skulle stockholmarna säga ja och vi därför ska ha ett sådant här system måste man ju också utvärdera försöket väldigt noga så att man uppmärksammar bland annat det som du har uppmärksammat, nämligen att man behöver fler ställen att betala på. Alla har inte transponder. Jag tror att det är ungefär 65 procent som i dag betalar med autogiro och transponder, närmare 20 procent är bankgiro och plusgiro. Resten är Seven-Eleven eller Pressbyrån. Att få det ännu mer automatiserat betyder väldigt mycket också för den enskilde individen.

Vid ett ja tror jag att alla är intresserade av att underlätta betalningarna så mycket som möjligt. Låt oss utvärdera och se hur försöket fortlöper. Sedan kan vi gemensamt bestämma oss för förbättringar.

Anförande nr 5

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan bara tacka Annika Billström för att det inte dröjde så väldigt länge med svaret på den interpellation som jag skrev – om det kan vara till någon fröjd.

Anledningen till min interpellation om fler biltullar är citatet i Dagens Nyheter den 24 januari 2006. Annika Billström säger där: Luften är som smutsigast i innerstaden, och naturligtvis ska vi som bor i innerstaden också betala.

Det ger anledning att fundera över om Annika Billström redan hade tagit ställning i frågan. Skulle man inte avvakta försöket? Det kan man undra.

Jag såg fram emot svaret från Annika Billström. Det kom efter ganska kort tid, redan den 15 februari. Under den korta tiden har Annika Billström ändrat sig. Med tanke på det Annika Billström säger om att vi som bor i innerstaden ska betala ändrar man i citatet och säger att hon inte har tagit ställning till det hela än. Man kan undra hur stor trovärdighet Annika Billström har.

Finansborgarrådet säger i sitt interpellationssvar att Stockholmsförsöket inte innehåller biltullar. Hon hänvisar till att tullars syfte är att generera intäkter för att bygga vägar. Det nu pågående Stockholmsförsöket med betalstationer eller vad man vill kalla det för, har enligt finansborgarrådets svar inte huvudsakligen detta syfte.

Vidare säger Annika Billström den 15 februari 2006 att hon inte har för avsikt att nu ha en klar uppfattning om om miljöavgifter ska utvecklas. Det är som sagt en intressant tanke.

Det är också intressant att se valsedeln där man säger att miljöavgifter innebär att avgifter tas ut i trafiken för att minska köer och förbättra miljön. Intäkterna återförs till Stockholmsregionen för investeringar i kollektivtrafik och vägar.

Men, Annika Billström, Stockholmsförsökets syfte var ju, enligt ditt svar till mig, inte att generera intäkter för att bygga vägar. Hur ska du ha det? Jag förstår inte dina tankar.

Jag vill fortfarande ställa frågan: Hur kan du ta ställning den 21 januari 2006 och ändra dig den 15 februari? Vad är det i Stockholmsförsöket som skulle få dig att införa miljöavgifter i city? Du svarar inte riktigt på frågan. Du går som katten kring het gröt.

Man kommer förmodligen inte att kunna lita på dina svar vad du än säger, men jag skulle ändå vilja att du försöker ge svar. Vad har du tänkt dig med tanke på ditt utspel i DN den 24 januari?

Anförande nr 6

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Jag har några frågor kring Birgitta Holms interpellation. Jag har med intresse läst Annika Billströms svar. I slutet av interpellationssvaret skriver hon att samtliga partier i kommunfullmäktige är fria att bedriva valrörelse och valkampanj inför valet 2006. Sedan lägger hon till det fascinerande: Mitt parti har för avsikt att inför valet redovisa sina ställningstaganden och en rad frågor där miljöavgifter är *en* fråga.

Alla i den här salen, och jag tror alla medborgare i den här staden och det här landet, känner till vad du sade före det förra valet. Du sade: Nej, om jag får bestämma ska vi inte införa biltullar i den här staden. Det gick knappt ett par veckor efter valet. Då ringde Göran Persson till dig och sade: Om jag ska kunna bilda regering här i landet är det ett krav från Miljöpartiet och Peter Eriksson att det ska införas biltullar i den här staden.

Vad säger Annika Billström då? Jag vet inte hur lång betänketid du fick, men så småningom kommer beskedet att det ska bli ett försök. Det är det försöket som nu har startat.

Min fråga till dig, Annika Billström, och till er andra socialdemokrater är: Går det att lita på er inför nästkommande val?

Från Folkpartiets sida kan jag säga: Vi säger samma sak före val som efter val. Det är skillnaden mellan dig och mig, Annika Billström

Anförande nr 7

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Jag har interPELLERAT om en annan del av problematiken kring trängselskatten. Jag vill tacka borgarrådet för svaret, även om jag för första gången faktiskt anser att svaret inte är något svar. Borgarrådet säger att det är mycket svårt att svara på vad införandet av biltullar kan komma att kosta socialtjänstförvaltningen för den uppsökande verksamhet där man behöver använda bilar.

Jag har inte fått något svar på mina två frågor. Det är lite beklagligt. Nu hamnade borgarrådet tyvärr efter mig, så jag överlåter mitt första inlägg i den här interpellationen till efter det att borgarrådet haft möjlighet att utveckla detta icke-svar.

Vi har ju fyra interpellationer som vi ska debattera om trängselskatterna. Det är fyra olika frågeställningar. Det här är väl ändå en liten fördiskussion inför den stora debatten som kommer vid nästa fullmäktige där valsveket definitivt cementeras och där stockholmarna definitivt får se demokratisynen i ett annat parti kontra den demokratisyn som vi har på den här sidan.

Av de interpellationer som vi diskuterar i dag tycker jag att den som Birgitta Holm har tagit upp har fått ett konstigt svar från finansborgarrådet utifrån vad vi vet om vad finansborgarrådet sade före valet 2002 och vad som har hänt. Det blev ett icke-svar på den interpellationen. En intressant fråga är vad som kommer att hända om, Gud förbjude, Socialdemokraterna vinner i valet. Det blir ju inte något valsvek eftersom du nu har gått ut i en artikel och sagt att det inte räcker med de tullar vi har

runt staden. Vi ska ha tullar på Birger Jarlsgatan, på Kungsgatan, vid Slussen och på Västerbron.

Kan vi lita på, Annika Billström, om olyckan är framme och du får majoritet, att vi kommer att få alla dessa tullar? Det är ju så orättvist att stockholmarna kan bila inom sin tullzon utan att betala. Det tycker jag är en oerhört väsentlig fråga.

Anförande nr 8

R e g i n a Ö h o l m (m): Det är en intressant debatt och det är roligt att se att det är många talare på listan. Hela biltullsystemet är ju framforscerat av majoriteten. Det var snabba beslut som skulle fattas och det var snabbt genomfört. Tyvärr blev det väldigt många brister.

Ett system som bara berör bilister måste ju vara tillgängligt för just bilister. Finansborgarrådet verkar inte tycka att det är så viktigt med tillgängligheten när det gäller betalning. Hon svarar ju att om det blir permanent ska hon se över dessa möjligheter.

Många människor som bor i Nacka och Värmdö reser med bil. De reser genom Stockholms kommun. De reser norrut. Såvitt jag vet finns den enda Pressbyrån i Gustavsbergs centrum. Det har också Nacka-Värmdöposten uppmärksammat. Det är många från Nacka och Värmdö som inte passerar Gustavsbergs centrum varje dag.

Finansborgarrådet svarar att restbetalningarna är få. Människor blir ju stressade när de måste betala inom fem dagar. I vanliga fall får man en faktura och har 30 dagar på sig. I det här fallet är människor väldigt stressade.

Problemet är att tillgängligheten är så dålig. Det är som om man skulle köpa fotbollsbiljetter på Operan.

Människor reser med bil. När man upphandlade detta borde man ha tittat på var bilarna rör sig. Man brukar hävda att bensinstationernas datormöjligheter inte klarar detta. I och med att man forcerade fram det här beslutet blev det väldigt illa. Att man kan betala enbart på sådana ställen som finns längs kollektivtrafiken är ett stort problem.

Anförande nr 9

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det här är ju ett gäng intressanta interpellationer. Jag förstår att skrivklådan har varit stor i oppositionen, särskilt före införandet av avgifterna. Efter det har vi inte sett lika många interpellationer. Men det är intressant och jag tycker att det har kommit fram en del fakta i svaren som ni inte har lyft upp så mycket.

Det intressanta är väl perspektivskillnaden och informationsskillnaden. I och med att borgerligheten har lagt ned så enormt mycket tid på att kritisera själva tanken på att över huvud taget använda något som syftar till att vara miljöstyrande avgifter på vägsidan har ni inte satt er in i hur systemet har byggts upp och vilka problem som är svåra att lösa och vilka man har löst på ett för tillfället så bra sätt som möjligt.

Det handlar lite om perspektiv. Regina Öholm ser det som att bilister sitter i sina bilar jämt. De sitter fastnitade där. Man går aldrig ur bilen i Reginas syn på världen. Man kan möjligen räcka ut armen hos McDonalds drive-in. Där skulle man kanske kunna betala avgiften.

Vi kan titta på hur andra betalsystem för bilister fungerar här i staden, till exempel parkeringsavgifter. Det är ju inte så att det bara går att betala på själva parkeringsplatsen. I dag går det att betala via mobiltelefon. Det är det många som gör. Många som ligger i framkant när det gäller den tekniken säger att det vore bra om man kunde betala på flera sätt, i den del kiosker till exempel.

I London till exempel görs de flesta betalningarna i kiosker och hos tobakshandlare, motsvarigheten till våra Seven-Eleven och pressbyråer. Jag tror att du tänker lite snävt när du säger att det är omöjligt för bilister att betala eftersom det bara är Seven-Eleven och Pressbyrån som kan ta emot kontanter.

Vi välkomnar naturligtvis det nya systemet där alla som har ett Visakort kan knappa in sig på vilken dator som helst. Man behöver inte ha någon Internetuppkoppling hemma för att kunna göra det. Det skulle jag vilja höra din kommentar till. Det är ju ett kompletterande system. Jag tycker att det kan finnas goda skäl att titta på ytterligare kompletterande system. I framtiden måste vi ju tänka oss det här systemet som ett avgiftssystem där vi i kommunen själva ska sköta det hela.

Jag får återkomma i ett annat inlägg när det gäller det tråkiga att oppositionen inte kan skilja mellan bompeng och styrande avgifter. Det visar också att man inte har varit inne i den här debatten. Det är ännu tråkigare att man inte kan räkna effektivitetsvinster. Det kan åtminstone taxibolagen göra. De säger att de har tjänat in avgifterna flera gånger per dag. Det borde Socialtjänsten också kunna göra genom att använda färre fordon och lägga kortare tid på att sitta i kö.

Det enda man har kvar är det så kallade demokratiargumentet som ni vill upphöja till en riktigt stor princip. När vi kommer till nästa val och inför ett kommande system kan vi väl vara rakare och debattera vad ni vill göra för att lösa trafikproblemen.

Anförande nr 10

Borgarrådet O l o f s s o n (v). Ordförande, fullmäktige! När man hör diskussionerna framgår det klart och tydligt att oppositionen radar upp svårigheterna i stället för att se möjligheten att få en bättre kollektivtrafik, renare luft och bättre miljö att vistas i. Jag förstår att Peter Lundén-Welden tyckte att jag skulle ha sagt något annat innan, men jag gjorde som vi brukar, nämligen hänvisade till det utsända svaret. Peter Lundén-Welden kanske inte var här då.

Peter Lundén-Welden har fått ett så bra svar att han egentligen inte har något att komma med. Han har nämligen fått svar när det gäller det som är kärnan i den del av socialtjänstförvaltningens verksamhet där man behöver bilar. Det handlar om de institutioner som socialtjänstförvaltningen styr över. De ligger i de allra flesta fall utanför staden. Där behöver man inte betala trängselskatt.

Vi har bedrivit ett mycket ambitiöst utvecklingsarbete för att förnya bilparken. Det var med bestörtning jag, som före detta miljöborgarråd, insåg att socialtjänstförvaltningen inte hade några miljöbilar. Nu jobbar vi på det. Miljöbilar behöver, som bekant, inte betala trängselskatt.

I övrigt är många av aktiviteterna i socialtjänstförvaltningens kärnverksamhet sådant arbete som bedrivs på kvällar, nätter och helger. Det är när ingen annan verksamhet i staden är öppen. Då behöver man inte betala några avgifter.

Peter Lundén-Welden har egentligen fått ett väldigt bra svar. Därför hade han ingenting att säga.

Även socialtjänstförvaltningen kommer ju fram snabbare, precis som taxi. Man kan också använda sig av taxi ibland. Det gör man.

Peter Lundén-Welden nämnde uppsökande verksamhet. De har i och för sig bil, i allt större utsträckning miljöbil, även om inte alla har det ännu. Många åker kollektivt i sitt arbete. De ska ju också vandra på stadens gator och torg för att träffa de människor som de bedriver uppsökande verksamhet för.

Anförande nr 11

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande! Först en ordningsfråga. Får alla som är uppe och debatterar nu debattera samtliga fyra interpellationer?

Jag vill först vända mig till borgarrådet Billström. Jag reagerade över uttrycket: tiden blev knapp på grund av de borgerligas och framför allt Moderaternas protester. Vadå, blev knapp?

Tid är ett relativt begrepp, om jag har förstått Einstein rätt. Om man måste göra allt inom en mandatperiod och riskera att man mister makten vid kommande val därför att man är så lögnaktig i sina vallöften är risken att man inte får fortsätta ytterst stor. Då är tiden knapp. Inte är det väl Moderaternas eller några andras fel, i så fall. Det handlar ju om att bedriva politik på ett sådant sätt att man har chans att bli omvald. I så fall blir ju tiden längre för att genomföra sådant som man vill.

Det kanske hade varit bättre att tiden varit sådan att man hade börjat med en folkomröstning och sett om man hade fått majoritet för en sak och sedan genomfört den, i stället för att göra det i fel ordning.

När det gäller betalställen är det ju inte bara de som bor i Stockholm som ska betala. Det är ju också de som bor i Stockholms län och i övriga landet.

De kanske går ur bilen, Åsa Romson, men det kanske inte räcker. Du vill ju vara rädd om miljön. Jag har sett exempel på att man får åka många kilometer, i vissa fall ett par mil, för att komma till ett ställe där man kan betala. Hur bra är det för miljön att det är så få ställen att betala på?

Det ska inte ändras heller - bara om det blir permanentat. Det har visserligen skett en del små förbättringar. Man kanske skulle ha tänkt på det innan man införde detta.

Anförande nr 12

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Vi ska debattera de här fyra interpellationerna om trängselskatt. Debattera är ju ett konstigt begrepp. Det ansvariga borgarrådet går ju knappt upp i debatten utan har tre inlägg. Ingen annan av Socialdemokraterna går upp och försvarar detta. Det blir en något märklig diskussion.

(O r d f ö r a n d e n : Det är ju det system vi har. Det går inte att begära repliker i en interpellationsdebatt. Det måste vi respektera.)

Det handlade om att jag tycker att fler socialdemokrater kan vara aktiva i debatten, om vi ska ha en debatt. Det trodde jag att det var fråga om. Det var det jag menade.

Borgarrådet Billström säger att det har blivit så dåligt med de här inbetalningsställena eftersom det blev så bråttom när oppositionen satte sig på tvären. I en demokrati går inte allt jättesmidigt. Man debatterar saker innan de genomförs. Det förefaller oerhört märkligt att denna långa tidsutdräkt inte medförde att man kunde förbättra systemet. Det blev i stället sämre. Det är en konsekvens som Socialdemokraterna får stå för.

Birgitta Holm har en mycket relevant interpellation som handlar om det som Annika Billström har sagt i en rad tidningsintervjuer, nämligen att det ska bli fler biltullar och att de måste bli högre. De pengar man får in i avgifter ska ju gå till kollektivtrafiksatsningar.

Det finns en stor skillnad mellan majoriteten och oss som i dag är i minoritet och det är att vi ser verkligheten. Vi ser vad som händer. Att biltullarna fungerar beror på att människor tvingas bort från vägarna. De har inte råd. Det var just det som Annika Billström ville.

Mina gamla grannar i söderförort har inte råd att åka in till staden. Grattis, säger man. Vi tycker att det är fel.

Om du går till pendeltågsresenärerna och säger att de har fått enorma kollektivtrafiksatsningar eftersom vi har infört biltullar tror jag att folk skrattar ihjäl sig. Nästan alla pendeltåg är försenade.

Hur mycket kommer Socialdemokraterna att höja avgifterna för att det ska bli en vettig kollektivtrafiksatsning? Det borde vi få svar på före valet, och helst redan nu.

Hur höga ska biltullarna i så fall vara för att hålla ändå fler människor borta från vägarna och för att man ska kunna göra en satsning på kollektivtrafiken?

I dag satsas 3,8 miljarder på detta stora försök. Vi har fått tillbaka 200 miljoner. Det räcker väl till ungefär fem meter av Citybanan. Det behövs otroligt mycket mer pengar om vi ska kunna göra en vägsatsning och en kollektivtrafiksatsning.

Anförande nr 13

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det är mycket av "Surt, sa räven" från oppositionens sida. Stockholmsförsöket är nu inne på tredje månaden. Det har gått väldigt bra. Det har till och med gått bättre än vad vi som trodde på försöket vågade hoppas.

Marginella förbättringar, sade någon. En 25-procentig minskning är väl ingen marginell förbättring. Vid något avsnitt var det till och med en 28-procentig minskning. Essingeleden har inte korkat igen. Den minskning i detaljhandeln som ni befarade har inte heller blivit av. Direktbussarna går. Det har faktiskt fungerat väldigt bra.

Det kanske hade varit klokt om ni hade lugnat er med att slänga in de här interpellationerna när ni letar efter fel på försöket tills försöket hade varit i gång ett tag. Ett försök är ett försök och försök utvärderas. Utvärderingen kan komma att leda till justeringar av försöket till det bättre när man ser hur det har utfallit. Det ligger liksom i försökets natur. Även i permanenta verksamheter händer det ju att man genomför förändringar under resans gång.

Nu kommer Stockholmsförsöket att utvärderas. Om stockholmarna gör tummen upp för en fortsättning kommer det sannolikt att bli en del förändringar beroende på vad utvärderingen leder till. Det kan till exempel vara fler betalningsmöjligheter. Man kan underlätta för dem som har fått sina skyltar stulna: det är för övrigt ganska få. Sådana saker kommer man att kunna ändra på i det fortsatta försöket.

Jag tycker att ni ska lugna ned er och försöka smälta detta. Jag förstår att ni är väldigt besvikna över att det har gått så bra. Försök att ta det och se lite positivt på framtiden. Kom med konstruktiva förslag i stället för att gnälla.

Anförande nr 14

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige och Madeleine Sjöstedt! Ditt påstående är osant. Jag har aldrig sagt att avgifterna ska höjas. Jag skulle vilja se var du har fått det ifrån. Jag har aldrig sagt det. Jag har aldrig kommenterat nivån. Däremot tycker hela majoriteten att detta ska vara en avgift, inte en skatt. Stockholmsmarnas pengar ska återföras till Stockholm för att investeras i vägar och kollektivtrafik.

Det som oroar mig är inte försöket och hur det går i försöket. Det som oroar mig är något som jag hörde på radio förra veckan. Alla vi sex partier som nu finns i fullmäktige har ju sagt att vi ska följa folkomröstningens resultat. Det hoppas jag att vi är överens om i fortsättningen också.

Jag hörde en företrädare som är ekonomisk talesman för Moderata samlingspartiet i Sveriges riksdag, Mikael Odenberg. Han sade att det inte alls är säkert att man vid en borgerlig valseger i riket har för avsikt att följa folkomröstningens resultat. Det är djupt allvarligt. Det är djupt odemokratiskt. Vet ni vad hans argument är? Jo, han säger att det här inte är en avgift utan en skatt och då ska frågan avgöras i Sveriges riksdag.

Kära moderata kolleger i Stockholms stads fullmäktige! Ni har varit med och drivit på för att få en folkomröstning. Ni har hållit fanan högt och sagt att folkomröstningen är den viktigaste demokratifrågan vid sidan av allmänna val. Förra veckan fick man höra att ni inte ens tänker följa folkomröstningens resultat. Det är djupt oroande. Det är en av de viktigaste principfrågorna vid sidan av att göra detta till en avgift så att stockholmarna tar hand om sina investeringar. Det är en viktig fråga för oss alla, och framför allt för våra medborgare som om sex månader ska gå till valurnan i de parlamentariska valen och i Stockholms stads första folkomröstning. Det är klart att det är viktigt att få tydliga och klara besked.

Låt oss nu i lugn och ro se det här försöket. Sedan är det medborgarna i Stockholm som ska avgöra detta och inte en tillfällig politisk opinion i Sveriges riksdag.

Anförande nr 15

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande och borgarrådet Billström! Är det din allvarliga uppfattning att det är vårt fel att det är svårt att betala? Är det din allvarliga uppfattning att om inte vi hade konstat – eller vad det var du sade – så hade ni haft tid att utforma ett bättre fungerande betalningssystem? Är det din allvarliga uppfattning att det var vi som omöjliggjorde utvecklingen av anständiga betalningsmöjligheter? Var det vårt fel att ni införde ett system där man har fem dagar på sig att betala? På vilket sätt var det vårt fel?

I svaret på Regina Öholms interpellation säger Annika Billström att en del av frågorna är överspelade eftersom de har besvarats genom de massiva informationsinsatser som staden har gjort. Det föranleder frågan: På vilket sätt besvaras Reginas frågor av den propagandabombning som ni har utsatt stockholmarna för? Ni har dessutom tvingat dem att betala den eftersom det finansieras med skattemedel.

Åsa Romson! Vi kan stå här i talarstolen och säga att månen är en grön ost väldigt många gånger, men den blir inte det. Det heter inte miljöstyrande avgifter. Det heter trängselskatt. Jag vet att det inte är det ni vill ha, men det är det ni har. Det verkar som om det ni diskuterar är något annat än det vi faktiskt har. Ni diskuterar något som ni hellre hade velat ha, nämligen ett system med avgifter där pengarna går tillbaka till Stockholm. Så är det ju inte. Det kostar 3,8 miljarder. Vi får kanske 200 miljoner – en jättefin affär.

Du talar om en massa andra möjligheter att betala - Visakort och annat. Fixa det då. Det är ju ni som äger systemet. Det är ni som har utformat det. Det är ni som har upphandlat det. Varför såg ni inte till att lösa det i stället för att ha det som det nu ser ut? Det är faktiskt svårt för många att betala.

Jag får väl be om ursäkt för att vi faktiskt tycker att demokratiaspekten är så viktig att vi vill upphöja den till norm i diskussionen. Jag trodde naivt att det var en uppfattning som Miljöpartiet också hade när det gäller demokratifrågor. Jag tvingas konstatera att jag hade fel.

Anförande nr 16

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande och ledamöter! Jag ska utifrån interpellationen tala om konsekvenserna för de utsatta.

Under den tid som man har diskuterat biltullarna har man aldrig riktigt diskuterat detta när det gäller barn. I dag går 3 500 barn från ytterstaden i innerstadsskolorna. Föräldrarna har aktivt valt skola för sina barn. Jag har fått ett brev som jag tänker läsa upp eftersom det beskriver situationen utifrån ekonomiska konsekvenser och även konsekvenserna för en åttaåring som går i en av våra innerstadsskolor. Mamman skriver:

Jag har min son i årskurs 2 i Johannes skola. Vi bor i Bromsten och vi är beroende av bilen för att klara av vardagen. Vi skjutsar barnen till skolan och vi åker till vårt arbete med bilen. Vi har gjort ett aktivt val när det gäller skola för vår son och vi straffas för det nu. Det kostar 60 kronor per dag, det vill säga minst 1 200 kronor i månaden efter skatt. Det är en stor ekonomisk börda för en barnfamilj. De här små barnen som går i innerstadsskolorna fick väl inget val. Jag kan inte hitta någon så kallad busslinje som har kommit till för att hjälpa folk att åka kollektivt som passar mig. Jag jobbar i Kista och min man i Hjulsta. Vi måste gå ned i arbetstid för att åka kollektivt till Roslagsskolan.

Hennes fråga är: Hur ska jag förklara för en åttaåring att han måste byta skola, nu när han har funnit vänner och en trygg miljö, på grund av att vissa politiker inte har hållit sina löften för sin egen makts skull?

Den frågan tycker jag att man ska ställa till majoriteten. Hur ska ni svara åttaåringen? Han är tvungen att byta skola.

Anförande nr 17

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Först vänder jag mig till borgarrådet Olofsson.

Du säger att du har gett ett bra svar till interpellanten. Svaret från borgarrådet om kostnaderna för Socialtjänstförvaltningen är: Det är mycket svårt att göra en beräkning av den eventuella extra kostnad som trängselskatten kommer att innebära för Socialtjänstförvaltningen. Det är det svar jag får.

Jag vänder mig sedan till finansborgarrådet Annika Billström.

Kära radiolyssnare! Jag trodde att finansborgarrådet visste vad demokrati är och vad beslutet om trängselskatter innebär. Hon ägnar tre minuter av sin tid åt att indignerat försöka göra sig till tolk för ett uttalande av en moderat på riksdagsnivå. Hon säger: Jag trodde att vi sex partier i stadshuset hade lovat att följa folkomröstningsresultatet.

Ja, samtliga sex partier i detta hus har lovat att följa folkomröstningsresultatet. Men, finansborgarrådet Billström, ingen av oss äger beslutet i denna fråga. Det är det som är den lögn som majoriteten försöker komma med, nämligen att vi här äger frågan

och att det är därför bara vi i Stockholm ska folkomrösta i frågan. Vi äger inte frågan. Det är en statlig skatt.

Lika ointressant som det egentligen är att höra vad finansborgarrådet säger är det att höra vad jag säger i denna fråga. Det som är intressant är att Göran Persson och herr Nuder inte har öppnat munnen över huvud taget och sagt om de kommer att följa folkomröstningsresultatet. Lars Ohly har inte heller sagt att han tänker följa folkomröstningsresultatet. Framför allt har inte Peter Eriksson i Kalix gjort det. Han krävde att det skulle införas trängselskatt i Stockholm. Ingen av dem har sagt att de tänker följa den lokala folkomröstningen eller viljeyttringen i Stockholms stad. Det är det som är så allvarligt.

Beslutet ligger i Rosenbad. Oavsett om vi säger ja eller nej kommer det att vara en bricka i förhandlingarna om ni, vilket Gud förbjude, får majoritet tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet i riksdagsvalet. Vi kan säga ja, men riksdagen kan ändå besluta att detta ska fortsätta i Stockholm, att det ska införas i Göteborg, Malmö och Sundsvall och i andra städer som Miljöpartiet vill.

Åsa Romson! Det här är inte miljöstyrande avgifter. Det här är en trängselskatt. Det är inga miljöavgifter.

Om vi ska vara indignerade, finansborgarrådet, måste vi faktiskt tala sanning. Vi äger inte frågan. Det är därför det vore så bra om även kommunerna runt Stockholms stad fick vara med i opinionsyttringen om vad vi tycker.

Biltrafiken har minskat med 25-28 procent. 25 procent av stockholmarna njuter av att åka pendeltåg. Jag vet inte om ni läser tidningen. Dag efter dag in kan man ju läsa vilken succé satsningen på kollektivtrafik är.

Anförande nr 18

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Vi är sura, buttra och tvära sade Åsa Romson, och vi är ledsna över att det går så bra.

Den 6 februari skrev jag interpellationen. Då hade trängselskattmiljöstyrande – och allt vad det heter – betalstationer redan införts. Kom inte och säg något annat!

Det är flera som har varit inne på frågan om perspektiv. Men det är ju ändå ni som äger systemet. Jag kan inte förstå att ni inte kan se hur verkligheten ser ut. Ni kör ert eget race och lever i er glaskula.

Du talar om demokratiargument, bompeng och styrande miljöåtgärder, Åsa Romson. Det här är en demokratifråga. Det kommer vi att debattera den 3 april när det gäller valsedelsutformningen.

SL går 1,4 miljoner back. Det har jag hört på radio i dag. Bussar och tåg uteblir. Pendeltågen är överfulla. De kommer inte. Vi som åker kollektivt ser detta dagligen. Det är köer överallt. Det är köer på Nynäsvägen när jag åker till jobbet på morgonen. De är inte speciellt mindre än tidigare.

Ann-Marie Strömberg säger att det är väldigt bra med trängselskatter, eller vad det heter. Jag vet knappt vad det heter längre. Ni använder olika ord för att försöka förvirra oss alla. Ann-Marie Strömberg säger i alla fall att det är väldigt bra. Vad är det som är väldigt bra med miljöavgifter eller trängselskatt annat än att man måste betala för att få köra på redan skattade vägar och med skattade bensinpengar? Ni tar från människor som inte har så mycket pengar. De med pengar klarar sig alltid, men inte de personer som lever på marginalen. Det gäller många av oss i söderförort. De hänvisas till bussar.

Varför svarar du inte på min fråga, Annika Billström? Varför säger du i en debatt i DN att du vill ha fler biltullar, trängselskatt, miljöavgifter och sedan säger att du ska fundera? Lugn och ro, säger Annika Billström. Du borde svara på min fråga.

Som jag sade i mitt första inlägg: Du har inte hållit något vallöfte tidigare och du lär väl inte hålla det den här gången heller. Det hade varit klädsamt om du kunde säga hur du har tänkt dig att det ska bli med biltullar.

Anförande nr 19

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande! Om man inför biltullar och bilskatt och tar avgift när människor ska köra in i stadskärnan är det klart att trafiken minskar. Ingen hade väl trott något annat. Dessutom införs detta mitt i vintern. Det har varit snö varenda dag sedan skatten infördes. Mitt tips är att trafiken ökar när våren kommer. De undersökningar som redan finns visar att det sakta men säkert är fler och fler som använder bilen. Det beror naturligtvis på att kollektivtrafiken inte fungerar. Det är för få bussar, och pendeltågen går inte i tid.

En annan aspekt är att människor vänjer sig vid nivån på avgiften. Man kanske behöver sin bil.

Undersökningarna visar också att trafiken ökar mest från norr- och västerort. Man kan ju fundera över vad det beror på. Ökningen från sydsidan är inte så stor. Kan det måne bero på att personer som bor på norrsidan och i västerort tjänar bättre och har råd att lägga ut de här pengarna? Då bör man fundera över hur man ska lösa detta. Är det egentligen så bra?

Demokratiaspekten är dock den viktigaste frågan. Jag vill gärna återkomma till det som Annika Billström skriver i sitt svar till Birgitta Holm. Det står: Samtliga partier i fullmäktige har förbundit sig att följa folkomröstningsresultatet lokalt. Det gör vi. Du har sagt att du ska göra det. Jag och mitt parti – Folkpartiet – har sagt att vi ska göra det. De övriga partierna har också sagt att de ska göra det.

Ett problem med det hela är att den här församlingen inte fattar beslut om skatt. Du kallar det avgifter, men det är ju en skatt. Det är en skatt som din kompis Göran Persson tillsammans med Peter Eriksson har infört. Du har sagt ja, Annika Billström, till att införa det här försöket. I talarstolen säger du nu: Jag lovar att vi, om vi får förtroende vid valet i höst, att vi ska fortsätta försöket.

Kan man lita på det? Man kunde inte lita på vad du sade 2002. Kan man lita på vad du säger 2006?

Anförande nr 20

R e g i n a Ö h o l m (m): Åsa Romson berättar att jag ser bilisterna som människor som inte rör sig utanför sina bilar. Åsa Romson säger att det går att betala parkeringsavgiften med mobilen. Vi kan jämföra möjligheten att betala parkeringsavgiften med att betala biltullsskatten.

Alla som någon gång har betalat en parkeringsavgift vet att man oftast behöver gå 10, 100 eller kanske 200 meter för att betala. När man ska betala biltullsskatten bor man ibland 1 eller 10 km eller kanske några mil eller ännu längre ifrån en Seven-Eleven eller en pressbyrå. Eftersom Seven-Eleven och Pressbyrån ägs av samma företag blir det en monopolställning. Det är något som jag tycker att massmedia inte riktigt har tagit upp. Majoriteten inser inte att det är ett problem.

Det är också intressant att höra att finansborgarrådet är orolig för vad en moderat riksdagsledamot har sagt. Som tidigare har sagts här ligger ju besluten på riksdagsnivå. Vi äger inte frågan. Beslutet om en statlig trängselskatt togs ju i riksdagen. Finansborgarrådet är upprörd.

Vad säger finansborgarrådet till de boende i kranskommunerna? 13 kommuner har röstat om detta. Människorna där är minst lika upprörda. Stockholm är ju mer än bara Stockholms kommun. Stockholm är en region. Det är Stockholms län. Många säger att Stockholms län också borde få tycka till.

Finansborgarrådet verkar inte tycka att demokrati är viktigt i det stora hela. Det är inte viktigt vad Stockholms läns befolkning tycker, utan enbart vad Stockholms kommuns invånare tycker.

Anförande nr 21

Å s a R o m s o n (mp): De bilister som åker in och betalar de här avgifterna åker bevisligen över passagen. Innanför passagen finns det hundratals Seven-Eleven och pressbyråer. Tänk vidare på analysen av om bilisterna går ur bilen. De flesta i Stockholm besöker ställen i staden där det finns gott om pressbyråer och Seven-Eleven.

Till Cecilia Brinck vill jag säga att Miljöpartiet självklart upphöjer självklart demokratiaspekterna. Fyra års ältande om socialdemokratiska partiföreträdares uttalande i valrörelsen som visar sig överilade när majoritetsförhållandena i fullmäktige klarläggs kallar inte vi miljöpartister demokrati. Det är bara brist på politiska argument.

Allt kanaliseras nu ned till frågan om avgift och skatt. Det är intressant att Moderaternas företrädare tycker att det är vi som är surriga med begreppen. Ni själva skriver interpellationer om biltullar, biltullsskatter, trängselskatt - det är den lagliga rubriceringen. Miljöavgifter står det i vårt eget beslut från fullmäktige. Trängselavgifter kallar jag det eftersom det är den term som framför allt miljörörelsen använder när det gäller den här typen av miljöstyrande vägavgifter. Det är också en samlingsterm som man använder inom vetenskapen.

Det här är inte något nytt. Det är något som har debatterats länge, men det är uppenbarligen en ny diskussion för många av de borgerliga partiföreträdarna. Det är skrämmande. Det är skrämmande när vi står mitt i en storstad med de miljöproblem,

trafikproblem och framkomlighetsproblem som den här trafikapparaten har haft under så många år. Ni har ingen som helst förståelse för ett verktyg som effektivt ökar framkomligheten. Vi har köreduceringar i innerstaden på 70-90 procent. Ni tycker att det är ett icke-resultat.

Vad har ni ylat om här i talarstolen de tidigare 29 åren när det gäller trängseln och problemen i Stockholmstrafiken? Var det bara teater? Det är tydligen inget verkligt problem.

Den intressanta frågan är ju om Moderaterna och Folkpartiet här i salen tycker att detta ska vara en skatt och inte en avgift. För mig är det en nyhet. Jag trodde att alla förnuftiga kommunpolitiker - dit har jag faktiskt räknat några av oppositionens företrädare - ser och inser att det krävs att det är en avgift för att vi ska kunna hantera det på ett bra sätt.

Jag skulle gärna vilja ha svar på den frågan i den här eller kommande debatter. Skillnaden mellan styrande avgifter är ju just att vi får en framkomlighetseffekt av det hela. Biltullar eller bompeng, som jag kallar det, ger fler motorvägar och mer statlig inblandning i regionalpolitiken. Det kan ni väl ändå inte vara för.

Anförande nr 22

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag förstår att Peter Lundén-Welden inte kan diskutera sin egen interpellation eftersom det i klartext står: I och med att merkostnaden blir marginell finns ingen anledning att äska mer pengar.

Han har fått de svar som han frågade efter. Han kan heller inte hitta några fel i dem. Det är därför han inte kan prata om det.

Däremot kan han med darr på stämman stå här och prata om att vi inte vet att det heter trängselskatt. Den föregående talaren gjorde ju en lysande resumé av alla begrepp som används. I de fyra interpellationerna förekommer ordet biltullar två gånger, en använder det rätta, nämligen trängselskatt och en annan använder ordet vägtullar. Jag förstår att moderater och folkpartister håller sig kvar vid biltullar. Det var ju det Dennispaketet handlade om, och det sade ni ja till. Jag förstår att ni inte har vuxit sedan den debatten som fördes för ett tiotal år sedan.

Kärt barn har många namn. Det är så man får tolka det.

För övrigt har samtliga riksdagspartier, utom ett, sagt att de ska stödja det beslut som Stockholms invånare röstar fram. Två av partierna har dessutom varit drivande och haft med i sin valapparat inför valet att vi tycker att vi ska ha miljöavgifter, som vi har kallat det för. Nu blev det trängselskatt. Vi vill ha avgifter.

Flera har pratat om kollektivtrafiken och vi har fått höra att det inte är färre bilar på Nynäsvägen. Jag kör där ibland. Jag bor också där i krokarna. Det är stor skillnad från en halvtimme till tio minuter för att ta sig från mitt hem till stadshuset.

Mer intressant är att jag också åker kollektivt ganska ofta. Om inte ni har varit med om det kan jag tala om att det är en höjdare när en fullsatt buss hurrar för att det är så

få bilar på vägarna. Det är trångt i bussen. Det var det tidigare också. Det är trångt i tunnelbanan ibland beroende på vilken tid man åker. Det var det tidigare också. Tyvärr fungerade pendeltågen väldigt illa även tidigare så fort det var lite kallt.

Som ni brukar säga: Det som är bra för Stockholm är bra för Sverige. Det innebär även trängselskatter.

Anförande nr 23

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Varje gång någon av er, kära vänner, står här i talarstolen och säger att trängselförsöket är en succé måste jag säga att jag ryser. Det innebär att man säger att det är jättebra att en fjärdedel av Leif Rönngren, Py Börjeson, Roger Mogert och mina grannar i söderförort inte längre har råd att ta bilen och att det är succé. Jag tycker att det är stötande. Jag gillar inte det sättet att se på människor.

Åsa Romson pratar om framkomlighetseffekt. Vet ni vad det är för någonting? Jo, det handlar om de stackars människor som faktiskt inte längre har råd att åka bil till jobbet. Det skapar alltså en framkomlighetseffekt. Men bakom den finns det en rad människor. Det är klart att Margareta Olofsson tycker att det är jättebra att det inte tar en halvtimme utan tio minuter för henne att köra bil till jobbet. Hon har fortfarande råd att ta bilen. Men de som inte åker där och som bidrar till att hon har så lätt att ta sig till jobbet är de som inte har råd.

Borgarrådet Billström säger att det är viktigt att väljarna får tydliga besked vid den första folkomröstningen. Ja, det är därför som det är så oerhört angeläget att du svarar på min fråga som handlar om de pengar som ska användas för vägar och kollektivtrafik. Hur höga och många ska avgifterna vara för att man ska kunna betala det här? Det svarade du aldrig på, Annika Billström. Jag återkommer till detta.

Vi får 200 miljoner i intäkter från trängselskatteförsöket. Det räcker kanske till tio meter på Citytunneln, inte mer. Det räcker inte till någonting. Hur ska du finansiera utbyggnaden av kollektivtrafiken? Hur ska du finansiera de nya vägarna med trängselskatterna? Ni har bestämt vad det ska stå både på er egen och på vår valsedel. Men vi säger: Man ska bara behöva betala en gång för de vägar som man har betalat vägskatt för. Man ska inte behöva betala två gånger för att få åka på vägarna i Stockholm. Det är raka besked från oss. Men ni vägrar ju att svara på frågan. Hur höga och många ska avgifterna vara?

Anförande nr 24

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Fru ordförande! Jag börjar med att vända mig till borgarrådet Billström. Du sade i ditt förra inlägg att pengarna ska återföras till Stockholm. Då undrar jag: Vilka pengar?

I ditt svar på Birgitta Holms interpellation hänvisade du till Stockholms handelskammare. Då har du kanske också läst en av de senaste rapporterna. Där redovisar man att inkomsterna kommer att uppgå till ungefär 800 miljoner medan utgifterna kommer att uppgå till ungefär 1 200 miljoner, vilket enligt vanlig matematik skulle bli ett minus på 400 miljoner.

Innebär det, borgarrådet, att vi ska få 800 miljoner till Stockholm och att vi sedan ska betala in 1 200 miljoner till staten? Vi går alltså minus med 400 miljoner på ett år, och då blir det väl inte så många vägar byggda. Jag kan aldrig tänka mig att det är meningen att staten ska stå för alla utgifter framöver medan vi ska få alla inkomster. Jag har en viss känsla av att man nog kommer att dra av för kostnaderna och titta på nettot, och då blir det minus.

En sak till, Annika Billström: Du säger att pengarna ska gå dels till kollektivtrafiksatsning, dels till utbyggnad av vägar, om det nu hade blivit ett plus. Men sedan säger Åsa Romson – om du nu är rätt citerad – att 98 procent av pengarna till Stockholm ska gå till kollektivtrafik och att 2 procent ska gå till vägar, och då gäller det förbättringar av redan befintliga vägar. På det viset lär det inte bli så mycket till utbyggnad. Sedan undrar man varför det är trängsel i Stockholmstrafiken. Det enda sättet att lösa det på är med trängselskatter.

Men om det inte hade varit ditt parti och några småpartier som hade satt sig emot vägutbyggnader under en lång följd av år hade vägarna kanske byggts ut i takt med att Stockholm hade byggts ut. Det blir fler invånare, fler bostäder, fler kontor och fler industrier här, och då behövs det fler vägar för att det inte ska bli alltför mycket trängsel i trafiken. Men det har ni satt er emot hela tiden.

Det är väl inte så konstigt att trafiken minskar. Er före detta LO-bas Stig Malm – såvitt jag vet en trogen socialdemokrat – satt i morgonsoffan i tv och sade: ”Hade man tagit ut 200 kronor hade det varit ännu färre som hade åkt. Men vilka är det som drabbas i så fall?” Det borde man tänka på. Det är kanske en del som verkligen behöver använda bilen som nu inte har råd att göra det, även fast de har varit med och finansierat vägarna med sina skatter.

Anförande nr 25

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Då ska jag försöka förklara hur det ligger till med pengarna. Till att börja har vi en överenskommelse med regeringen om att intäkterna från försöket ska gå tillbaka till stockholmarna. Det är en oerhört viktig princip. Vi kommer inte att betala någonting av de kostnader som staten har för det här systemet. De 3,8 miljarderna betalar staten.

Om det blir ja i folkomröstningen och även om moderaterna på nationell nivå lovar att man ska följa folkomröstningens resultat kommer detta att bli en avgift. Den avgiften blir en intäkt för Stockholms stad. Om den intäkten blir 700 miljoner, 800 miljoner, 1 miljard eller vad den nu än blir beror ju på vad utvärderingen säger om hur systemet fungerar. Men de viktigaste förutsättningarna är för det första:

Försökets intäkter går tillbaka till stockholmarna. Statens kostnader för försöket, det vill säga 3,8 miljarder, tar staten ansvar för. Det Berthold Gustavsson inte berättar är att Handelskammarens andra utredning visar att trängseln i Stockholm kostar mellan 6 och 8 miljarder årligen, det vill säga dubbelt så mycket som den här investeringen kostar.

För det andra: Det är ju inte bara med avgiftsfinansiering som man bygger vägar och järnvägsspår. Det finns statsbidrag redan i dag. Det är inte så att dessa statsbidrag

kommer att försvinna, tvärtom. Vi kommer fortsättningsvis att få statsbidrag för vägutbyggnad och spårutbyggnad plus – vid ett ja i folkomröstningen – intäkterna från det miljöstyrande avgiftssystemet.

Ni försöker att blanda bort korten. Men jag tycker att det är bra att vi får möjlighet att vara tydliga när det gäller detta.

Anförande nr 26

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag ska kommentera en del av det som har sagts. Till att börja med tycker jag att vi nu ska sluta med att märka ord. Det heter trängselskatt, och om vi säger det i fortsättningen så låter ni bli att säga biltullar. Kan vi vara överens om det?

När det gäller att man ska följa folkomröstningen behöver ni inte vara ett dugg oroliga för Vänsterpartiet. Vi kommer att följa folkomröstningens resultat. Vi drev den frågan redan i förra valrörelsen och är nu oerhört glada över att Stockholmsförsöket går av stapeln och också att det har gått så bra. Men vi kommer naturligtvis att följa folkomröstningsresultatet även om stockholmarna gör tummen ned.

Men de som är tvivelaktiga i denna fråga är faktiskt Moderaterna. Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt att man på riksnivå säger att man inte tänker bry sig om folkomröstningsresultatet.

Man tar till våldsamma brösttoner när det gäller vilken katastrof det är för stockholmarna att Stockholmsförsöket går så bra. Är det en katastrof att infartstrafiken minskar och framkomligheten ökar? Är det en katastrof att det har införts direktbussar? Är det en katastrof att handeln inte har minskat och att Essingeleden inte har korkat igen?

60 kronor är maxavgift, och det förutsätter att man kör över avgiftsgränsen tre gånger på samma dag. Mer behöver man aldrig betala. Då erinrar jag mig de brösttoner som ni tog till under er mandatperiod – Gud förbjude att det blir några fler. Då var det bara en liten godspåse. 20 spänn var ju en så enorm vinst. Hur är det med räkneförmågan egentligen? Visst det går alltid att hitta enskilda människor som kan drabbas negativt, men det stora flertalet medborgare gynnas av en förbättrad kollektivtrafik och ökad framkomlighet.

Slutligen fanns det en tid när ni från oppositionen var positiva till avgifter. På den tiden hette det biltullar, och de ingick i Dennispaketet. Jag konstaterar bara att det är helt okej med den ekonomiska katastrofen som uppstår när folk måste betala bara om pengarna går till vägar, men det är inte okej om pengarna används till kollektivtrafiken. Jag hoppas att stockholmarna gör tummen upp och att vi kan satsa så mycket av pengarna som möjligt på kollektivtrafiken.

Anförande nr 27

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Låt mig börja med borgarrådet Billström. Enligt uppgift från de slutna sammanträdesrummen ska vi genom detta försök få tillbaka 200 miljoner kronor på två år. Det ska jämföras med till exempel

den pågående renoveringen av Lindhagensgatan som kostar 125 miljoner kronor. Vilka gigantiska pengar 200 miljoner kronor är! För det får man ungefär sex spårvagnar till Tvärbanan.

Men jag har en fråga till borgarrådet Billström. Mig veterligt har finansminister Nuder vid ett flertal tillfällen gått ut och sagt att detta ska vara en skatt och inte en avgift. Nu säger du här att om stockholmarna röstar ja till trängselskatterna kommer det att bli en avgift. Men jag har inte någon som helst säkerhet för att finansminister Nuder och statsminister Persson – om de sitter kvar efter den 17 september – inte ånyo kör över finansborgarrådet. Vad har vi för garanti för det? Per Nuder lär ha sagt att detta ska vara en skatt.

Ann-Marie Strömberg, jag ber om ursäkt. Också jag skrev biltullar i min interpellation. Det var slarvigt. För första gången under den här mandatperioden är jag väldigt överens med Ann-Marie Strömberg från Vänsterpartiet. Jag hoppas bara att hon uttalar sig för hela majoriteten. Jag lovar att jag härnäst bara ska säga trängselskatt. Men då förstår jag att Ann-Marie Strömberg kommer att ställa sig bakom oppositionen vid nästa fullmäktige när det gäller den valsedel som majoriteten tänker trumfa igenom där det står trängselskatt/miljöavgifter. Då kommer Vänsterpartiet att ändra ståndpunkt och säga: ”Ja, vi ska använda ordet trängselskatt”. Välkommen, Ann-Marie Strömberg!

Ann-Marie Strömberg! Ja, vi är för biltullar eller för ett sådant system där man tar ut en speciell avgift och som man använder sig av för att finansiera Öresundsbron eller för att finansiera tåget till Arlanda. Ingen kan väl säga att det är negativt att man betalar när man åker över Öresundsbron vare sig om man åker tåg eller bil därför att man har fått en bättre förbindelse. Vi är för detta.

Ann-Marie Strömberg! Prisextra vid Norrtull eller bensinstationen Shell i Ropsten förlorar 800 000 kronor eller 25 procent av sin omsättning för att ni har genomfört detta lilla experiment som stockholmarna inte fick uttala sig om före, men väl efter. Jag ser fram emot nästa debatt, eftersom detta är mitt sista inlägg i den här debatten, när Vänsterpartiet nu äntligen blir sådana stora förespråkare för demokrati att vi kanske kan få en seriös debatt om valsedeln och att vi talar om den trängselskatt som man har just nu.

Anförande nr 28

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige, Åsa Romson! Du snöar in hela tiden på att vi höll på att diskutera var man ska parkera. Man betalar ju avgift vid betalstationen även när man åker ut från Stockholm. Man kan ju fundera på hur man då ska betala när man inte har någon transponder. Men alla får väl skaffa sig en sådan, tänker säkert Åsa Romson.

Hur ska det gå för alla människor som inte bor i Stockholm utan som bor i Västergötland, Småland eller var de nu kommer ifrån? Ska de då parkera utanför betalstationen? Där finns nästan aldrig någon Seven-Eleven eller någon pressbyrå. Hur har du tänkt i det fallet? Det kan man verkligen fundera över.

Att sedan cirkulera i stan för att hitta en parkeringsplats, betala p-avgift och... – jag vågar inte ens säga vad det heter längre för då blir jag väl av med huvudet. Jag säger inte det som jag menar för då kan det bli tokigt.

Margareta, det är intressant att du kan åka bil till jobbet och välja din arbetstid. Det där var samma argument som vår ordförande i Farsta stadsdelsnämnd anförde: ”Det är perfekt för då kan jag åka senare”. Ja, det går bra när man har ett sådant jobb att man kan åka senare och inte behöver vara beroende. Men många av oss börjar kl. 7 eller någon annan tid, och då måste man vara på jobbet eftersom man inte kan välja. Varför ska det vara så? Det är klart att det blir en succé när människor inte kan åka bil.

Slutligen, Annika Billström: Du står här, använder brösttoner och lovar en massa saker, att pengarna ska komma åter. Det är ju ingen som tror på dig längre. Du kan knappast tro på dig själv. Det är riksdag och regering som stiftar alla lagar. Det är ingen som tror att statsministern eller finansministern skulle göra någonting för Stockholm. Det har ju inte skett hittills, så varför skulle det göra det nu? Nej, det är dags att byta.

Anförande nr 29

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Ord är viktiga. Vi märker inte ord bara därför att vi försöker få Åsa Romson att begripa att det vi har inte är miljöavgifter utan det är en trängselskatt. Det spelar ingen roll vad du vill. Det spelar ingen roll vad du önskar att det var. Det är ju inte det som det är, utan det är något helt annat, och det är det som vi ska folkomrösta om. Det är så systemet är utformat. Det är det beslutet som riksdagen har fattat. Sedan kan ni önska er någonting annat hur mycket som helst. Annika Billström har förresten stått här och lovat att det är så det kommer att bli efter en socialdemokratisk valseger. Det tror vi när vi ser det. Jag kan inte se hur du ens kan våga dig på att göra en sådan utfästelse.

Det verkar som att lite enkel konsumentupplysning fortfarande är behövlig när det gäller det formella. Innan Annika Billström tar till alla brösttoner igen för att någon moderat riksdagsledamot har sagt ett eller annat om trängselskatten skulle jag vilja fråga: När lovade Göran Persson att respektera folkomröstningsresultatet? Hur går det ihop med det som han säger i en stor intervju i tidningen Stockholms City, att trängselavgifter – som han kallar det för – är en utmärkt idé och att pengarna ska användas för välbehövliga kollektivtrafiksatsningar i Stockholm.

Ni har inte särskilt väl på fötterna. Ingen vänsterföreträdare på riksdagsnivå – vare sig någon socialdemokrat, miljöpartist eller vänsterpartist – har lovat att respektera folkomröstningsresultatet. Nu säger jag det en gång till, förhoppningsvis för sista gången i den här debatten: Det spelar ingen formell roll vad vi har kommit överens om i den här salen för det är inte vi som äger frågan. Det är riksdagen som fattar beslutet. Så är det på grund av era manipulationer.

Sedan måste jag också säga att jag blir hemskt rörd när ni står här en efter en och skryter om hur lyckat och fantastiskt det har blivit när trafiken har minskat. Ja, men hallå, det är väl klart att den har. Hade ni inte trott det?

Anförande nr 30

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jo, Cecilia Brinck, vi hade trott det eftersom vi vet att marknadsekonomiska lösningar också fungerar på trafiken i Stockholm. Vi ser nu att det borgerliga *Ja till miljöavgifter* har bildats. Det finns väldigt många moderater, folkpartister och kristdemokrater som tror på det här systemet.

Men ibland när jag lyssnar på er känns det som att ni vill att det ska misslyckas, som att ni vill ha köerna tillbaka, som att ni vill att det inte ska ta bara tio minuter utan gärna 45 minuter från Enskede in till stan. Jag får också en känsla av att ni vill att taxiresandet ska ta längre tid, att budbilarna inte ska kunna leverera fler försändelser än vad de gör i dag och att det ska gå riktigt illa för detaljhandeln. Tänk, att det känns så.

Jag trodde att ni också såg fördelarna för just näringslivet med dessa ekonomiska styrmedel. Men i tre och ett halvt år har ni ägnat er åt en propaganda som har varit fasansfull. Det är klart att det blir en chock när verkligheten kommer ikapp er och när var och en – oavsett om han eller hon reser med tunnelbana, pendeltåg, buss eller med bil – ser hur det fungerar i verkligheten. Det är inte teorier och påståenden, utan det är vardagen och verkligheten för oss stockholmare som visar hur det funkar.

Det är väl inte att undra på att en väldigt stor andel i dag har ändrat uppfattning. Många direkta motståndare säger till mig: "Jag vet inte hur jag ska rösta. Förr var jag tvärsäker på att jag skulle rösta nej, men nu väger det mittemellan om detta är framtidens system."

Det som är viktigt att relatera detta försök till är oppositionens icke-politik på det här området. I 20, 30, 40 år har ni lovat stockholmarna att bygga Ringen, och vad har ni åstadkommit? Ja, inte har ni åstadkommit någon lösning. Men vi ser att miljöstyrande avgifter, en satsning på järnväg och vägar är det som långsiktigt kan lösa Stockholms allvarliga problem och också de för näringslivet allvarligaste infrastrukturproblemen, nämligen trängseln.

Kom ihåg att trängseln kostar mellan 6 och 8 miljarder årligen. Det är som att kasta pengarna i sjön.

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Allt som jag har begärt av oppositionen är att man ska höja blicken lite. Visst, vi kan stå här och diskutera problemen med betalningssystemet och möjligheterna till förbättringar. Det kan vara intressant att göra det med tanke på att er andra invändning är att det är helt meningslöst att i det här huset diskutera den här typen av avgifter eller skatter eftersom alla beslut fattas i riksdagen. Det skulle vara bra om ni håller er till en och samma linje.

Det har varit 5 907 000 passager under två månader med det här systemet. 68 procent av dessa passager har betalats med transpondrar, med autogiro. Transponder är då kanske ett bra system. Men visst, man ska ha fler komplement och kunna utveckla metoderna för att göra dem bättre. På flera punkter har också systemet utvecklats under den här korta försöksperioden. Jag ser fram emot att det utvecklas ytterlige.

Den springande punkten är dock frågan om det är en skatt eller en avgift. Om det ska vara en avgift kan vi förbättra betalningssystemet. Det borde alltså ligga i också ert

intresse att för den här församlingen och för stockholmarna klargöra om huruvida man härifrån tycker att det ska vara en avgift.

Cecilia Brinck, du brukar tycka att det är fullständigt meningslöst att ha politiska visioner, det vet jag att vi har olika åsikter om. Jag är politiker för att jag vill förändra saker, till exempel göra det mer framkomligt för varutransporterna i Stockholm och för att barnen ska ha renare luft på gatorna i innerstaden där det ändå bor 300 000 människor.

När det gäller Moderaternas diskussioner om skatt eller avgift är det intressant att se att man trycker väldigt hårt på att det ska kallas för trängselskatt. Då blir det så att säga lugn i leden. Men betyder det att Moderaterna verkligen tycker att det ska vara en skatt? Ska jag tolka det så? Eller ska jag möjligen göra en annan tolkning, att ett nej till en trängselskatt i folkomröstningen öppnar för ett ja till en trängselavgift eller miljöavgift? Det är ju förstås en variant.

Moderaterna är i alla fall tydliga med att de här i debatten är för biltullar även om man i vissa interpellationer är emot det, eftersom man kallar våra trängselavgifter för biltullar. Men ni är för avgifter på Öresundsbron, för då får man rejäla intäkter som man kan bygga motorvägar för. Då är det helt plötsligt inte längre något problem för låginkomsttagarna och småbarnsföräldrarna som enligt er har det största problemet med våra låga och väldigt miljöstyrande avgifter. Jag tycker nog att ni får ta er en funderare på detta.

Ni borde också fundera lite kring det politiska program som ni har gått ut med. Folkpartiet är ändå för styrande avgifter och marknadsekonomiska instrument. Därför blir det väldigt komplicerat för väljarna att ta ställning på valdagen, om de vill att den här typen av system ska användas i en storstad för att man ska kunna lösa en del av de miljö- och trafikproblem som vi har.

Anförande nr 31

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag vill till protokollet anteckna att jag inte har rätt till ytterligare inlägg.

Anförande nr 32

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag hade tänkt att kommentera det som Peter Lundén-Welden tog upp om att man är för biltullar eller bompengen utan att ha något som helst resonemang om hur, vem och varför det drabbar. Då var det inget problem, så det kunde man svälja och acceptera. Man fick ju vägar tillbaka.

När vi från vår sida säger att det är väldigt viktigt att pengarna går tillbaka till stockholmarna innebär det egentligen samma sak. Det är bara det att vi väljer att pengarna ska gå tillbaka till kollektivtrafiken. Det är egentligen en stor skillnad i synsättet.

Som sagt, ni har tidigare accepterat biltullar eller bompeng, för då drabbar det ingen. Nu ser bara svårigheter med ett system och ett projekt som ändå provas. Men det enda ni gör är att se svårigheter.

Sedan har det hittills gått så bra, mycket bättre än vad någon av oss som är för detta trodde att ett sådant stort komplicerat system skulle fungera. Snarast handlar det väl om ”Surt, sa räven”.

För min personliga del hejar jag på de kristdemokrater, folkpartister och man kan säkert också hitta någon moderat som tycker att det är dags att dessa partier uppdaterar sig lite och börjar se det som de marknadsekonomiska instrument som man pratar om i andra sammanhang. Det kan vara bra att man använder sig av det så länge som inte heller ni har några pengar och så länge som ni själva inte har byggt de vägar som ni har utlovat. För min del kommer jag att heja på och glatt understödja dessa folkpartister, kristdemokrater och centerpartister. Någon moderat ska man väl också säkert kunna hitta som tycker att det är viktigt att ni dammar av er egen politik.

Sedan kan väl ni också ta upp frågan om vem det är som egentligen drabbas av dessa marknadsekonomiska instrument och krafter, om det rör sig om en biltull eller om det handlar om en trängselskatt.

Att pengarna som man betalar in i en eller annan form ska gå tillbaka till stockholmarna verkar vi också vara överens om. Så egentligen förstår jag inte vad det är ni brukar om.

Anförande nr 33

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande! Återigen till borgarrådet Billström: Jag ska referera ytterligare vad Handelskammaren har sagt i sina rapporter, och det är att det behövs fler vägar i Stockholmsregionen och också mer kollektivtrafik. Med fler vägar skulle det bli färre köer, mindre trängsel och lägre kostnader. Det kanske du också kan nämna i dina yttranden eftersom du gärna vill citera Handelskammaren. Jag tycker att det är bra att du gör det, för Handelskammaren har presenterat många bra rapporter.

Sedan säger du någonting om att de borgerliga verkar vilja att det ska ta längre tid att åka både kollektivt och med bil, Nej, efter alla dessa debatter vet du att vi vill bygga ut både kollektivtrafiken och vägarna. Men, Annika Billström, du har inte orkat stå emot Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Om vi nu ska vara sanningsenliga i fråga om vart intäkterna från trängselskatterna ska gå sade Romson ursprungligen att de ska gå till Stockholm. Men var det inte din partiledare, Peter Eriksson, som under sommaren före valet skrev en debattartikel om att pengarna från trängselskatterna – eller var han nu kallade dem – i Stockholm skulle gå till kollektivtrafik i Norrland? Jag har debattartikeln hemma, så jag kan visa dig den. Peter Eriksson har tillsammans med en landstingsledamot där uppe undertecknat denna artikel om att det vore bra om pengarna gick till kollektivtrafik i Norrland. Så är det.

Hur kan du, Margareta Olofsson, vara så säker på att pengarna ska gå till Stockholm? Ni sitter ju i samma båt och hejar på samma förslag i riksdagen. Det är där besluten fattas. Ni har ju inflytande. Varför ser ni då inte till att pengarna ska gå till Stockholm?

Romson, du sade att 2 procent av dessa pengar ska gå till vägarna. Hur ska det då kunna bli någon utbyggnad som minskar köerna i Stockholm och förbättrar framkomligheten? Dessutom går det ju med minus.

Återigen till Annika Billström: Om det nu blir avgift i stället för skatt, om det kostar mer att driva projektet än vad man får i intäkter, varifrån kommer pengarna till en utbyggnad? Eller är det så att man då måste höja den nuvarande skattenivån till en avgiftsnivå? Hur mycket måste avgifterna i så fall höjas för att det ska gå ihop, så att det blir en nettoinkomst i stället för nettoutgifter? Den frågan har vi inte fått svar på.

Ordningsfråga

Anförande nr 34

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande! Nu ställs det en massa frågor till mig, men jag får inte svara på dem.

Anförande nr 35

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag har en fråga och en synpunkt som jag vill rikta till presidiet. Här ser vi vådan av en sammanslagning av flera olika interpellationer och ha en gemensam debatt. Då finns det inte möjlighet för borgarrådet att svara på frågorna i de olika interpellationerna. De kan då inte rättvist och riktigt besvaras och debatteras.

Anförande nr 36

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Jag kan helt och fullt instämma i Bertils synpunkt, men det finns en annan synpunkt. Det står klart och tydligt i dagordningen att den muntliga frågestunden börjar kl. 17.00. Jag vet att det finns ett antal mycket viktiga frågor som skulle ha ställts i kväll, men vi kommer inte att hinna med dem.

Själv har jag lämnat mitt arbete i förtid för att hinna hit till kl. 17.00. Jag tycker att detta är ett oskick.

Anförande nr 37

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det är ju inte fråga om några nya debattregler och inte någon nyordning för fullmäktige. Jag kan hålla med om att det emellanåt känns frustrerande att vara oppositionspolitiker. Det upplevde jag under den förra mandatperioden.

Det som jag tycker är upprörande och en nyordning är att det ställs en mängd nya frågor inom ramen för de skrivna interpellationerna. Det gör ju att det blir en svår och konstig debatt eftersom diskussionerna inte är förberedda. Det är inte så att fullmäktige har samma underlag och samma information, och det är inte demokratiskt. Det tycker jag är det knepiga i den här debatten med tanke på hur den har fungerat hitintills.

Sedan anges det väldigt tydligt i regelverket att frågestunden är någonting som vi själva står för. Interpellationerna ska hanteras enligt det regelverk som finns, och vi har ju aldrig avbrutit en pågående interpellationsdebatt för att ha en frågestund. Det är första gången som det hävdas här.

Anförande nr 38

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Till borgarrådet Rönngren vill jag säga följande: Att det kommer upp nya frågeställningar under debatten beror ju till stor del på det som borgarrådet har angett i sina skriftliga interpellationssvar och på de nya synpunkter som hon muntligen har kommit med. Det är därför som det har utvecklats på det här sättet. Så där har vi nog ett delat ansvar.

Anförande nr 39

O r d f ö r a n d e n : Presidiet noterar detta. Man kan kanske inte ta så många interpellationer i en klump. Det är min personliga åsikt, men jag ska diskutera det med presidiet.

När det gäller Carolines synpunkt är det precis som någon annan sade – jag tror att det var Leif – att vi brukar alltid fortsätta en interpellationsdebatt tills den är klar. Så har vi alltid gjort. Att det sedan drar över mer eller mindre tid har varit olika, men jag förstår Carolines synpunkt.

Helst ska det inte väckas några nya frågor. Vi får ta till oss de synpunkter som nu har kommit fram.

Anförande nr 40

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Annika Billström sade i sitt senaste inlägg att det hade förts en fasansfull propaganda från oppositionen. Annika Billström, vad har vi sagt ifrån den här talarstolen under resans gång? Jo, vi har talat om de alternativ som vi har fört fram. Vi har talat om att vi vill bygga färdigt kringfartslederna. Vi ska se till att det blir en Norra länken, att det blir en Förbifart Stockholm och att det kommer i gång ett planarbete med Österleden – detta för man ska få en ringled någon gång. Det har vi talat om.

Vi har talat om att bygga ut kollektivtrafiken. Hur ser det i dag ut på bussar, tunnelbana och pendeltåg? Fråga stockholmarna som åker kollektivt! Det har vi talat om. Och, Annika Billström, vi har också påmint väljarna om ditt och sossarnas svek i den här frågan. Ni säger en sak före ett val och sedan genomför ni en annan sak på order av Göran Persson för att han ska kunna behålla regeringsmakten i det här landet. Det är det som vi har talat om.

Och sedan har du mage att stå här och säga att det är fasansfull propaganda! Det som vi har sagt är sant vartenda ord. Det är du och dina partivänner som står för sveket här. Lite självvrannsakan borde rimligen vara på sin plats, tycker jag.

Du nämnde också marknadsekonomin. Det är klart som sjuttsingen att den får effekter. Inför man avgifter på att köra bil in i den här staden är det självklart att det blir

färre bilar. Nu ser vi ju resultatet efter dessa månader. Det har blivit färre bilar, men nu har det skett en smärre uppgång. Det märkliga och konstiga är att uppgången är större när det gäller de trafikanter som kommer från norr- och västerort än när det gäller sydsidan, och beror sannolikt på de ekonomiska förutsättningarna för människorna i den här regionen. Det är nämligen så att betalningsförmågan är större och inkomstnivåerna är högre i norr- och västerort än i södra förorterna. Det betyder att detta med biltullar minskar möjligheterna för invånarna på sydsidan att kunna ta bilen. Det är ju en effekt som ni bejakar. Det tycker jag är synd.

Anförande nr 41

C e c i l i a B r i n c k (m): I Socialdemokraternas definition av marknadsekonomi ingår tydligen utdebiteringen av odemokratiskt beslutade skatter. Det är självklart att om man höjer priset på en vara har färre människor råd att köpa den. Detta är inte marknadsekonomi utan det är enkel matematik.

Sedan vill jag också upplysa Miljöpartiets representanter om att det aldrig har varit gratis att resa över Öresund så länge som det har förekommit en organiserad trafik där. Det har alltid kostat pengar. För dem som anser att det är för dyrt att åka på bron – och det är det många som gör – finns det ett lågprisalternativ i form av färjor mellan Helsingborg och Helsingör. Här kan man göra ett val. Gratis har det aldrig varit.

Att ni gör er skyldiga till en felaktig verklighetsbeskrivning är kanske att ta i, men ni jämför äpplen och päron när ni talar om de dramatiska trafikminskningarna. Vad vi vet är att det nu är ungefär 350 000 förbipasseringar per dygn mot drygt 420 000 i höstas. Vi vet också att det alltid är mindre trafik så här års än vad det är på hösten. Men problemet är att det inte går att göra några riktiga jämförelser eftersom man inte mäter på samma ställe. När ni kommer dragande med siffror på hur mycket trafiken har minskat är ni faktiskt inte riktigt hederliga. Det vet ni inte för man har inte mätt på samma ställen.

Vad vi kan notera både genom att vi själva rör oss i trafiken och genom de grafer som finns på miljöavgiftskansliets egen hemsida är ju att på vissa mätsnitt – till exempel på Essingeleden – är trafiken vid vissa tidpunkter på morgnarna uppe i de nivåer som den var uppe i innan det här försöket påbörjades. Vi vet också att belastningen på Södra länken har ökat rätt kraftigt. Köerna på utfarterna från Södra länken är ständiga i stället för som tidigare bara vid rusningstrafik.

Ni har inte riktigt rätt när ni säger att trafikminskningarna har varit så dramatiska. Ni har inte rätt där heller.

Anförande nr 42

A b i t D u n d a r (fp): Jag hade inte tänkt att förlänga debatten, men när jag hör både Miljöpartiet och Vänsterpartiet använda ordet marknadskrafter kan jag inte låta bli att fråga: Varför diskuterar ni inte utifrån den sociala aspekten? Jag nämnde en 8-åring som blev tvungen att sluta därför att föräldrarna inte hade råd att skjutsa honom till Johannes skola. Men det struntar ni i, och då är era argument inte seriösa.

Å andra sidan förstår jag inte ideologin bakom det hela. Den som har pengar får skada miljön, men den som inte har pengar får inte åka bil. Det förstår jag inte. Kan ni förklara för mig hur detta kan vara förenligt med det som ni brukar kalla för social rättvisa?

Ni tar bort möjligheten för föräldrar i Rågsved, i Skärholmen, i Rinkeby eller i någon annan förort att välja skola för sina barn. Detta kallar jag dubbelmoral. Och ni gör bara propaganda från er sida.

Annars brukar ni säga att man ska hänsyn till barnkonventionen. Den 20 september 2004 fattade vi beslut om att man vid alla beslut här i fullmäktigesalen ska beakta barnperspektivet. Men i det här fallet har ni struntat i det. Och detta är diskriminerande. Hela processen är förkastlig. Den är förkastlig även utifrån barnperspektivet och utifrån de mest behövande föräldrarna i förorterna. Det är inte acceptabelt, tycker jag.

Anförande nr 43

Å s a R o m s o n : Jag vill anmäla till protokollet att jag inte har rätt till ytterligare repliker.

Anförande nr 44

Borgarrådet R ö n n g r e n (fp): Ordförande, fullmäktige! Det har varit en spännande, men knappast klargörande debatt. Man har gått på i de gamla hjulspåren som man har gjort under ganska lång tid. Själv har jag suttit med i den här salen sedan 1991 och lyssnat på debatterna om Dennispaketet och allt tal om att det nu skulle göras någonting. Det har passerat ett antal val sedan de debatterna, men det har inte varit så mycket av resultatinkriktat arbete förutom prat förrän man gick in i den senaste mandatperioden då vi verkligen har fått ”stuk” på detta med satsningar på infrastrukturen, på kollektivtrafiken och på bostadsbyggandet.

Det som Abit tar upp tycker jag är väldigt spännande och intressant, inte bara utifrån diskussionerna om miljöstyrande avgifter utan utifrån diskussionen om den generella välfärden. Men man kan inte ta bara en lite del av hur samhället fungerar och göra det till en sanning för en stor helhet. Det är tre år sedan det var en koalition i den här staden som sänkte skatten och lade ned i princip varenda en av de verksamheter som fanns i Rågsved, i Tensta och i Rinkeby när det handlade om barn och ungdomar. Det går inte att glömma bort det. Det var väldigt avgörande för de föräldrar som i dag har möjlighet att göra ett val mellan olika skolor, olika skolformer och olika stadsdelar. Det är en väldigt mycket större och avgörande fråga.

Ulf Fridebäck tog upp olika satsningar, Förbifart Stockholm, Södra länken, östlig förbindelselänk och kollektivtrafik. Nu är samtliga dessa stora satsningar på gång. Det handlar om att vi i den här staden, i den här regionen enar oss om hur vi ska se på befolkningsutvecklingen och lösa de oerhört stora problem som följer av att det blir fler stockholmare. Det blir ju trängsel på grund av att vi blir fler stockholmare.

Utredningar visar att det tog två timmar för hagsätraborna att resa över länet för att komma till jobbet tidigare, men det går mycket fortare i dag. Det går inte värdera

bara utifrån att det är en minskad kostnad med 7–8 miljoner för trängseln. Det betyder också mycket för de personer som är berörda av miljöavgiftssystemet. De tar sig nu fram mycket snabbare. Tid är pengar i dag. Det handlar om att ha möjlighet att träffa sina barn och att göra det som man brinner för. Den möjligheten fanns inte tidigare.

Stockholmsförsöket är en oerhört viktig erfarenhet som vi nu får vara med om. Det är Transek som gör samtliga mätningar. De är vetenskapligt baserade och utgör grunden för hur vi ska se på försöket inför framtiden när man vill permanenta detta system.

Det var mycket säkra antaganden innan försöket genomfördes, och vi har hört att tongångarna börjar ändra sig. Jag ser fram emot att ta den här diskussionen i valrörelsen och att få med oss alla de kollektivresenärer som redan i dag har tjänat på det här försöket.

Anförande nr 45

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Trängselskatterna som ingår i vårt Stockholmsförsök i kombination med utökad busstrafik och utökad kollektivtrafik framställer ni såsom varande en ekonomisk katastrof. Men jag kan samtidigt konstatera att om dessa avgifter i stället kallades för biltullar och användes för att bygga ut motorleder, då spelar den ekonomiska katastrofen ingen roll. Eller också tycker ni inte att det är någon katastrof, och i så fall handlar det ju mera om vad man använder pengarna till än penningssummans storlek.

Avgifterna, trängselskatterna, har ju haft väldigt positiva effekter. Tid är också pengar, sade borgarrådet alldeles riktigt. I och med att infartstrafiken minskar ökar framkomligheten. Man kommer fortare fram. Detta gynnar verkligen dem som är tvungna att köra bil. Det gynnar också näringslivet i form av snabbare och smidigare transporter, och det har vi fått mycket positiv *feedback* på.

Det här försöket har slagit väldigt väl ut hittills. Men jag kan konstatera att för oppositionen är det väldigt mycket av ”Surt, sa räven”. Jag förstår att ni är besvikna, men försök att ta det.

Anförande nr 46

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Först till Ann-Marie Strömberg: Nej, jag är inte besviken. Det gick ungefär som jag trodde att det skulle gå. Jag kommer mycket fortare fram i dag med min stadsjeep än vad jag gjorde tidigare. Och då jag vill säga till fullmäktige att jag inte har köpt en stadsjeep för att reta Ann-Marie Strömberg, Per Bolund och andra – även om det var ett viktigt ledmotiv – utan det beror också på att jag har en stor familj. Detta om stadsjeepar.

Det som är fascinerande är att Leif Rönngren – om jag får gå tillbaka till huvudskälet för mitt motagerande tonläge – berömmar sig av satsningen på infrastrukturen och säger att alla satsningar är på gång. Det är magstarkt, tycker jag, av en som företräder ett parti som just har villkoret nya trafikleder av förekomsten av biltullar, det vill

säga de trafikleder som är kvar när ni har tagit bort Österleden. Då måste jag fråga två saker:

För det första: Blir det inga vägar alls om stockholmarna skulle säga nej till biltullar, vilket det i dag finns en tydlig majoritet bland opinionen för att göra?

För det andra: Hur mycket större kapacitet blir det med en nedgrävd centralbro, som nu lanseras som ert alternativ till Österleden? Hur många fler bilar jämfört med i dag kan passera genom stan med en nedgrävd centralbro i stället för på Österleden?

Anförande nr 47

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det som gör debatterna så spännande är att det hela tiden är nya frågor i luften. De finns inte nedskrivna i interpellationerna så att vi alla kan ta del av samma frågeställningar och samma svar från föredragande borgarråd. Det gör att det inte är speciellt demokratiskt. Men jag ska ändå svara på dina frågor.

Oaktat hur försöket går och oaktat hur det blir i framtiden ska vi i den här salen ena oss om och slåss för att vår region ska ha den rättmätiga andelen av statliga pengar till investeringar i vägutbyggnad, i kollektivtrafik, i bostäder och annat. Det är oerhört viktigt, och det har vi faktiskt kommit överens om i skattedebatter och i flera skrivningar inom ramen för Mälardalssamarbetet och KSL. Det tror jag är viktigt att fortsätta att spinna vidare på. Så det ska vi se till.

Sedan när det gäller försöket har det gått tre månader. Jag kommer ihåg många debatter innan försöket sattes i gång då ni var tvärsäkra på hur det skulle bli. Nu säger ni i och för sig att det har blivit som ni trodde, men det tvivlar jag på. Det var nog ingen som trodde att det skulle bli så här utifrån helheten.

Men det som är viktigare är att det är fyra månader kvar då vi kan dra lärdom av försöket, alla mätningar som görs i trafiken, i resandet i beteendemönstret och annat. Det kommer att vara en ovärderlig tillgång när vi diskuterar politik framöver och lösningarna på stadens, regionens och länets problem. Då har vi fakta att utgå ifrån. Det är många antaganden och påståenden i debatten. Jag tror att det är bra för oss, för vår stad och för våra medborgare att vi bygger vår politiska retorik på faktiska förhållanden och inte på gissningar i så stor utsträckning som den har gjort hitintills.

Vi hade debatten om Österleden under det förra sammanträdet, vill jag minnas. Just nu pågår det en prövning enligt konstens alla regler som Vägverket gör. Jag återkommer gärna och beskriver hur vi har tänkt oss en nedgrävning av Centralbron, byggrätter på Klara strands-leden, tunnelförläggning och hur vi vill lösa trafikproblemen i den här staden.

Anförande nr 48

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! I dagsläget är det nog ganska ointressant vad vi trodde, om vi är besvikna eller inte. Efter att ha haft ett stort antal debatter, inte minst med Vänsterpartiet och Miljöpartiet har jag klarat ut att folk som jag skulle komma fortare fram. Såvitt jag kan bedöma var det så i början, men nu

kommer vi allt långsammare fram igen. Jag har kluvna känslor inför det, men det råder ingen tvekan om att det skulle bli en tillfällig trafikminskning, fast den kommer antagligen inte att vara bestående. Vad vi trodde och om vi är besvikna eller inte är med förlov sagt inte speciellt intressant just nu.

Nu måste vi diskutera de frågor som är relevanta i dag med tanke på det som har hänt efter att det här försöket inleddes. Det som har hänt är för det första, Leif Rönngren, att man har villkorat trafikleder av att det fortsättningsvis blir biltullar. För det andra har ni sagt att ni inte vill ha Österleden utan att ni vill ha en nedgrävd centralbro. Då är vi några som förtvivlat försöker att förstå vad det blir för trafikmässiga effekter av detta. Det är mycket viktigare frågor än vad vi trodde och huruvida vi är besvikna eller inte, fru ordförande.

Anförande nr 49

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu var Rolf Könberg återigen inne på detta med tro och antaganden om hur det kommer att bli framöver. Vi får väl se. Det är fyra månader kvar. Det ska bli oerhört spännande att ta del av den totala sammanställningen av erfarenheterna, statistiken, resandemönstret och underlagen inför våra fortsatta politiska beslut.

Men jag vänder mig emot bilden som oppositionen försöker att ”kleta” fram om hur det ser ut i vår stad. Vi har fattat beslut i en mängd olika frågor, om E 18, om Södra länken och så vidare. När det gäller förbifarten har vi lyckats med det enorma att ena hela regionen i ställningstagandet om hur vi ser på trafiklösningarna framöver. Inom kort kommer det att fattas beslut om Norra länken. Miljöprövning av arbetstunnlarna för Citybanan är på gång. Det är aktuellt med stora bostadsprojekt med mera, med mera. Vi satsar på spårvägen och kollektivtrafiken.

Redan i dag är det en märkbar skillnad för dem som väljer att åka kollektivt. Under alla de år som jag har åkt kollektivt har det alltid varit trångt på tunnelbanan och på bussen. Det har varit bekymmer med signalsystem, ombyggnationer och annat, och så är det också nu. Den viktiga förändringen är att det sedan den 22 oktober förra året har blivit 100 000 fler sittplatser i kollektivtrafiken. Det finns raka linjer från förortsområdena och länskommunerna. Man kan sätta sig på en buss och åka hela vägen in till stan smidigt och snabbt. Det är en skillnad. Människors upplevelse av det kommer att speglas i hur de röstar i folkomröstningen.

Vi kan debattera hur mycket som helst om vad som helst, men det är ändå stockholmarna som har valet i sin hand och kan fälla avgörandet om det ska bli en fortsättning på Stockholmsförsöket och en permanentning med införande av avgifter. Detta med avgifter och skatter är en jätteintressant och rolig debatt där vi inte kommer någonstans.

När jag har läst Handelskammarens argumentation har jag noterat att hela retoriken är uppbyggd på om det är en skatt eller inte. Vi vill att det ska vara en avgift, och då antar jag att Handelskammaren är med på tåget. I alla fall de näringsföreträdare som jag möter säger att det har blivit suveränt och att det sparar massor av pengar åt staden och företagen. Alla vinner på det i längden, men de vill inte ha en skatt utan

en avgift, och det är precis det som vi vill. Jag hoppas att också ni är med på det tåget.

Anförande nr 50

R o l f K ö n b e r g (m): Fru ordförande, fullmäktige! Jag noterar att Leif pratar vidare som om mina två tidigare inlägg inte hade ägt rum. Jag känner mig därför föranledd att upprepa dem en tredje gång.

Det finns ju ett par problem nu. Motivet till att jag över huvud taget begärde ordet – förutom att det alltid är kul att käftas med Ann-Marie Strömberg – är att det sägs att alla satsningar på infrastrukturen är på gång. Då vill jag säga att ”alla är på gång” är ett uttryck som påminner om ”alla ska med” och om ”alla, inte bara några”. Den typen av formuleringar är kända i den här salen.

Jag vill kontrastera dem mot två beslut som Socialdemokraterna har fattat i absolut närtid och som inte har med tro att göra. Det ena är att ni faktiskt har villkorat trafikleder av förekomsten av biltullar, och det andra är att ni har tagit bort Österleden. Vad jag återigen efterfrågar är: Vad ligger det för trafikpolitisk analys bakom dessa två färskas ställningstaganden som ni har gjort en bra bit in i det här försöket?

Jag noterar att jag inte får några svar på de två frågorna, men det hade jag inte heller väntat mig.

Anförande nr 51

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag vill också till protokollet anteckna att jag inte har rätt till någon ytterligare replik.

§ 12 Översyn av avgifter för ansökningar om serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen (SFS 1994:1738) (utl. 2006:66)

Anförande nr 52

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande! I ärendet finns en reservation från Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna. Vi tycker att man på ett ganska konstigt och felaktigt sätt har lagt en stor börda på de slutna sällskap som söker alkoholserveringstillstånd, det vill säga tillsynsavgiften.

För en normal företagare i restaurangbranschen finns det i dag en fast avgift som är 1 000 kronor och som föreslås bli 1 500 kronor. Sedan finns det en rörlig avgift som är relaterad till omsättningen. Om man har en årlig omsättning på upp till 250 000 kronor är den 1 000 kronor och om man har en omsättning på över 10 miljoner kronor är den 7 000 kronor. Denna rörliga avgift föreslås ligga fast, medan den fasta avgiften föreslås ökas från 1 000 till 1 500 kronor. Det är en marginell ökning.

När det däremot gäller de slutna sällskapen föreslår majoriteten att man ska slå till med en hundraprocentig avgiftsökning – från 1 000 kronor till 2 000 kronor. Detta tycker vi inte är rimligt. Vi tycker att man skulle ha legat på en lika marginell ökning även för de slutna sällskapen när det gäller tillsynen och inte styra så starkt.

Därför yrkar jag bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 53

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag och Miljöpartiet stöder den här ökningen av avgifter. Jag förstår diskussionen om slutna sällskap, men såvitt jag förstår gäller detta stadigvarande slutna sällskap, vilket innebär någonting annat än bara slutna sällskap.

Det finns en tanke med den utverkade avgiftsinkomsten. Jag har väckt en motion där jag anser att en del av avgiftshöjningen ska gå till att staden utvärderar huruvida krograsism förekommer i Stockholms stad. Vi har nyligen fått höra om detta angående en kändisvaktchef som har avgått och som har tydliggjort att det råder någon sorts apartheidstämning vid Stureplan. Detta har pågått länge. Jag har också fått höra det från andra vakter. De säger att de får order från sina chefer. Det är inte vakterna, utan det är cheferna. Cheferna har ett visst intresse av sina alkoholtillstånd. Där kan vi agera.

Det finns också ett annat problem. Jag träffar ungdomar som har slutat komma in till stan för att ta del av nattlivet här just på grund av diskriminering. Den vi-och-dom-känsla som finns i den här staden ökar. Det är inte frågan om att man skapar den; den finns redan där.

Om vi inte gör någonting åt detta så kommer vi att få mycket större ordningsproblem i framtiden. Det är därför jag anser att förvaltningen tillsammans med Stockholms antidiskrimineringsbyråer ska utveckla nya metoder för att testa diskriminering på krogar.

Anförande nr 54

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande och Paul Lappalainen! Vad har detta att göra med tillsynsavgifter för slutna sällskap? Det förstår jag inte riktigt. För slutna sällskap ökar tillsynsavgiften med 100 procent, vilket den inte gör för de krogar som är öppna för allmänheten. Jag kan över huvud taget inte förstå ditt inlägg.

Anförande nr 55

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Ursäkta, jag borde ha tydliggjort att det fanns två tankar i det här. Den ena gäller en höjning för dem som har stadigvarande slutna sällskap. Det är *en* fråga. Men tanken var att en liten del av avgiftshöjningen bör gå till tydligare uppföljning och utvärdering av det arbete som görs. Vi har ett ansvar för att se till att människor anser att likabehandling är det som gäller i Stockholms stad för alla invånare här.

Anförande nr 56

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Detta är, precis som har sagts, ganska måttliga höjningar oavsett om det gäller restaurangägarna eller stadigvarande tillstånd för slutna sällskap. En anledning till detta är att man på tillståndsenheten har fått flera uppdrag, bland annat ett åtagande om arbete mot diskriminering. Eftersom detta är en självfinansierande verksamhet har man även höjt för dem som har stadigvarande tillstånd för slutna sällskap.

Det är ingen mer än moderater och folkpartister som har protesterat. De som har tillstånden har inte protesterat själva, utan de har insett att de får hjälp, stöd och utbildning i dag som bättre passar dem. De inser att de också får betala det.

Jag tycker att det är mer intressant varför man skulle sluta söka serveringstillstånd för slutna sällskap om avgiften höjs från 1 000 till 2 000 kronor. Varför skulle det leda till minskade ansökningar och varför skulle det leda till större olaglig försäljning om man höjer avgiften för dem som redan har tillstånd? Det är ju ingen ansökan det handlar om, utan man höjer för dem som har tillstånd. De nya får naturligtvis ansöka, men det gör man ju alltid. Varför skulle detta leda till större olaglig försäljning? Det har jag mycket svårt att förstå.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 57

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! Anledningen till att vi menar att människor inte kommer att ansöka om tillstånd för tillfälliga slutna sällskap är att det kostar mycket pengar. Vi menar att detta kommer att öka den svarta försäljningen. Människor kommer över huvud taget inte att ansöka eftersom det handlar om så mycket pengar. Det är det vi pratar om i vår reservation.

Anförande nr 58

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är de som redan har tillstånd för slutna sällskap som får en höjning. De behöver inte söka om ett nytt tillstånd. De får en ökning från 1 000 till 2 000 kronor. Ni säger att det leder till en större olaglig försäljning. Jag har mycket svårt att förstå det. Varför ökar olagligheten därför att man höjer en avgift som redan var ganska låg? Man får ut mer för pengarna, och därför görs den här justeringen. De som har tillstånden har själva inte klagat, men moderater och folkpartister säger att den olagliga försäljningen ökar.

Anförande nr 59

M o n i k a L i n d h (s): Det är precis som borgarrådet säger; det som moderater, folkpartister och kristdemokrater opponerar sig emot är att vi höjer från 1 000 till 2 000 kronor för dem som har fasta, stadigvarande tillstånd för slutet sällskap. Det är viktigt att se det.

Det är tydligt att de avgifter som vi har i Stockholm är låga i förhållande till andra kommuner. Man kan fråga sig om krögarna och de som har utskänkningstillstånd får valuta för avgiften. Det är det som är det viktiga att fråga sig. Jag kan titta på hur det såg ut 2005. De Stadutbildningar som har gjorts i ansvarsfull alkoholservering gör att många fler tillståndsinnehavare än tidigare kommer i kontakt med tillståndsenheten. De tar också mer kontakt på eget bevåg för stöd, hjälp och dialog. De utbildningar som gäller kassa- och redovisningsfrågor enligt alkohollagens bestämmelser har också utökats. Det är viktigt. Det är viktigt att arbeta förebyggande med de här frågorna.

Detta har också branschen tyckt är bra. Man ökar utbildningsinsatserna och jobbar med ansvarsfull alkoholservering och har en speciell utbildning i ansvarsfull alkoholservering som är riktad till högskolorna och till de så kallade kårserveringarna. Detta är viktigt, och branschen har uppmuntrat det och tyckt att det har varit bra. Ingen har klagat. Ingen har tyckt att det här är ohemult eftersom man vet att man får betala bra mycket mer i andra kommuner.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 60

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! Jag vill bara göra ett klargörande. Vi går inte emot det övriga ärendet, vare sig i socialtjänstnämnden eller här. Vi menar att just den del som handlar om slutna sällskap i framtiden kan leda till att det inte blir fler ansökningar. Det är det vi pratar om. Det kommer också att innebära att det blir svarta verksamheter eller att man struntar i det regelverk som Stockholms stad har. Det är vad vi menar.

Jag tycker att det är viktigt att säga att vi inte är emot Stadprojektet, de utbildningsinsatser som görs och så vidare. Här framställs det som om vi vore emot det. Aldrig – vi har inte sagt någonting i ärendet om att vi är emot något över huvud taget! Det har vi inte heller sagt i socialtjänstnämnden. Därför förstår jag inte Monikas inlägg och inte heller en del av borgarrådets. Vi menar att just den del av avgiften som höjs så mycket kommer att leda till att antalet nya ansökningar kommer att minska.

Anförande nr 61

M o n i k a L i n d h (s): Det har inte branschen själv ansett. Där har man ansett att det här är rimligt och försvarbart och att man får mycket i utbyte.

Anförande nr 62

D e s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Herr ordförande! Jag tror att vi egentligen är mer överens än oense i det här ärendet. Vi vill i staden höja ansökningsavgiften för nya alkoholserveringstillstånd men också avgiften för tillsynen av alkoholservering i staden.

Vi kristdemokrater tycker att det är rimligt att avgiften höjs, för det gjordes senast 2001. Vi tycker också att det är bra att intäktsökningen går till utbildning av dem som har tillstånden så att de kan följa de lagar och riktlinjer som gäller.

Vi bör också ha en aktiv tillsyn så att vi får en ansvarsfull alkoholservering i staden. I dag har vi ungefär 1 650 serveringstillstånd i staden. Det har varit en kraftig ökning under de senaste tio åren. Det gör att vi måste fortsätta att arbeta med informations- och tillsynsfrågor. Jag tycker att det är bra att det tas upp i ärendet.

Men vi hävdar den invändning som också Abit Dundar har tagit upp. Det gäller avgiftshöjningen för slutna sällskap. Det finns en risk för att man där så småningom slutar söka om serveringstillstånd. Det är därför vi har en reservation till KS förslag, men i stora delar är vi alltså överens med majoriteten.

Anförande nr 63

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Då kanske Desirée Pethrus Engström kan förklara för mig varför det skulle bli ett minskat antal ansökningar om man höjer tillsynsavgiften för dem som redan har tillstånd för slutna sällskap. De har ju redan tillstånd, och de har inte sagt nej. Det är förmodligen nya som man menar. Men varför skulle det bli en större olaglig försäljning? Och är kostnaden så hög?

Det här är ju en självfinansierad verksamhet; det vet ni lika väl som jag. Var ska man i så fall ta ut kostnaderna för det som de faktiskt får? De får stöd, hjälp och utbildning i dag, som de själva tycker är rätt och rimligt att de själva betalar för. Det är en självfinansierad insats som man gör från tillståndsenheten. Ni har i varje fall inte lagt in pengarna i budgeten, vad jag minns.

Anförande nr 64

D e s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Vi har sagt att vi egentligen inte är emot en höjning. Men varför gör man en hundra procentig höjning? Varför är det en så stor höjning? Det är det vi har vänt oss emot.

Slutna sällskap är naturligtvis mer känsliga än företagare som driver restauranger. Det är det vi försöker markera i ärendet. Vi tror att avgiftshöjningar när det gäller slutna sällskap kanske inte ska vara av den storleksordning som man här har föreslagit.

Anförande nr 65

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Någon kanske kan hjälpa mig med språket här. Såvitt jag förstår handlar det om stadigvarande slutna sällskap, det vill säga sällskap som i många fall är jämförbara med vanlig krogverksamhet. De måste alltså inte söka varje gång de säljer. De har stadigvarande tillstånd för slutna sällskap, ungefär som kåren på universitetet, skulle jag gissa. Det kan hända att min språkförmåga brister här, men detta kan inte vara en anledning till mer olaglig försäljning. Det är ju verksamheter som är pågående och inte bara tillfälliga.

Anförande nr 66

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): För att få tillfälligt tillstånd att bedriva alkoholservering för ett slutet sällskap höjer man inte avgiften. Det är då man ska söka tillstånd. I dagens debatt och i det besked vi nu har fått säger majoriteten: Vi tycker att det är rimligt att slå till mot slutna sällskap och höja deras avgift när det gäller tillsynen med 100 procent med en gång. Det är ett besked. Då vet vi det.

Borgarrådet Olofsson! Den reservation som vi har hänvisat till stöds av Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna i den delen. Vi tycker inte att det är rimligt med hundraprocentiga avgiftshöjningar.

Anförande nr 67

Borgarrådet **O l o f s s o n** (v): Jag tänker ställa samma fråga till Peter Lundén-Welden som jag har ställt till Folkpartiet och Kristdemokraterna. Hur ska ni betala det stöd som tillståndsinnehavarna faktiskt får? Det är ju en självfinansierad verksamhet där kostnader och intäkter ska gå ihop.

§ 13 Överföring av stadens minoritetsposter i de kommunala bolagen till Stockholms Stadshus AB

Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 31 mars 2006 (utl. 2006:67)

Anförande nr 68

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! När det gäller själva förslaget i sak har vi från Folkpartiets sida inget som helst att erinra om. Försäljningen innebär att det blir en reavinst för staden under 2006 på 4 miljarder kronor. Det är ganska mycket pengar.

Vad vi har sagt i kommunstyrelsen och vad vi säger här är att man bör kunna avsätta de här pengarna på ett klokt och bra sätt. Vårt förslag är att man avsätter dem till framtida infrastruktursatsningar. Vi har pratat om det i den här salen i flera timmar nu. Det gäller också olika lokalinvesteringar. Vi har alltså inget att erinra i sak.

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag instämmer med Ulf Fridebäck. Vi stöder renodlingen. Men det är också angeläget att få besked om hur reavinsten ska användas. Den bör avsättas på ett tydligt sätt.

Finansborgarrådet skriver i sina synpunkter att det ska avgöras i ett senare skede. Hon nämner förskoleutbyggnaden som ett exempel, men jag gissar att det bara är *en* del. Jag förmodar att behovet där inte är på 4 miljarder kronor. Men vad är då ett senare skede? Är det först i bokslutet 2006 som fullmäktige ska ta ställning till detta? Eller när avser finansborgarrådet att återkomma när det gäller avsättningen av reavinsten?

Anförande nr 70

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Man kan säga att detta är en transaktion som har kunnat bli av på grund av förändrad lagstiftning. Då frigörs medel. Det är självklart att det finns en mängd olika önskemål för dem. Vi har hört flera olika här. Det som nämns i synpunkterna är alltså barnomsorgsavsättning. Det är en mycket liten summa i förhållande till de 4 miljarder som det är frågan om, som jag förstår det hela.

Vi i Miljöpartiet är angelägna om att diskussionen om vad pengarna ska användas till kommer i gång. Men det kanske inte kan ske förrän vi hamnar i en ny budgetomgång eller i ett bokslut 2006. Vi vill använda dem till framtida investeringar som garanterar människorna i Stockholms stad möjligheter att leva miljövänligt. De ska kunna leva och få ut livskvalitet i fortsättningen också. Vi skulle vilja avsätta pengarna till grönområden och friluftsmark för att minska den historiska miljöskulden. Jag vill understryka att det också är till för att förebygga framtida miljöproblem.

Den miljard som vi har hanterat under den här mandatperioden är långt ifrån tillräcklig för att klara ut de miljöproblem som vi ständigt gör en påspädning på genom den verksamhet som vi har med den ökande biltrafiken och med problemen

med energihanteringen i Stockholms stad. Trots att vi arbetar frenetiskt på att hitta nya alternativ så kommer detta att vara en av de största frågorna i framtiden. Hur ska vi kunna lösa energipolitiken i framtiden? Det är vår förhoppning att vi kommer att kunna använda detta till så många miljöåtgärder som möjligt.

Anförande nr 71

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande, fullmäktige! Vi är glada över att det råder politisk enighet om formfrågan. Det är faktiskt en formfråga när det gäller att renodla i det formella och så vidare. Jag tycker att det här är viktigt och jag tycker också att det är väldigt bra.

Som flera har sagt kommer det i bokslutet 2006 att uppstå en reavinst på drygt 4 miljarder kronor. Om man tittar på de avsättningar som gjordes under den förra mandatperioden och som görs under den här så ser vi att det handlar om det som är helt avgörande för vår region och för vår stads utveckling. Det är bostadsförsörjning och det är infrastruktur.

Under den här mandatperioden har vi rekordinvesterat både på bolagssektorn och på förvaltnings- eller nämndsektorn tack vare att det har varit och är en bred politisk enighet i fullmäktige både om ett högt och jämnt bostadsbyggande och om infrastruktursatsningar av olika slag. Vi är uppe i en volym om närmare 20 miljarder kronor för en fyraårsperiod.

För att svara direkt på borgarrådet Nordins fråga är min ambition att vi i det strategiska ärendet i juni ska kunna ge ett besked om detta. Jag kan inte garantera att det blir så i dag, men jag skulle vilja det. Då kan vi berätta på vilket sätt vi ska avsätta dessa medel för framtida investeringar och hur tanken är att avsättningen ska ske.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 16 Förslag till detaljplan för del av område vid Hornstull inom stadsdelen Södermalm, Dp 2000-08521-54 (utl. 2006:70)

Anförande nr 72

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Detta gäller alltså detaljplan för del av område vid Hornstull inom stadsdelen Södermalm. Planen ger möjlighet till 65 nya lägenheter i ett riktigt bra, centralt läge med närhet till kollektivtrafik och med en av stadens större och, tycker jag, vackrare parker alldeles vid husen.

Platsen är bullerstörd, vilket skapar särskilda krav på byggnationen. Det är viktigt att varje lägenhet har en tyst sida mot parken, och det kommer de att ha. Det är också viktigt att vi har ett bra inomhusklimat i fastigheterna och därför har man också särskilda krav när det gäller luftkvaliteten och ventilationen, som kommer att göras via taket.

När man har funderat över husen har man sagt att placeringen av husen i sig skulle påverka förekomsten av luftföroreningar på platsen, utomhus. Detta har man kontrollerat noga, och det har visat sig att husen inte kommer att påverka genomströmningen av luft och så vidare på platsen.

Det blir lokaler i bottenplanet för att skapa en ljus och trygg miljö. Bebyggelsen har också dragits tillbaka från parkmarken och ligger nu enbart på den grusade ytan. Byggnationen ryms inom ramen för de 20 000 nya lägenheter som ska påbörjas i den stora satsning på bostadsbyggande som nu genomförs.

Genomförandet av planförslaget innebär också att parken rustas mot Årstaviken och att den även utvidgas fram till Liljeholmsbron.

Med detta, mina vänner, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 73

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi avstyrker denna detaljplan på följande grunder: Vi tycker att den föreslagna byggnationen är mycket bättre än tidigare förslag. Den är bearbetad i höjd och man har dragit tillbaka bebyggelsen från parken. Den ligger bra. Den ligger oerhört centralt och kollektivtrafikhärlig. Man skulle ju önska att man kunde tillstyrka planen.

Men som det ser ut i dag överskrids för närvarande miljö kvalitetsnormerna på platsen när det gäller kvävedioxid och partiklar. Risken är stor att tillkommande bebyggelse kommer att korka igen ytterligare och bidra till att miljö kvalitetsnormerna överskrids ännu mer. Därför är det naturligtvis oerhört viktigt att fortsätta med trängselavgiftsförsöket och permanenta det. Man bör också följa det åtgärdsprogram som man har tagit fram innan man gör byggnationen. Vi vill avvakta till dess att förhållandena på platsen är lämpliga för byggnationen.

Det här är ett principiellt ganska intressant ärende. I miljöbalken ges möjligheter till avvägning när det gäller överskridande av miljökvalitetsnormer. Man kan vidta åtgärder för att kunna godkänna det. Men det kan man inte göra i PBL i enlighet med EU-lagstiftning och direktiv. Detta är en fråga som har kommenterats mycket i PBL-utredningen, som är på remiss.

Jag skulle verkligen vilja att staden tog mer av ett helhetsgrepp. Man borde göra en helhetsanalys av effekten av olika byggprojekt som finns i staden just för att belysa miljö, hälsa och miljökvalitetsnormer. Vi är på väg att anta, eller har antagit, diverse detaljplaner som ligger i usla kollektivtrafiklägen. Det är småhus som är perifert belägna – riktigt amerikansk planering. Det blir småhusmattor där man inte har någon möjlighet att använda kollektivtrafik. Varje småhus kommer att få minst en bil. Det gäller till exempel Stora Sköndal och Lingonrisgränd. Alla de här planerna kommer att bidra till att vi överskrider miljökvalitetsnormerna i ett annat läge. Folk kan inte ta kollektivtrafik därifrån utan kommer att ta sin bil in mot centrum, och då överskrids miljökvalitetsnormen inne i centrum. Det skulle alltså behövas ett helhetsgrepp på det här.

Jag hänvisar i övrigt till vår reservation som är lagd i kommunstyrelsen.

Anförande nr 74

Ulf Fridebäck (fp): Herr ordförande! Från Folkpartiets sida stöder vi förslaget. Vi tycker att det är ett bra förslag. Med den teknik som man har för att bygga bostäder i dag undanröjer man de farhågor som har framförts från Miljöpartiets sida här.

Vi tycker att det var synd att man inte vidhöll sina tidigare förslag. Från början var det ungefär 150 lägenheter som skulle få plats i huset. Det betyder att huset då hade blivit lite högre. Vi tycker faktiskt att det hade varit bra. Jag har också hört flera framträdande företrädare från ditt parti, Py Börjeson, som pratar mycket om höga hus i den här staden. Tyvärr ser vi inte så mycket resultat när det kommer till kritan. Här hade vi, och ni, haft ett gyllene tillfälle att gå på den ursprungliga planen genom att bygga lite högre och mer varierat. Det här läget passar alldeles utmärkt för det. Det är tråkigt att ni inte hade kraften att göra det. Ni hade ju stöd från oppositionen i frågan så ni hade kunnat få igenom detta.

Anförande nr 75

Borgarrådet Börjeson (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill gärna kommentera det här med höga hus. Vi har inte byggt det höga huset här eftersom det fanns så otroligt många åsikter om det på just den här platsen. Men det finns många andra bra platser att bygga höga hus på, och det ska vi verkligen göra också.

§ 17 Förslag till detaljplan för Torshamnsgatan m.m. inom stadsdelen Kista, Dp 2001-15501-54 (utl. 2006:71)

Anförande nr 76

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Detta handlar om Torshamnsgatan inom Kista. Det ligger inom ramen för utvecklingen av Kista Science City. Det syftar till att möjliggöra en utvidgning av Kista arbetsområde mot nordväst. Det finns en fin beskrivning av hela projektet utanför salen här, där våra detaljplaner numera finns.

Det nya vägnätet ska rymma både bostäder och arbetsplatser i en ganska tät, stadsmässigt byggd, miljö. Alla gator föreslås trädplanteras. Torshamnsgatan och Hanstavägen ska utformas som esplanader med dubbla tradrader i gatans mitt. Utbyggnaden av gatunätet kommer att ske etappvis.

Det två före detta arbetarbostäderna, som har beteckningen kulturhistorisk bebyggelse, har diskuterats en hel del. De kommer att flyttas till ett nytt läge sydväst om Kista gård. Nu skapas nya förutsättningar för utvecklingen av Kista Science City.

Jag yrkar med detta bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 77

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Miljöpartiet yrkar också bifall till kommunstyrelsens förslag när det gäller detaljplanen. Men vi har ett särskilt uttalande som vi vill fullfölja här i fullmäktige. Det gäller den del av planen som handlar om dragningen av Norgegatan. Det är en liten del, och därför har vi valt att yrka bifall till helheten. Vi stöder till stora delar den planering som sker i Kista, och vi tycker att det är bra projekt som i de första etapperna ska genomföras.

Vi tycker att det är särskilt lyckligt att man nu börjar uppmärksamma cykelbanorna. Det gör man samtidigt som man bygger ut vägnätet på det sätt som borgarrådet Börjeson redogjorde för – med tanke på stadsmässighet, dubbla tradrader, esplanader och sådant. Det gör att vi får ett gaturum som verkligen är den här staden värdigt. Samtidigt bygger man alltså ut cykelbanor i systemet. Detta välkomnar vi till stora delar.

Men den olyckliga dragningen av Norgegatan känns lite grann som en *hang up* hos planerarna för att den ska gå rakt. Vi tycker att det är olyckligt att man inte har tagit den hänsyn som man borde ha gjort till platsens kulturhistoriska ställning. Det handlar också om Kista gård. Då hade man sluppit flytta arbetarbostäderna. Det här ger ju också befolkningen i det här området rötter och en hembygd som man kan visa upp och vara stolt över. Det var tråkigt att man inte kunde fullfölja detta i planen, tycker vi.

Anförande nr 78

H a r d y H e d m a n (kd): Vi tycker också att det är ett bra förslag. Men jag skulle vilja be fullmäktige att slå upp s. 1656 och 1657 för att beundra de ”utomordentligt tydliga” bilderna som finns i ärendet. Detta ska så småningom hamna i böcker om Stockholm som står här till allmän beskådan. Det är skamligt att bilderna är så dåliga. Någon måste titta igenom hur illustrationerna ska se ut till planskisserna. Detta är omöjligt! Det finns också fler sådana bilder här.

§ 18 Motion om behovet av informationsinsatser och ett gruppboende för hemlösa med HIV/aids (utl. 2005:176)

Anförande nr 79

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Jag vet inte hur många av fullmäktiges ledamöter som i dag såg tidningen Expressens förstasida. Den handlar om skolflickor som via *webcam* klär av sig och säljer bilder för att få fickpengar. Det är en dimension av det som finns i min och Kristina Axén Olins motion, det vill säga att ungdom och övriga kanske lite grann har tappat fokus på överförbara smittsamma könssjukdomar.

Antalet fall av hiv/aids ökar. 80 procent av dessa finns i Stockholmsregionen. Antalet fall av klamydia och syfilis ökar lavinartat. Vi behöver göra någonting åt denna situation. Jag tycker därför att det som görs är bra. Det är de informationsinsatser som staden tillsammans med RSFU och RFSL genomförde på Pride och på Ung 08 där man i dialog med ungdomar samtidigt som man delade ut kondomer ville diskutera hur oskyddat sex kan ställa till det. Det är bra.

Jag tycker också att det ärende som vi har uppe på socialtjänstnämnden om fördelning av de statliga pengarna till ungdomsmottagningar för information om hiv/aids är bra. Men 80 procent av fallen när det gäller hiv/aids finns i Stockholmsregionen, och det är en mycket ringa del av de här pengarna som kommer Stockholms stads ungdomsmottagningar till del.

När antalet fall av hiv/aids ökar och när vi har en lavinartad ökning av klamydia och syfilis så är det någonting som är fel i samhället. De insatser som görs och som borgarrådet hänvisar till kan då inte anses vara tillräckliga. Vi har om inte tappat greppet om smittspridningen i alla fall inte kontroll på den. Vi har inte det som vi fick efter den massiva informationsinsatsen i slutet på 80-talet och början på 90-talet – en nedåtgående trend.

Det här stör mig. Det stör mig att ungdomar inte inser att det är farligt att ha sex utan att skydda sig med hjälp av kondom. Det enklaste sättet att undvika att få hiv, syfilis eller klamydia är okänt för dem. Ungdomar diskuterade på Ung 08 med andra ungdomar som sade: Äsch – det är så pinsamt att sätta på en kondom! Då känner jag mig tillbakaförd till 70-talet och den diskussion som fördes då. Jag trodde att vi hade kommit över detta och att det var varje pojkes skyldighet att tänka på att skydda sig och sin flickvän eller pojkvän mot smittsamma sjukdomar.

Jag är alltså inte nöjd med det svar som majoriteten har lämnat om att det räcker med de informationsinsatser som vi har i dag, vare sig de är statliga eller kommunala. De har inte gett avsedd effekt. Vi måste ta problemet på allvar. Det här är vårt, övriga kommuners i Stockholmsregionen och landstingets ansvar. Vi måste hindra spridningen.

Motionen är snart ett och ett halvt år gammal. När det gäller den andra delen av motionen har vi sett en liten förbättring. Ersta har öppnat. Där finns åtta platser för hemlösa med svåra missbruk eller somatiska sjukdomar och även hiv/aids. I Räcksta

ser vi nu några platser. Men när vi talar med Convictus och andra som är så hårt engagerade i att hjälpa dem som redan har fått hiv/aids och dessutom är utslagna hör vi att det behövs mer. Det vet vi.

Det här är ett passivt svar från en majoritet som jag inte kan känna tar dessa allvarliga frågor riktigt på allvar. De gäller ju till syvende och sist liv och död.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 80

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Till skillnad från Peter Lundén-Welden tycker jag nog att vi i majoriteten tar detta på allvar. Vi tar det så mycket på allvar att vi ser till att kontinuerligt ha informationskampanjer. Vi tar det så mycket på allvar att vi också kontinuerligt ser till att ha ett samarbete med såväl Folkhälsoinstitutet och landstinget som RFSU. Vi tar det också så mycket på allvar att vi ser till att pengarna kommer fram till våra ungdomsmottagningar. Vi tar det så mycket på allvar att vi också ser till att man utbildar och har information i skolorna för att nå unga människor på olika sätt.

Vi tar det så mycket på allvar att vi såg till att man delade ut kondomer på Ung 08 trots kritik från Moderaterna. Det fanns en kritik som vi fick mot att vi delade ut kondomer till så unga människor. Det är just det som Peter Lundén-Welden säger; detta gjordes för att tala om att det är ett billigt, effektivt hjälpmedel för att se till att smittsamma könssjukdomar inte sprids.

Vi har byggt ut boenden mycket. Framför allt har vi gjort någonting som är ett väldigt drastiskt grepp. Det är Erstabacken, där landstinget och Stockholms stad tillsammans betalar hälften var för platserna och dit väldigt sjuka människor med bland annat hiv/aids kommer. Detta var ett tydligt problem tidigare. Det var ett svårt problem eftersom det var svårt att se till att få in de här människorna på de boenden som vi hade tidigare, då de ofta naturligtvis behövde mycket uppmärksamhet, vård och stöd. Men i och med Erstabacken har de fått oerhört kvalificerad hjälp och stöd. Från att ha haft en något trevande start kan jag glädjande nog tala om att det är alltid är fullt nu. Det fanns kritik mot att vi öppnade någonting som ingen behövde. Men det behövdes. Så är det alltid med nya verksamheter; det tar ett tag innan de kommer i gång i starten.

Man kan alltid göra mer. Det kan jag hålla med om. Men framför allt får man aldrig ge tappt. I de utbildningar och de informationskampanjer som vi har är det viktigt att vi går åt samma håll från alla de olika myndigheter och instanser som finns i stadens hägn. Det är viktigt att man alltid fortsätter och inte ger upp och slutar. Det är den ständigt återkommande kampanjen som är det viktiga. Viktigt är också det ständigt återkommande informationsflöde som man får från ungdomsmottagningarna, som tack och lov har byggts upp i en bra takt och nu också finns tillgängliga i alla stadsdelar även om man samarbetar i några stadsdelar. Det finns ändå möjligheter för alla ungdomar att gå dit.

Jag tycker absolut inte att det är ett passivt svar. Men det skulle ha förvånat mig om Peter Lundén-Welden hade sagt något annat. Han brukar säga att vi är passiva trots

att vi har bedrivit en gigantisk verksamhet och gjort en gigantisk utbyggnad och att vi har tagit frågorna på allra yttersta allvar.

Med det, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 81

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag brukar kanske ibland säga att ni har misslyckats. Jag tycker att statistiken är tydlig. Den visar att ni har misslyckats. Ni hade kanske misslyckats ännu mer om ni inte hade satsat denna lilla rännil av pengar. De statliga medlen till hiv/aids-information till ungdomsmottagningarna gäller den ungdomsmottagning som täcker Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen. Den får 330 000 kronor. Det är inte speciellt mycket för det problem som vi har.

Anförande nr 82

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Peter Lundén-Welden! Det är inte så att de bara får 330 000 kronor. Det får de i extrapengar för verksamheten. Peter Lundén-Welden kan väl begära ordet och komma upp och tala om var någonstans i er budget ni har pengar för att utöka verksamheten. Det finns ingenstans, Peter Lundén-Welden.

Anförande nr 83

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande och ledamöter! Hemlösa med hivsjukdom är en mycket utsatt grupp. Deras problem är ofta kombinerade med missbruk och psykiska problem. Detta kräver insatser från både landstinget och kommunen. Men insatserna fungerar inte ibland. Det är svårt utifrån de problem som den här gruppen har. Den bollas mellan de olika huvudmännen.

Därför tycker jag att motionen tar upp en viktig lösning när det gäller just boende för hivpositiva. Ett boende med särskild kompetens kan bli räddningen för många. Då kan de klara av sin medicinering. Även detta kommer att leda till att andra insatser kommer att lyckas, nämligen insatser för missbruk, psykiska problem och så vidare. Ett boende med en specifik kompetens är själva grunden till lösningen på många andra problem.

Därför blir jag förvånad över borgarrådets svar. Hon säger att man ska erbjuda samma insatser som för andra hemlösa. Jag tycker att det är anmärkningsvärt eftersom den här gruppen har ett specifikt behov. Vi vet att många av de hemlösa finns i olika sammanhang, i missbruksmiljöer och så vidare. Varför ska vi inte kunna utveckla ett särskilt boende med särskild kunskap och sätta in mer insatser? Det kommer inte att misslyckas.

Det verkar inte heller som om borgarrådet har tagit intryck av svaren från remissinstanserna. Ingen av remissinstanserna har sagt att de är emot boenden. Till exempel Östermalm tycker att det är bra. Det finns studier som pekar på att det finns behov. Rinkeby tycker att det är intressant och att man ska utreda problemet. Stadsledningskontoret har inte tagit ställning över huvud taget. Där är man inte heller emot detta. Därför förstår jag inte varför borgarrådet är emot att man inrättar ett särskilt boende för den här gruppen. Varför är du mot det, borgarrådet? Kan du svara mig?

Anförande nr 84

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tror att jag ska upplysa Abit Dundar och alla andra i fullmäktigesalen om att vi våren 2005 öppnade ett boende för hiv/aidssjuka.

Anförande nr 85

A b i d D u n d a r (fp): Jag har aldrig använt ordet "aidssjuka", borgarrådet. Du nämnde Erstabacken. Ja, där finns åtta platser. Men jag pratar om de missbrukare som har hivproblem och som är hemlösa. De behöver specifika boendeförhållanden som har specifik metodik, specifik personal med speciell kompetens för att stå ut med den omvårdnaden och klara av den målgruppen. Det är en mycket svår målgrupp. Deras behov är just att man samlar alla resurser, integrerar resurserna och erbjuder dem vård.

För att lyckas med detta måste vi ha ett boende för dem, och staden måste ta sitt ansvar.

Anförande nr 86

D i d a r S a m a l e t d i n (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Varje gång en person smittas av hiv är en stor tragedi både för personen själv, för familjen och vänner. Det är för resten av livet. Hiv/aids är en dödlig sjukdom. Vi har ingen bot, vi har mediciner så att människor kan leva länge med sjukdomen. Det finns fortfarande grava fördomar mot hiv/aids. Det är inte lätt att leva utanför.

Förra mötet avslutades precis när den här motionen skulle komma upp. Hade vi tagit upp den då hade det varit aktuellt att också tala om att den kvinna som man berättade om i radio och i press hade blivit smittad utomlands och levt med sin make utan att tala om att hon var hivpositiv. Hon hade också fött ett barn.

Jag månar mycket om ungdomar, självklart. Ungdomarna är vår framtid. Men det är inte bara ungdomar som smittas av hiv. Vuxna åker till högendemiska områden ute i världen och har trevlig sex, visst, men inte ens de tänker på att skydda sig. Vi kan aldrig sluta informera om att hiv/aids fortfarande är en dödlig sjukdom.

Fullmäktige! Tänk på att den här motionen är viktig. När det gäller hivpositiva hemlösa är det jätteviktigt att de inte utvecklar aids. Aids är en grym sjukdom, en svår sjukdom. Vi behöver platser för att utvecklingen inte ska bli den allra svåraste för den mest utsatta gruppen.

Anförande nr 87

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Den här motionen skrevs i december 2004. Motionens båda att-satser handlar om att Stockholms stad ska initiera en informationskampanj kring hiv/aids i Stockholm. Det pågår en hel del kontinuerlig information och kontaktuppdrag som socialtjänstförvaltningen har för att möta både unga och vuxna kring hiv/aids. Det viktiga, och som också borgarrådet lyfter fram, är att de insatser som vi gör också är samordnade med de insatser som Lafa, landstinget, gör och som RFSU och Positiva gruppen och Noaks Ark och

andra gör men också de mer speciella organisationer som jobbar och får bidrag via statsbidraget.

Jag tror också att det är viktigt att vi stöder de föreningar och sammanslutningar som arbetar aktivt med information. Ungdomsmottagningarna är oerhört viktiga, och informationen måste vara samordnad och kontinuerlig, därför är det bra att vi gör det på det här sättet. Då kan det vara så att Ung 08, Pride och andra festivaler är naturliga och bra kontaktytor. Men ungdomsmottagningarna möter ungdomar i vardagen.

I motionen lyfter man fram hivsmitta och ungdomar. Det kanske är lite problematiskt att göra det. Någon ökning av hivsmittan bland unga heterosexuella har inte skett, däremot av andra sexuellt överförda infektioner.

När det gäller boende för hemlösa hivsmittade är det oerhört viktigt, som borgarrådet säger, att vi följer frågan noggrant. Nu har vi efter det att motionen skrevs öppnat Erstabacken, som riktar sig till precis den här målgruppen och som är väldigt viktigt. Det finns stor kunskap och kompetens där. Det ska knytas med det som vi också gör tillsammans med landstinget numera men som inte gjordes förut, och det är de gemensamma vårdplaneringar som sker både utifrån Hållpunkten och utifrån andra där man möter de här människorna. De gemensamma vårdplaneringarna ligger också som grund för placeringar på Ersta.

Vi har några platser nu i Räcksta där den här gruppen också kan få långvariga boenden. Det är oerhört viktigt att fortsatt följa frågan mycket noga för att se när nästa boende behövs. Det är ett uppdrag som vi tar på stort allvar.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 88

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag hoppas att Monika Lindhs uttalande var en omedveten felsägelse. Antalet hivfall ökar inte bland unga heterosexuella. Därmed fick man känslan av att man inte behöver ta det på så stort allvar. Nej, det är visserligen sant att det inte ökar. Det ökar bland flyktingar från Afrika och unga homosexuella män. Det är minst lika allvarligt. Det är inte deras sexuella läggning det gäller.

Den attack mot Venhälsan som varje år förs från landstinget visar att de här frågorna lite grann backas tillbaka. Första halvåret 2005 anmäldes 15 716 nya fall av klamydia. De är en ökning på 4 procent. Det är den högsta klamydiasiffran, och den största ökningen var i åldersgruppen 20 till 24 år.

Anförande nr 89

A b i d D u n d a r (fp): Jag tycker att Monika Lindh sprider propaganda. Erstabacken är för aidsjuka. Jag har pratat om de hivpositiva narkomaner och missbrukare som finns i de miljöer som vi pratar om. De har inte boende, och de klarar inte av sin metadonbehandling eller andra missbruksbehandlingar. De klarar inte av

kontakten med psykiatrin. De klarar inte av kontakten med landstinget över huvud taget och inte ens med socialtjänsten.

Därför behövs ett boende som möter deras behov av omvårdnad och integrerar alla insatserna så att man kan gå vidare och därmed rädda liv. De vill inte hamna eller insjukna i aids. Det är det vi pratar om Monika. Sluta med propagandan. Jag vet att Erstabacken finns för de aidssjuka. Jag har inte förnekat det.

Anförande nr 90

M o n i k a L i n d h (s): Jag måste vända mig till Peter Lundén-Welden. Det jag sade var ett försök att problematisera bilden. Sedan måste man väl ändå säga att det arbete som görs för att möta ungdomar i Stockholms stad kring de här frågorna är viktigt, och det måste ske på alla möjliga kontaktytor.

När det gäller det som Abid Dundar kallar för propaganda – du får gärna kalla det för propaganda – säger jag igen att vi har öppnat Erstabacken. Det är en oerhört viktig del av arbetet med att vårda och ge omsorg för hivpositiva aidssjuka.

Anförande nr 91

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Man kan inte vara emot motionens intentioner på något sätt. Den här motionen behandlar två frågor. Den första handlar om en informationskampanj kring hiv och aids och den andra om att starta boende för hemlösa med hiv/aids. Man kan aldrig få tillräckligt med information i den här allvarliga frågan. Man kan alltid göra mer, som även borgarrådet sade tidigare, men frågan är också hur vi satsar våra resurser.

Folkhälsoinstitutet gör i dag en satsning när det gäller informationen och landstingets Lafa, Landstinget förebygger aids, och det tycker vi är tillräckligt. Därför har vi nöjt oss med svaret. Motionen innehåller som sagt en att-sats om att starta boende för hemlösa med hiv/aids. Men som det beskrivs i ärendet har nu Erstabacken startats, och det är just för hemlösa med utvecklad aids.

Socialtjänstnämnden har fått ett uppdrag att följa hur det här utvecklas och hur behovet utvecklas. Vi får väl se om boendet i Ersta kommer att räcka, men jag tycker inte att vi kan starta nya boenden förrän vi ser att det här boendet inte räcker till.

Jag och vi kristdemokrater yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 92

H a r d y H e d m a n (kd): Det är bra att det har gjorts en hel del under de senaste åren för detta. Jag skulle vilja säga att vi ska lyssna väldigt noga på Didar, som jag tror är den i fullmäktige som har de bästa kunskaperna och bästa erfarenheterna av arbete på det här området.

När det gäller informationskampanjen är det ingen svårighet att utöka det som görs med statliga medel till att vända sig till ytterligare somliga grupper. När det gäller afrikaner i Stockholmsområdet är det två grupper som har sviktat. Den ena är en

oerhört kompetent grupp som heter African Health Team som leddes av den läkare, oerhört kompetent som visste det mesta om hiv/aids i världen och i Sverige. Han har nu flyttat till Amerika eftersom han, trots att han hade doktorerat i Sverige, inte blev godkänd som läkare här.

Den andra är något som heter Afrikas kvinnors nätverk och som håller på att braka ihop. Det vore nog väldigt bra om staden kunde satsa på en kampanj bland sådana här grupper. Det är också vad borgarrådet har sagt. Men jag tror att man ska se lite på vilka organisationer som ger bidrag och komplettera från stadens sida. Det är oerhört viktigt, för det finns också många ungdomar i de grupperna.

Staden borde också påpeka att Stockholm och Sverige inte lever upp till det som flera andra länder har klarat av i Europa, nämligen att ge full behandling åt gömda flyktingar som har hiv/aids. Det är en skam att Sverige inte kan göra det som Belgien, Frankrike och flera länder i Europa gör. Lite information till de här grupperna vore väldigt bra.

Anförande nr 93

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag delar Hardy Hedmans synpunkter. Jag tror att man hela tiden och ständigt måste utveckla informationsarbetet, delvis för att man själv förstår att det finns grupper som man speciellt måste rikta sig till, inte minst de nyinflyttade i Sverige som kanske själva inte är medvetna om att de har hiv. Vi har fått reda på att det många gånger är så.

Det är naturligtvis allvarligt för den enskilda människan att bli hivpositiv och behöva leva med det. Det gäller alla människor oavsett om man är hemlös eller inte. Där delar jag åsikten som kommit till uttryck i motionen, att för de hemlösa är det svårt att sköta en sjukdom och se till att man får lugn och ro och omvårdnad för att kunna ta sin medicin.

Jag begärde egentligen ordet, Abid Dundar, för att både motionen och reservationen handlar om boende för hiv/aidssjuka. Det står så. Erstabacken tar naturligtvis emot människor som har hiv också. Erstabacken tar emot människor som är sjuka. De har lite olika sjukdomar, men Ersta tar emot dem, ser till att de får omvårdnad och att de lär sig att hantera sin sjukdom. Sedan lever de inte hela sitt liv på Erstabacken, utan de placeras naturligtvis ut på några andra boenden där det finns kunskap om att just den och den personen behöver extra stöd för att ta sina mediciner eller kanske behöver hjälp för att komma i väg någonstans för att få mediciner.

Det är ett utvecklingsarbete hela tiden som ständigt pågår. I och med att Erstabacken startade har kunskapen inom området ökat väldigt mycket. Det är ett väldigt gott tillskott på många olika sätt, inte bara med platser utan också med kunskap som har ökat inom såväl personalen inom landstinget som kommunens egna verksamheter.

Anförande nr 94

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet! Vi har inte kritiserat er för det. Vi har stött er i det. Precis som borgarrådet sade i sitt första inlägg är det åtta platser. Det är redan nu ett enormt tryck på dessa åtta platser.

Det stödjer det som jag och Kristina Axén Olin har skrivit i vår motion, att vi måste gå vidare. Vi kan inte, som majoriteten, slå oss för bröstet, sätta oss ned och vara nöjda.

Anförande nr 95

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Vi varken slår oss för bröstet eller är nöjda, däremot följer vi utvecklingen, precis som det står i ärendet att vi ska göra. Det var en trög start, men det är inte så att folk står i kö, Peter Lundén-Welden, utan de har fullt, inte alltid alla åtta, ibland är det sju. Än så länge ser det ut som att det faktiskt fyller det behov som staden har, och sedan slussas de vidare.

§ 19 Motion om Stockholm som försökskommun gällande egen normgivning för socialbidrag

Motion om skärpning av kraven för socialbidrag (utl. 2005:177)

Anförande nr 96

M a l i n S t r i d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag står här för att tala om Folkpartiets motion för att skärpa kraven för socialbidrag. Att ställa krav är nämligen att bry sig. Den som inte förväntar sig något av sina medmänniskor förminskar dem. Men människor som möter höga förväntningar och får det stöd de behöver för att möta dessa förväntningar växer. Det ser vi i de stadsdelar som jobbar enligt Skärholmsmodellen. Med aktiv socialtjänst, höga förväntningar och tydligt fokus, jobb i fokus, får man människor ut ur utanförskap och in i jobb.

Så vill vi att man ska arbeta i hela staden. Det vill uppenbarligen väldigt många av remissinstanserna också. De framhåller att Skärholmsmodellen är bra. Möjligen invänder någon med att de minsann också jobbar på det viset. De är helt enkelt lite sotis på namnet Skärholmsmodellen.

Jag tycker nästan som att det verkar att den här motionen håller på att bifalla sig själv underifrån. Det är den mest gedigna utvärdering som modellen kan få.

Anförande nr 97

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag ska försöka göra mig begriplig genom förkylningsdimmorna. Staden och ansvarigt borgarråd hänvisar till uttalandet att man visserligen inser att bidragsberoende och arbetslöshet hör ihop och att man möter detta genom det vanliga batteriet av offentliga åtgärder. Det finns väldigt mycket som tyder på att detta inte hjälper längre. Ni kör med de gamla vanliga grejerna. Här ska vi göra satsningar, här ska vi införa plusjobb, och kommunen ska satsa här och satsa där. Men samtidigt är det så att det som faktiskt görs inte, trots den höga svansföringen, ingår som någon vidare viktig del i den ordinarie verksamhet ni bedriver.

Det har precis i dagarna kommit en revisionsrapport som handlar om stadsdelarnas arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Av den kan man utläsa en massa väldigt intressanta saker, men en del har inte med detta att göra. Av den kan man se att i vissa stadsdelar är det så att huvuddelen av verksamheten är projektfinansierad. I Vantör till exempel är 60 procent den arbetsmarknadspolitiska verksamheten projektfinansierad, i Kista 81 procent, i Rinkeby 82 procent. Det här revisionskontoret har förut sagt att det här tyder på att ni använder kompetensfondsmedel för ordinarie verksamhet, precis som vi sade att ni skulle komma att göra när kompetensfonden infördes en gång, i strid med fullmäktiges direktiv. Nu påpekar man att det är så igen.

Jag får inte riktigt ihop det här. Hur kan ni å ena sidan i tjänsteutlåtandet tala om hur viktiga de här åtgärderna är och hur viktigt det är att staden har en sammanhållen och välgenomtänkt strategi och å andra sidan faktiskt finansierar verksamhet med

projektmedel hit och dit? Det duttas ut pengar här och där, men det finns ingen genomtänkt linje. Det finns ingen genomtänkt strategi.

Jag yrkar bifall till den moderata reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 98

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det där tycker jag inte är en rimlig slutsats av revisionsrapporten. Vad som står där däremot är att det är svårt att hålla isär vad som är ordinarie verksamhet och vad som är projekt. Det är svårt att se i redovisningarna.

Det var inte det jag skulle säga, utan en annan sak som faktiskt inte heller går att läsa ut av rapporten men som är ytterligt centralt. Det är att all arbetsmarknadspolitisk verksamhet avskaffades i princip efter valet 1998. Det är det som gör att mycket av detta fortfarande är i uppbyggnadsskede.

Anförande nr 99

C e c i l i a B r i n c k (m): Nej, Roger Mogert, det är inte riktigt så det står i revisionsrapporten som du påstår. Vad som står där är att när man 2005 granskade kompetensfondens projekt konstaterade man att medel hade använts till ordinarie verksamhet, inte till verksamhet av engångskaraktär. Denna iakttagelse bekräftas i denna granskning. Och nu citerar jag rapporten ordagrant. Sedan har man gjort en uppdelning. Det råder ingen tvekan i den uppdelningen om vad som är ordinarie verksamhet och vad som är projektfinansierad verksamhet.

Man konstaterar också att redovisningen är ganska luddig, men uppdelningen är klar.

Anförande nr 100

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! För alla er som inte har sett revisionsrapporten ska jag läsa upp ett positivt avsnitt där man skriver: Vi ser mycket positivt på stadsdelsnämndernas insatser för att förbättra möjligheterna till egenförsörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Det får man väl ändå se som ett gott betyg på att man faktiskt jobbar med de här frågorna.

I dag har vi åter infört arbetsmarknadspengar. Man ska jobba med de frågor som ni tog bort. Vi ser att när människor behöver försörjningsstöd beror det i första hand på att det saknas arbete. Sedan kommer som en hög pelare i statistiken de strängare reglerna från Försäkringskassan. Man blir utförsäkrad från Försäkringskassan. Sedan kommer sfi och sist socialmedicinska skäl som har stått sig över åren. Det är ungefär lika många människor.

Jag tycker inte att det är så konstigt att man använder sig av projektpengar för att hitta metoder och för att hitta metoder som är effektiva. Det är inte alltid säkert att era motioner innebär den mest effektiva metoden. Det är det vi använt pengarna till,

för att hitta metoder för att utröna om det är effektivt, om vi använder våra resurser på bästa sätt för att se till att människor kommer i arbete.

Därför tycker jag att det är bra, även om man får mycket skäll för det, att det har gjorts en utvärdering av Skärholmsmodellen, som också kan användas för att utveckla verksamheter. På samma sätt kommer man att göra utvärderingar av de olika projekt som har startats i kompetensfondens regi för att se om det är bra metoder, om det finns någon evidens för att det här är en bra och beprövad metod och ett bra sätt att få människor i jobb. Det är så jag tycker att man ska se det.

Jag tycker att det är lite trist att båda motionerna andas att människor gör allt för att fuska, ljuga, är lata och inte vill använda sig av de möjligheter som finns. Det är en diskussion som kanske rådde på 1990-talets mitt. Det skulle löna sig att arbeta, man hade för höga bidrag till försörjningsstöd. Men så är det knappast i dag, och så är det inte i dag enligt de rapporter som jag hänvisar till i mina synpunkter. Det är nämligen privatekonomiskt oerhört mycket mer lönsamt att gå från försörjningsstöd till ett heltidsarbete. Det gäller för alla typer av hushåll. Att tro att människor undviker att arbeta på grund av att det skulle vara lönsamt och att man i dag år 2006 lägger sådana motioner tycker jag är lite pinsamt.

Med det, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 101

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag vet inte vilka slags glasögon Margareta Olofsson har haft på sig när hon har läst motionen och reservationen i kommunstyrelsen. Den andas inte alls något slags uppfattning att människor hellre vill fuska till sig pengar än arbeta. Tvärtom konstaterar man där att bidragsberoendet i Stockholm ökar. Det måste vi göra någonting åt.

Jag blir lite orolig. Du talar om att ni har ägnat er åt metodutveckling. Menar du verkligen att ni har ägnat er åt metodutveckling i Vantör för 9 313 000 kronor? Det är nämligen så mycket pengar som har anslagits av projektmedel för den här typen av verksamhet i Vantör, medan den ordinarie verksamheten har finansierats med drygt 2 miljoner, i Kista 16 235 000 mot 3 800 000 för den ordinarie verksamheten. Då må jag säga att ni bör skaffa er nya metodutvecklare, för dessa metoder är väldigt kostsamma och ineffektiva.

Anförande nr 102

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag har väldigt svårt att höra vad Cecilia Brinck säger så att jag ber om ursäkt om du inte får svar på alla dina frågor. Jag vidhåller nog min syn på era motionsskrivanden. Jag vidhåller också att projekt startar vi för att utveckla metoder och sätt att arbeta. De kan kosta lika olika mycket. I vissa stadsdelar har man haft behov som kanske går ut över det vanliga. Det går inte riktigt att jämföra en stadsdel med en annan i Stockholms stad. De ser väldigt olika ut. Det vet vi av de demografiska siffrorna. Man kan se att i vissa stadsdelar är det högre arbetslöshet. I vissa stadsdelar ser vi att det blir fler människor som blir utförsäkrade från Försäkringskassan och så vidare. Det gör naturligtvis också att det är skillnader.

Men att så totalt döma ut de projekt som vi ändå har startat tycker jag är lite märkligt. Ni säger själva att man ska jobba för att få människor i arbete. Vad kan man mer göra om inte att se till att hitta bra metoder för att lösa frågan?

Anförande nr 103

M a l i n S t r i d (fp): Jag håller med Cecilia Brinck om att Margareta Olofsson nog har haft konstiga glasögon på sig när hon har läst vår motion. Det är just för att vi tror att människor vill göra rätt för sig som vi också vill låta dem göra det.

Projekt och metodutveckling och så vidare – det är jättebra att man provar många olika idéer och att man testat och prövat sig fram, men i något läge kommer man till en punkt där man har lärt sig någonting. Vi är beredda att säga att vi har lärt något oss något av Skärholmsmodellen. Vi ser att socialbidragsberoendet minskar i de stadsdelar där man jobbar enligt de metoderna. Vi ser att alla remissinstanser är väldigt positiva. Då är det väl dags att lära sig åtminstone det. Aktivitet är bättre än passivitet. Då tycker vi att det är dags att sätta ned foten.

Anförande nr 104

Borgarrådet O l o f s s o n (v): I den ena motionen står det att det alltid måste löna sig att arbeta. Det var det jag hänvisade till var 1990-talets metod. Men överskriften hos Folkpartiet handlar om skärpning av kraven på socialbidrag.

Anförande nr 105

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är naturligtvis glädjande att Folkpartiet och Moderaterna har blivit för arbetsmarknadspolitik. Det tycker jag är ytterligt trevligt. Sedan kan jag tycka att det är lite tråkigt att ni inte riktigt har landat i frågan än, men vi ser att ni är på väg framåt. Förra gången ni kom till makten 1998 avskaffade ni i princip alla arbetsmarknadspolitiska verksamheter som staten bedrev. Nu ska ni ersätta en bred flora av projekt och åtgärder med en enda sak, med ett enhetligt system som ni kallar för jobbgaranti.

Låt mig passa på att säga att det här har ingenting att göra med det som pågår i Skärholmen. Detta är en blåkopia av det högern i Danmark bedrev i en kommun, och det är någonting helt annat.

Det här är den enda kommunala reform som ni vill ha. Med den reformen ska ni ersätta den flexibla individbaserade arbetsmarknadspolitiken, tvinga in alla arbetslösa i en form. Ni ska erbjuda dem som står en bit från arbetsmarknaden att tvingas arbeta gratis åt kommunen. Det vi talar om i omfattning är 5 200 personer januari 2006.

Förut har ni glidit lite på frågan om ni ska ge lön till de här människorna eller om de ska jobba gratis åt staden efter de här fem dagarna. Alla har naturligtvis förstått att ni inte ha de här en till två miljarder som skulle krävas för att ge dem en lön. Men det har inte tidigare varit så tydligt. Ni har inte sagt: Socialbidraget ska villkoras, så som ni säger nu. Den som inte arbetar ska heller inte äta, som en obehaglig liten ryss i keps sade för hundra år sedan.

Utifrån detta vill jag ställa två frågor. Den första är följande. Er politik utgår från att alla åtgärder ska ersättas med jobbgarantin, ert enda politiska förslag. Det är olagligt med dagens lagstiftning. Vad gör ni om ni inte kan göra det här? Ska ni byta uppfattning igen till vår, eller återgår ni till er gamla uppfattning att ni är mot arbetsmarknadspolitik?

Min andra fråga är: Varför? Varför ska alla arbetslösa arbeta åt kommunen? Om man behöver matcha till jobb i handeln, som vi gjorde med Stockholm retail och branschen och som gav 170 ungdomar jobb – jag tror att det var 86 procent som fick jobb – varför ska man inte få göra det? Varför ska man städa parker åt kommunen? Eller om man behöver utbildning för byggsektorn för att kunna få jobb där, ska man inte få göra det? Varför ska man städa parker åt kommunen? Varför ska det finnas bara en åtgärd? Varför ska den vara att jobba gratis åt kommunen?

Anförande nr 106

Malin Strid (fp): Ordförande, fullmäktige! Roger Mogert ägnar sig åt ett klassiskt debattekniskt knep som kallas halmdocka. Han bygger upp hela sitt inlägg på att kritisera ett förslag som vi inte har lagt. Vi vill inte att alla ska tvingas att göra samma sak. Det står ingenstans i detta ärende.

Det handlar om att inom fem dagar ska den som söker försörjningsstöd ha erbjudits någon form av aktivitet. Det kan vara en praktikplats, det kan vara någon form av kommunalt konstruerat jobb. Det kan vara ett riktigt jobb om det finns ett sådant. Det är självklart den bästa lösningen. Det är vad det här handlar om. Det handlar om att jobba så som man jobbar i Skärholmen. Om det är olagligt förstår jag inte varför ni inte har stoppat det för länge sedan. Det är i så fall ett jätteproblem när nästan alla stadsdelar håller på att införa det.

Anförande nr 107

Borgarrådet Roger (s): Ordförande, fullmäktige! De flesta stadsdelar i ytterstaden jobbar enligt den modell som man har jobbat länge efter i Skärholmen. Problemet är att er motion och det förslag som ni lade i ert gemensamma arbetsmarknadspolitiska paket är någonting helt annat. Där ska man om man inte får arbete tvingas arbeta åt kommunen. Det sker inte i Skärholmen, delvis därför att det är olagligt.

En kul detalj är att Moderaterna har förstått att det är olagligt. Det är därför man har lagt den här motionen om att man ska vara en försökskommun i det som i dag är olagligt. Men ni har inte förstått det. Det är en bombastisk hyllning till det som sker i Skärholmen där ni skriver att ingen annan stadsdel avslår en så stor andel bidragsansökningar. Efter det lyckas ni säga att socialbidragen utgör det yttersta skyddsnätet för människor som av olika skäl inte klarar av sin och sin familjs försörjning. Detta är ett ärende där ni vill villkora socialbidragen.

Anförande nr 108

Monika Lindh (s): Ordförande, fullmäktige! Moderaternas motion handlar faktiskt om att man, som det har varit sedan riksnormen infördes 1998, är emot en

gemensam riksnorm. Då har man på olika sätt lagt olika motioner om att man ska bli en försökskommun och ha en egen norm.

Riksnormen sätter nivån på ett grundsocialbidrag. Det vill inte Moderaterna ha, utan man vill ha en kommunal frihet. Man säger i sina partiskrivningar att det är på den kommunala nivån som man har bäst förutsättningar att fastställa en rimlig bidragsnivå. Man säger också på olika håll att vi lokalt kan göra de bästa bedömningarna av bland annat löne- och kostnadsläge.

I den här motionen kopplar man samman det med att man vill sänka kostnaderna för socialbidragen. Det är viktigt att veta att den enda möjliga vägen att sänka kostnaderna är att genom att ha en egen norm i kommunen sänka normen. Det vill jag veta från Moderaterna: Hur mycket vill ni sänka socialbidragsnormen?

Det andra som jag kan konstatera är att Stockholm är en kommun där vi har varit överens om att vi har ett högt kostnadsläge jämfört med andra kommuner. Det skulle naturligtvis inte motivera att Moderaterna på något sätt vill höja socialbidragsnormen för att matcha det lokala kostnadsläget som man på riksnivå lyfte fram det som någonting viktigt.

Nej, här vill man sänka socialbidragsnormen samtidigt som vi vet att kostnaderna i Stockholm är högre.

Det ena är: Hur mycket vill ni sänka normen?

För det andra kan jag konstatera att ni inte har Folkpartiet med. De säger väldigt tydligt att de inte vill gå på er motion. I en stadsdel har ni inte heller er egen partikamrat med er, som säger att det är helt oacceptabelt med en generell sänkning. Jag skulle vara intresserad av att veta hur mycket ni vill sänka normen, och har ni något stöd för det?

Anförande nr 109

C e c i l i a B r i n c k (m): Vi vill, Monika Lindh, sänka kostnaderna för socialbidragen genom att minska antalet människor som behöver socialbidrag. Är inte det ganska enkelt och tydligt i motionen?

Anförande nr 110

M o n i k a L i n d h (s): Det är inte alls vad som framgår av motionen. Sättet att sänka kostnaderna, som ni beskriver det i er motion, är att ni vill ha en egen normgivning i denna kommun. Då vill jag veta: Hur mycket vill ni sänka normen eftersom ni vill sänka kostnaderna med hjälp av en egen norm? Hur vill ni sänka normen? Det är min enkla fråga.

Anförande nr 111

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag hoppas att jag kan hålla mitt anförande garanterat fritt från alla debattekniska knep. I stället kommer jag med en liten varudeklARATION av vad Miljöpartiet tycker. Då behövs det inga knep.

Det finns väl ingen här inne som tycker att det är roligt att människor behöver utnyttja trygghetssystemen. Det är samhällets yttersta skyddsnät. För mig finns det därför att det behövs trygga system. Är man tvungen att leva på de nivåer som socialbidragets försörjningsstöd ligger på är det ganska besvärligt och inte speciellt kul. Men man har i alla fall möjlighet att köpa mat och bo någonstans och så vidare, men kanske inte så mycket mer.

Miljöpartiet tycker att det finns alldeles för många system. Väldigt många människor hamnar i kläm. Om ni har läst tidningen City i dag har ni kanske läst om en kvinna som har brutit en arm. Försäkringskassan tycker att hon kan jobba med en arm. Hon har det väldigt besvärligt. Hon har hamnat i kläm. Dessutom är det ingen som upplyser henne om hur hon kan ordna det här. Hon får ordna det privat, låna pengar. Jag tycker inte att det är riktigt acceptabelt. Men hon är inte ensam.

Miljöpartiet vill ha ett trygghetssystem där man förenar flera olika saker så att det finns ett slags grundtrygghetssystem. Det ska vara oberoende av vad man har haft för inkomst tidigare och vad som är orsaken till att man saknar inkomst. Sedan tycker vi naturligtvis att människor ska arbeta. Vi vill sänka skatten på arbete och öka skatten på miljöstörande verksamheter.

Sedan skulle jag vilja kritisera några små saker i motionerna. Jan Björklund skriver att i de fall det finns starka medicinska skäl till bidragsberoende bör man göra en utredning om personen till exempel får sjukbidrag eller sjukpension. Jag tycker att det här låter lite tråkigt. Antingen ska man jobba gratis åt kommunen, eller så ska man skyfflas ned. Det är samma nivå för de flesta som uppbär socialbidrag. Sjukbidrag och sjukpension är för dem som är kroniskt sjuka, där man ser att de inte har någon möjlighet att arbeta. De som har tillfälliga medicinska problem står det inte ett ord om.

I motionen från Kristina Axén Olin står det väldigt tydligt att det är pengar det handlar om. Man vill sänka kostnaderna. Då undrar jag också: Hur mycket vill man sänka det här? Det står det inte.

Anförande nr 112

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag kan börja med att vara lite snäll och säga att jag tycker att det är trevligt att oppositionen håller en hovsammare ton från talarstolen än vad ni gör i motionerna. I motionerna inges man föreställningen att försörjningsstöd utbetalas helt kravlöst. Man kan ligga på sofflocket och inte göra någonting. Så är det inte. Det ställs krav på att få försörjningsstöd, hårda krav. Det är bara att läsa innantill i alla de domar som finns från länsrätten och kammarrätten. Det är inte alls så att man kan tacka nej till ett erbjudet arbete och ändå få bidrag. Inte heller kan man låta bli att söka arbete eller utebli från undervisning eller att låta bli att besöka ett jobbcentrum. Då får man inte försörjningsstöd. De domarna håller en rättslig prövning. Det går att ställa krav, och det är att visa respekt att ställa krav.

När det gäller jobbcentrum var alla partier i Skärholmens stadsdel positiva till jobbcentrum när verksamheten drog i gång. Flera andra stadsdelar har hakat på. Vi i Liljeholmen till exempel har ett intensivt samarbete med jobbcentrum. Det har varit en bra verksamhet. Det har lett till mycket som är bra, tycker vi. Därför stöder vi

jobbcentrum i fortsättningen också. Det är inte så att det finns någon metod som fungerar för alla. Det är inte heller så att jobbcentrum innebär någon jobbgaranti. Det är ett ställe där man kan få hjälp att söka ett arbete. Man får en coach som stöttar en, och man blir uppeppad och får råd och tips. Man peppar upp varandra.

Sedan finns det människor som kan behöva mera stöd. Det kan handla om de nya svenskarna. Det kan finnas de som har socialmedicinska handikapp och som behöver annat och ytterligare stöd. Men någon jobbgaranti är det inte fråga om i Skärholmen. Det är en verksamhet där man får hjälp att komma i arbete. Det är en verksamhet som alla partier i Skärholmen och Liljeholmen har stött och är mycket aktiva i.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 113

C e c i l i a B r i n c k (m): Roger Mogert tror att han genom att slåss mot den halmgubbe som vi har talat om, genom sarkasm och osaklighet, kan slippa undan att diskutera vad det egentligen handlar om. Hittills har han klarat det, men jag tänkte att nu får det vara slut på det.

Monika Lindh antingen inte vill begripa eller verkligen inte gör det att utgångspunkten för Kristina Axén Olins motion är att alldeles för många stockholmare inte kan försörja sig själva utan är beroende av bidrag. Antalet växer. Det är det som är utgångspunkten.

Sedan är det också så att staten har vältrat över finansieringen och en stor del av kostnaderna för till exempel sjukskrivningen på kommunerna, vilket ytterligare ökar kostnadsbördan.

Det är inte rimligt att det ser ut på det sättet att fler och fler stockholmare blir beroende av bidrag. Vår uppgift som politiker är att försöka skapa förutsättningar som gör att de faktiskt kan få jobba och slipper bidrag. Det gör vi på en massa olika sätt, genom att bedriva en vettig ekonomisk politik och en näringspolitik, en företagsvänlig politik som ser till att stimulera entreprenörer och tillväxt och utveckling så att det skapas fler jobb. Det gör vi också genom en statlig arbetsmarknadspolitik.

Det var det som var argumentet, och det är fortfarande argumentet. Vi menar att arbetsmarknadspolitik i första hand är en statlig angelägenhet. Statlig arbetsmarknadspolitik ska ha som syfte att få ut människor i jobb. Den ska inte ha som syfte att skyffla runt dem i olika kolumner i den statliga statistiken, vilket tycks vara Ams huvudsakliga arbetsområde.

Om vi får ned antalet bidragstagare får vi också ned kostnaderna för bidragen. Det är det vi vill åstadkomma.

Er politik funkar inte. På vilket sätt bidrar ni och det ni gör till att få ned antalet bidragstagare i Stockholm? På vilket sätt bidrar de här 60 procenten i projektpengar som går till exempel till Vantör, arbetsmarknadspolitiska åtgärder, till att minska antalet bidragstagare i Vantör? Det skulle jag väldigt gärna vilja veta.

Anförande nr 114

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är intressant att det är en halmdocka när man citerar ert arbetsmarknadspolitiska program och när man läser vad som står i motionen om att det ska ställas högre krav på socialbidragstagare eller försörjningsbidragstagare och för att få det tvingas man att arbeta åt kommunen. Om ni har ändrat ert arbetsmarknadspolitiska program som ni antog för några månader sedan, så à la bonne heure, då har jag haft fel och så har jag slagit sönder halmdockan, och i så fall är jag väldigt nöjd.

Anförande nr 115

M o n i k a L i n d h (s): Det här blir mer och mer intressant, Cecilia Brinck, därför att riksnormen är nivån på socialbidraget. I ert parti har ni de senaste åtta åren jobbat för att inte ha en riksnorm gång på gång i olika kommuner och i riksdagen och också i det här parlamentet, och det just därför att ni vill att kommunen själv ska kunna sätta nivån på socialbidraget. Då är det intressant för oss och för många andra att veta hur mycket ni vill sänka socialbidraget.

Det andra som är intressant är det du säger om att ni jobbar med en statlig arbetsmarknadspolitik. Men den här motionen vill ni att kommunen själv ska kunna ha egen jobbgaranti, en kommunal jobbgaranti. Det här blir mer och mer förvirrat.

Anförande nr 116

C e c i l i a B r i n c k (m): Socialbidragshanteringen är en kommunal angelägenhet. Jag uppskattar dina försök att vara pedagogisk, men jag har också varit ordförande i en stadsdelsnämnd och vet hur det här fungerar.

Vad är det som säger att vår utgångspunkt är att vi till varje pris vill sänka den kommunala bidragsnormen? Tänk om vi vill höja den! Det är inte otänkbart. Tänk om vi konstaterar att kostnadsläget är högre i Stockholm än vad det är till exempel i Tidaholm och att vi därför behöver ligga på en högre nivå.

Det viktiga är att färre människor blir beroende av bidrag än de 13 000 hushåll som vi räknar med som bidragsberoende i dag. Man att få ned det antalet och på det sättet få ned den totala kostnaden för socialbidraget är det som är poängen.

Anförande nr 117

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tror att det skulle behövas lite mer utvecklande av den moderata politiken, på vilket sätt som moderat arbetsmarknadspolitik på statlig nivå möts med den kommunala socialbidragstankegången. Jag kan känna att det kan vara lite knepigt att bedriva olika politik på olika nivåer, för de har väldigt mycket med varandra att göra, tycker vi i Miljöpartiet. Vi vill i stället binda ihop dessa så att man får ett helhetsgrepp över problematiken. Hur möts er politik på den statliga nivån med den på den kommunala?

Anförande nr 118

M a l i n S t r i d (fp): Ordförande, fullmäktige! Ann-Marie Strömberg pratar väldigt förtjänstfullt om att vår motion slår in öppna dörrar. Det går redan att göra så som vi skriver att man ska göra, och det görs så på väldigt många håll, säger hon. Det är väldigt skönt att höra, fast det blir väldigt konstigt när Roger Mogert samtidigt med stor emfas säger att det som Ann-Marie Strömberg säger att vi redan gör är olagligt. Jag tror att det vore bra om ni pratade ihop er lite grann på den sidan i salen.

Kontentan av det kan jag säga är det som vi skriver i motionen, nämligen att man ska tillskriva regeringen att få det här förtydligat i socialtjänstlagen. Det kanske vore bra.

Anförande nr 119

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är synnerligen enkelt. Det som görs i Skärholmen är lagligt, det är en bra verksamhet. Precis som någon sade har det fått en spridningseffekt på staden. Man har jobbat på nya sätt och gjort bra grejer. Men det ni vill och föreslår både i motionen och i ert arbetsmarknadspolitiska program är olagligt och inte bra. Så enkelt är det.

Anförande nr 120

M a l i n S t r i d (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att min slutreplik kvarstår: Det här behöver förtydligas. Det är väldigt märkligt att det som redan görs och det som vi vill ska göras skulle vara olagligt.

Anförande nr 121

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi är inte så oöverens som du tror. Vad det handlar om är att man inte kan säga nej till en vanlig erbjuden anställning, man kan inte utebli från undervisning som man har utbildningsbidrag för och man kan inte låta bli att vara aktivt arbetssökande. Det är avslagsgrunder när det gäller försörjningsstöd, men det är en helt annan sak att säga att man ska utföra arbetsuppgifter medan man går på försörjningsstöd. Dels är försörjningsstödet på en lägre nivå än vad lönen är, dels får man inte samma trygghet som anställningsförhållandet ger. Det är två helt skilda saker.

Vad jag reagerade mot i ditt inlägg var de här slängarna, speciellt i de folkpartistiska motionerna, där man låter påskina att försörjningsstödet utbetalas fullständigt kravlöst. Så är det inte, man får ställa krav, man ska ställa krav och man ställer krav. Det är bara att läsa domar som finns på stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 122

M a l i n S t r i d (fp): Alldeles uppenbart är det så som vi skriver i vår motion att det vore bra att tillskriva regeringen och få det klart och tydligt att man faktiskt får göra det.

Anförande nr 123

Borgarráðet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är naturligtvis jättebra om ni har ändrat uppfattning i frågan igen. Nu står det i er reservation en tydlig markering att den som inte deltar i de insatser som kommuner bestämmer ska bli av med sitt försörjningsstöd. Så står det. Jag välkomnar naturligtvis om ni har ändrat uppfattning igen.

Sedan vill jag göra ett förtydligande. Det finns två jättetydliga domslut från 1995 respektive 1996 vad gäller 6 § socialtjänstlagen som jag med glädje delar med mig till dig. Det står väldigt tydligt där vad man inte får göra, nämligen det ni föreslår.

Mina två frågor som ni nogsamt har undvikit att svara på och i stället pratar om en halmdocka – jag trodde det var halmhattar ni sysslade med – kvarstår. När detta är olagligt och ni inte klarar av att ändra lagstiftningen, vad ska ni göra i stället? Varför ska de här människorna jobba åt kommunen? Om man driver igenom detta är det ungefär 700 personer i Skärholmen som ska jobba åt kommunen. Varför ska man jobba åt kommunen på socialbidraget? Vad är poängen?

Anförande nr 124

M a l i n S t r i d (fp): Jag skulle vilja säga att de helst inte ska jobba åt kommunen. Förstahandsalternativet ska självklart vara riktiga jobb, praktikplatser på riktiga jobb och utbildningsinsatser. Det är det första. Men när detta inte räcker menar vi att det vore bra om man också kunde ha någon form av aktivitet, till exempel ”Håll Skärholmen rent”, helt enkelt för att vi tror att sysslöshet och passivitet är nedbrytande. Människor vill göra rätt för sig.

Anförande nr 125

Borgarráðet M o g e r t (s): Absolut, jättebra! Jag delar synen att aktivitet är bra. Jag delar också synen att jobb och praktik är det första alternativet. Men sedan kommer slutpunkt där ni säger: Detta görs i Skärholmen redan i dag. Sedan kommer det som inte görs, nämligen att man ska jobba för sitt socialbidrag och för sitt försörjningsstöd. Det handlar om 5 200 personer i Stockholm. Varför ska de jobba åt kommunen?

Anförande nr 126

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Två skilda synsätt står mot varandra. Förra mandatperioden hade vi i den dåvarande majoriteten en arbetslinje som gjorde att antalet socialbidragsberoende minskade med 47 procent. Det gjorde vi genom ett politiskt ledarskap som satte arbetet före bidrag.

Nu kan vi snart skriva facit av den här mandatperioden. När vi skrev motionen hade arbetslösheten i staden ökat med 30 procent, och antalet personer i arbetsmarknads-politiska program hade ökat med 41 procent. Arbetslinjen har ersatts med en bidragslinje.

Det här är bidragslinjen kontra arbetslinjen. För att klara av att få folk i arbete, att komma ifrån vare sig det gäller att bli uttaxerad från försäkringskassan för att ställas

in i socialbidragsstatistiken eller att gå runt i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder måste vi se över socialbidragsnormen.

Det är alldeles rätt som många har sagt här att Socialstyrelsens riktlinjer och råd inte tolkas just som råd, utan de tolkas som en norm. Det är det som motionären ifrågasätter. Vi vill ha folk i arbete, vi vill att vi ska komma ifrån beroende och fusk. Jag ber att få citera när det gäller fusk att socialborgarrådet i en replik mot Ann-Katrin Åslund i City Debatt lite raljerande gratulerade Ann-Katrin Åslund för att Folkpartiet har föreslagit att vi måste ha speciella inspektörer som arbetar mot fusk. Olofsson sade att det var skönt att Folkpartiet hade vaknat.

Det är det här vi talar om, och det är det här som majoriteten så totalt har misslyckats med, nämligen att bidragslinjen ska ersättas med arbetslinjen. Det är därför Kristina Axén Olins motion ska bifallas.

I övrigt yrkar jag bifall till den moderata reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 127

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Det finns två saker här. Under er mandatperiod avskaffade ni nästan alla arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det är ett faktum. Ett annat faktum är att den största ökningen och den brantaste kurvan när det gäller arbetslösheten sedan 2001, som ju är det årtal som ni gärna framhåller, är mellan just 2001 och hösten 2002. Min fråga till dig, Peter, måste bli: Vilken linje var det då ni drev?

Anförande nr 128

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Det var en rad centrala beslut som drabbade Stockholm med en regering med ett antal stödpartier som ansåg att Stockholm var ett oroväckande moderat flott borgerligt skyltfönster. Detta plus en IT-krasch i Kista fick det hela att ändras.

Men, Roger Mogert, vilka av era insatser har vänt på kuttingen nu efter två år med högkonjunktur, om man får tro regeringen? Var ser ni att vi har en uppåtgående trend i antalet som arbetar och en nedåtgående trend i antalet som lever på socialbidrag?

Anförande nr 129

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag kan ge ett omgående svar. Det är en nedåtgående trend nu för januari och februari i år i jämförelse med januari och februari 2005. Det är ju glädjande.

Jag tycker att det vore smakfullt även av Peter Lundén-Welden att säga att också ni påverkades av konjunkturerna men också av det ni själva skriver om – en stram bidragsgivning. Det finns en riksnorm. Det är inte fråga om råd och stöd från Socialstyrelsen, utan det är just en riksnorm. Den är i och för sig ett golv, men ni vill ju sänka det golvet. Därför undrar man om det är det sättet att se till att människor absolut inte har någon som helst möjlighet att överleva i Stockholms stad som ska ge er en minskad utgift för försörjningsstödet.

Anförande nr 130

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Nu tycker jag att borgarrådet tar lite för starka ord i sin mun. Detta skulle alltså handla om huruvida stockholmarna ska kunna överleva, ungefär som om vi som står bakom motionen inte skulle mena att det sociala skyddsnätet är viktigt. Så är det naturligtvis inte.

Men ännu viktigare än att försvara en bidragslinje är att försvara en arbetslinje – att få folk i arbete. Jag försöker inte att titta på svängningar i min replik, utan jag konstaterar resultatet av en mandatperiod. Jag har inte den tillgängliga statistiken för i dag just nu, men jag läste ur den statistik som kom från USK i samband med att motionen skrevs. Vi känner en oro.

Anförande nr 131

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tror att ni moderater har fastnat och blivit alltför fixerade vid socialbidragsnormen. Jag tycker inte att det håller att ni hänvisar till att det bara är på statlig nivå som man ska göra arbetsmarknadsinsatser. Det finns mycket vi kan göra i kommunen utan att tafs på socialbidragsnormen. Jag tycker att ni behöver fundera på att arbeta om er politik.

Anförande nr 132

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Jag kan lova Christopher Ödmann och hans kamrater att om den borgerliga alliansen får väljarnas förtroende den 17 september så kommer vi att sätta in ett batteri av åtgärder som kommer att få stockholmarna i arbete.

Anförande nr 133

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det fanns en kommentar här på min vänstra sida angående att man har rätt att höja socialbidragen om man vill. Det är helt rätt. Det är ingen nyhet. Det får ni göra. Ni har full frihet att göra det. Men ni får reaktioner.

Jag funderar över det här med två skilda linjer – arbetslinjen och bidragslinjen. Jag har från min lilla vrå utsatts för denna diskussion om arbetslinjen länge. Det är mycket pladder. Det som jag egentligen ser är en högerarbetslinje och en vänsterarbetslinje. Men de är likväl arbetslinjer. Det intressanta här är var linjen egentligen går i kväll. Den går kanske mellan dem som vill ha tydliga normer och dem som vill gå tillbaka till en tid då luddiga normer gällde och då lokalpolitiker fick härja fritt när det gällde socialbidrag. Normerna var inte intressanta för politiker, utan det var budgeten. Budgeten skulle belasta de mest utsatta i samhället. Det är det som jag ser i det här. Man vill ha rätt att frånga normen – miniminormen – som en ohelig allians bestående av miljöpartister, kristdemokrater, folkpartister och vänsterpartister fick igenom för cirka tio år sedan.

Vi stödde idén om en riksnorm av olika skäl. En anledning var att lokalpolitiker hade en tendens att leka rysk roulett med de mest utsatta. När de betalade ut socialbidrag tvingade de människor att överklaga i onödan. De satte i system att spara pengar på dessa människor. Det är där linjen går i kväll. Det gäller om vi ska ha normer som människor kan förstå eller luddiga linjer, som jag ser i de här motionerna.

Anförande nr 134

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag kunde inte låta bli att begära ordet när Cecilia Brinck gick upp och sade: Vad är det som säger att vi vill sänka och att vi inte vill höja när vi vill ha en lokal norm? Om man läser så ser man att det handlar om stramare bidragsgivning till dem som inte arbetar. Ni har själva inte motsatt er någon av remissinstanserna som har tolkat er motion som att ni vill sänka bidragen och frånga den riksnorm som i någon mening utgör en konsumtionsnivå som man anser är lämplig. Jag förstår inte hur det här med stramare bidragsgivning kan blir mer. Det får nog Cecilia Brinck förklara för mig.

Jag tycker också att statistiken är intressant, och hur man diskuterar det hela. Jag sade inledningsvis att det finns fyra skäl till att man uppbär försörjningsstöd. Den största delen är att man saknar ett arbete och inte har sin försörjning på något annat sätt. Vi försöker ändå se till att människor kommer i jobb. Det gör vi genom projekt och på många andra olika sätt.

Vi sade också att en högkonjunktur gjorde att det var något underlättande för den förra majoriteten att människor var i arbete. Peter Lundén-Welden hänvisar till en USK-rapport. Det är alltid intressant att göra det. Jag hann tyvärr inte slå upp den sidan, men i Moderaternas budgetförslag finns det faktiskt en USK-rapport. Det står så. Där beskriver man utvecklingen av försörjningsstödet. Om det är den som Peter Lundén-Welden hänvisar till så skulle jag vilja be alla i fullmäktige att läsa den med en nypa salt. Det är nämligen ingen tabell som utrednings- och statistikkontoret självt har tagit fram, utan Moderaterna har tagit fram den.

Man måste alltså ändå handskas med en viss försiktighet när man använder sig av de siffrorna. Det som är glädjande för vår del är att vi nu kan se att våra ansträngningar ger en utdelning och att vi kan se att i januari och februari 2006 så har vi fått in fler människor i jobb. Försörjningsstödet har minskat. Det ser vi som en god utveckling. Det har tagit lång tid och det har varit segt, men vi fortsätter att jobba oförtrutet med det. Vi använder projektpengar för att hitta nya metoder och nya sätt.

Det hade varit intressant att veta på vilket sätt man ska göra, förutom att sänka riksnormen eller att kräva en garanti och hårdare tag mot folk och att de måste jobba för att få försörjningsstöd.

Anförande nr 135

C e c i l i a B r i n c k (m): Margareta Olofsson! Skälet till att arbetslösheten går ned lite nu är ju att ni har fått statliga pengar och har inrättat plusjobb.

När jag pratar om höjningar och sänkningar av bidragsnivån gör jag det som en retorisk figur för att visa att det inte är det som är det centrala i vårt resonemang. Det centrala är att man får ned antalet människor som är beroende av bidrag. Det är naturligtvis av humanitära skäl. Vem vill vara beroende av bidrag i längden? Men det är också av ekonomiska skäl. Vem som helst inser att man sparar mer pengar, om det nu är det man vill göra, på att få ned antalet bidragstagare än man gör genom att sänka de enskilda bidragen.

Anförande nr 136

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är möjligt att Cecilia Brinck har en annan åsikt än motionären. Det står faktiskt så här: I dag är skillnaden mellan att arbeta och att inte arbeta många gånger försumbar. Bidragsberoende och passivitet måste motarbetas. Det talar egentligen emot det du själv säger. Ni hävdar ju att människor maskar och att de inte har lust att jobba. Därför måste ni ha en stramare bidragsgivning, som ni säger, till dem som inte tar det anvisade arbetet. Man har alltid skyldighet att ta ett anvisat arbete. Sådan är lagen i dag. Samtidigt säger ni att ni vill sänka normen. Vad är det annat än att klämma åt människor som inte har det så himla bra därför att de inte har något jobb? Som vi alla vet är det någonting som människor mår dåligt av.

Anförande nr 137

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att det ska råda en arbetslinje i hela Stockholm. Ibland hör jag i debatten också i andra sammanhang att vi är överens. Alla tycker att det ska vara en arbetslinje. Men tyvärr är det inte så. Jag tycker inte att alla metoder är effektiva.

Jag kan bara ge ett exempel från min stadsdel, Hägersten, där vi är med i Skärholmsmodellen. Vi kan se resultaten utifrån det arbetssätt som Skärholmsmodellen arbetar utifrån. Sedan år 2003 har till exempel 54 procent av dem som deltog i Skärholmsmodellen från Hägersten gått vidare. De är inte alls aktuella för socialbidrag längre.

När man tittar i övrigt över hela staden ser man att kostnaderna för dem som är med i Skärholmsmodellen sjunker, medan kostnaderna ökar för dem som inte är med. Man kan till exempel ta Vantör, Kista, Spånga, Rinkeby och så vidare. Men i Skärholmen och Hägersten ökar de inte. Jag menar att kostnaderna bör vara en av indikatorerna.

När man tittar på avslagen så är det också intressant. De som är med i Skärholmsmodellen har fler avslag än de stadsdelar som inte är med. Det innebär att det finns en skillnad mellan metoderna. Därför får man ta till sig det som finns. Vi har redan detta i Skärholmen, och vad jag förstår är alla lokalpolitiker och alla partier över huvud taget överens. De tycker att det är bra, och det fungerar också bra.

Därför undrar jag varför man inte inför det här i hela Stockholm. Vi vet ju att det är effektivt. Det handlar inte om de bedömningar som man har gjort i de olika politiska uppdrag som vi följer. Vi pratar om dem som kan arbeta. De ska inte vara bidragsberoende, och det blir de tyvärr. Sådan är verkligheten. De stadsdelar som inte är med har problem. Kostnaderna ökar och ökar. Det blir tragiska konsekvenser för individerna som befinner sig i de stadsdelarna.

Anförande nr 138

Borgarrådet M o g e r t (s): Alla de stadsdelar som du räknar upp arbetar på ungefär liknande sätt som Skärholmen. Det är en grundläggande kunskap att ha med sig i debatten. Rinkeby är en av dem som just nu har sänkt sina kostnader för socialbidrag mest under de senaste månaderna.

I Skärholmen säger man: Det vi gör är ingen modell som man bara kan införa på andra ställen. Det är mycket mer komplicerat än så. Så är det naturligtvis. Det handlar om en individanpassning av arbetsmarknadspolitiken.

Det är också klart att 54 procent är en bra siffra. Det är därför många av oss värnar Skärholmsmodellen. Men jag måste fråga dig en sak. Ni vill ju avskaffa all annan arbetsmarknadspolitik och ersätta den med det som ni kallar en Skärholmsmodell. Varför vill ni lägga ned de andra projekten som har ett bättre resultat? Det är Stockholm Retail, Ahmed Egal och Simba. Varför vill ni lägga ned dem? De visar ju ett ännu bättre resultat.

Anförande nr 139

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker inte att de stadsdelar som jag nämnde jobbar utifrån Skärholmsmodellen. Det gör de inte. Om de skulle ha gjort det hade de haft samma resultat som Hägersten eller Skärholmen. Men ni likställer det här. Jag menar att de arbetssätt som man har genomfört i de här stadsdelarna inte är effektiva.

Jag ska svara på din fråga. Du nämnde vissa projekt. Jag tycker inte att man ska lägga ned dem. Många av individerna har inte ens kommit till arbetsförmedlingen som officiella arbetssökande. Därför behövs projekt ibland. Men jag menar att Skärholmsmodellen innebär beprövade erfarenheter. Den har visat konkreta resultat. Jag tycker att vi ska vara överens om att hela staden ska jobba utifrån Skärholmsmodellen. Den är beprövad och utvärderad, och man har följt upp den. Därför blir min kontrafråga: Varför vill du inte ha Skärholmsmodellen i hela Stockholm?

Anförande nr 140

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Abit Dundar! Skärholmsmodellen har utvärderats av två instanser – FoU-verksamheten i Stockholms stad och i Linköping. Man har också kritiserat den. Det är å andra sidan en bra utgångspunkt för att man ska kunna vidareutveckla sitt arbete. Men det är ganska viktigt att även Folkpartiet någon gång tittar på de andra projekt som också har bra resultat. Där jobbar man utifrån andra utgångspunkter.

Att ha en enda modell över hela staden är inte detsamma som att man kan göra den individualisering som man har skyldighet att göra en enligt socialförsäkringslagen. Det är ju den lag som de här normerna lyder under. Det är viktigt att göra det. Jag tycker också att det är viktigt att titta på Skärholmsmodellen och se att de som är långt från arbetsmarknaden fortfarande är kvar efter lång tid. Det gäller att utveckla en metod även för dem och för att få in de människorna i arbete.

Anförande nr 141

A b i t D u n d a r (fp): Jag har läst rapporten som FoU har gjort. Den bygger på intervjuer av dem som har deltagit i verksamheten. Det är mycket subjektiva upplevelser – och det har jag respekt för – utifrån hur de har blivit bemötta och utifrån hur de själva har tagit emot eller tolkat den aktivitet som de befinner sig i.

Jag menar utifrån min konkreta politiska aktivitet i Hägersten att Skärholmsmodellen visar mycket konkreta resultat. Jag kan jämföra mycket enkelt med de andra stadsdelarna där man arbetar med andra modeller och har ett annat, mer ineffektivt, arbetssätt. Man kan jämföra sig med varandra, och detta går att genomföra.

Vi vet ju att modellen ger konkret resultat. Det behöver inte bli högre kostnader, och individerna kommer i gång. Fler kommer i arbete. Jag förstår inte varför ni envisas med att vägra att genomföra detta över hela staden. Jag begriper det inte.

Anförande nr 142

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Kanske är det viktiga i situationen att arbetslinjen är det heliga och att ni är rädda för att människor inte ska ta jobb. Ni kanske borde berätta då hur man ska skapa jobb i samhället. Såvitt jag vet måste socialbidragstagare ta jobb om det finns jobb. Det blir alltså en låtsasdebatt igen. Vi ska ställa krav på dem som är mest utsatta i detta samhälle.

Det kan påpekas att i och med den så kallade Rinkebymodellen har socialbidragsberoendet sänkts mycket. Det är intressant. Varför är det här med Skärholmsmodellen då så intressant? Är det för att det passar kravtänkandet – nu ska vi slå på dem som är nere?

Anförande nr 143

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag tror inte att jag är ensam om att många gånger har hört verkställande direktören Carl-Henrik Svanberg på Ericsson berätta hur mycket fortare det går att tillverka en telefon i dag än för tio år sedan. Faktum är Ericsson inte är ensamt. Det är många företag som gör saker och ting betydligt effektivare i dag än för tio år sedan.

Faktum är att den kompetensfond som vi har använt här i staden för olika utbildningsprojekt också har lett till arbetsbesparingar på många olika håll. Jag tror att det börjar bli dags för oss att inse att vi kan använda färre människor för att producera olika varor i dag än för tio år sedan. Då är frågan vilka slutsatser man drar av det. Jag drar i alla fall slutsatsen att det är bättre att dela på jobben än att minska på socialbidragen. Kortare arbetstid ger möjligheter för fler människor att komma i arbete medan minskade socialbidrag leder till större sociala problem av olika slag.

Självfallet ska vi göra vad vi kan från kommunen för att stödja, hjälpa, matcha, utbilda och uppmuntra människor som inte har arbete i dag så att de kan få ett på den arbetsmarknad som vi har i dag, även om arbetsmarknaden är liten.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 144

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Moderaternas motion är intressant. Cecilia Brinck gjorde ett litet retoriskt krumsprång när hon sade: Vem har sagt att vi kanske inte vill höja? Ni kan höja normen när ni vill. Det är ingenting som hindrar att man höjer normen i en kommun. Men man får inte gå under riksnormen.

Det enda skälet att begära att Stockholms kommun själv ska ha en egen normgivning är ju att man vill gå under normen.

Peter Lundén-Welden säger att alliansen kommer att göra mycket efter valdagen för att det här ska fungera och för att man ska få en bra hantering av socialbidragen. Men ni är ju inte överens! Folkpartiet har tydligt sagt att det är tveksamt med ett självbestämmande över normgivningen i kommunerna. Man har också sagt att det är av stor vikt att normen sätts på en nivå som möjliggör en skälig levnadsstandard. Ni är inte överens om det här. Jag vet inte hur ni ska klara detta i alliansen.

Alla remissinstanser och även Folkpartiet har förstått att ni vill sänka normen. Det är ingen som har missförstått det. Jag vill bara veta med hur mycket ni vill sänka den. Kläm fram med det, Lundén-Welden!

Anförande nr 145

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det kanske inte är någon större mening för mig att stå här eftersom frågan just ställdes. Poängen med kommunalt bestämmande över riksnormen är att Moderaterna vill ha möjlighet att sänka den. Kan ni åtminstone inte säga till Stockholms medborgare med hur mycket ni tänker sänka normen under riksnormen? Kommer det att ske från år till år? Kommer några regler över huvud taget att gälla?

Jag brukar höra talas om normer som viktiga för Moderaterna. Vilken norm kommer att gälla nu? Det bör väljarna och medborgarna få veta. Det kanske finns vissa som tycker att socialbidragstagare bör svälta, för då jobbar de hårdare. Jag vet inte. Det kanske är ett valvinnande recept. Det skulle vara intressant att få en tydlighet. Hur mycket tänker ni sänka normen med?

Anförande nr 146

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Det är synd att Abit Dundar och hela Folkpartiet ljuger och svartmålar Rinkeby. De har inte någon gång varit i Rinkeby och besökt förvaltningen. Fråga Kristina Axén Olin! Hon har varit där på besök. Hon vet precis vad som händer i Rinkeby. Fråga Kerstin Gustavsson som är vice ordförande i stadsdelsnämnden i Rinkeby vad som händer med arbetsmarknadsfrågorna och med socialbidragen där!

Bara under förra året, 2005, minskade kostnaderna för socialbidragen med 10 miljoner kronor. År 2004 fick 100 personer jobb i Rinkeby genom Kompetensfonden, utbildning och liknande. Förra året, 2005, fick 150 personer jobb. I år, fram till nu under januari, februari och mars, har 30 personer fått jobb tack vare alla satsningar som vi gör. Socialbidragstagandet minskar drastiskt i Rinkeby. Det är lögn och lögn, det du säger. Kom till Rinkeby på besök!

Anförande nr 147

A b i t D u n d a r (fp): Det är tråkigt med en sådan ton. Jag har inte sagt att jag svartmålar Rinkeby. Det har ingen av oss gjort. Vi har inte heller sagt att ni inte jobbar med de arbetssökande. Vad jag försökte göra var en jämförelse. Det finns

nämligen siffror som SLK har tagit fram över ökandet av socialbidragskostnaderna. Det kan man inte komma ifrån. Siffrorna visar läget i stadsdelarna, och vi har själva tittat på dem och haft dem som underlag. Där ser man tydligt att kostnaderna för socialbidrag i Hägersten och Skärholmen har sjunkit medan de ökar i Rinkeby, Vantör, Tensta och Kista. Det innebär inte att vi svartmålar Rinkeby eller det arbete som görs i de här stadsdelarna. Det var inte min mening. Jag gjorde bara en jämförelse mellan olikheterna och sättet att arbeta. Det är viktigt att komma ihåg det. Jag tycker också att det är viktigt att vi använder ett schyst språk.

Anförande nr 148

A b e b e H a i l u (s): Jag tycker fortfarande inte att Folkpartiet och Abit Dundar har gjort sin hemläxa. De skulle ha gått tillbaka och gått igenom vad Rinkeby gör i stadsdelsnämnden. Jag är säker på att de då nästa gång de skulle komma tillbaka, om två veckor, inte skulle säga samma sak som de säger nu. Det är en skillnad mellan att stå här i talarstolen och prata och svartmåla Rinkeby och att besöka Rinkeby.

Kom på besök till Rinkeby och gå igenom vad vi gör där! Socialbidragstagandet har minskat, och det minskar fortfarande. Det du säger är lögn!

Anförande nr 149

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande och Abebe! Ja, det har tydligen minskat i och med 30 stycken plusjobb i januari och februari. Och ja, precis som du säger har Kompetensfonden skapat tillfälliga jobb tidigare under mandatperioden. Det är bra.

Det är långsiktighet i arbetslinjen kontra er arbetslinje. Folk lever på bidrag. Ni för dem från socialkostnadskontot och visar att ni har ett minus när det gäller utgifterna där och ni får statliga pengar eller pengar från Kompetensfonden som inte ligger i er budget, och så trixar ni med siffrorna. Det är precis det som hela debatten har gått ut på – er bidraglinje kontra den här sidans arbetslinje.

Anförande nr 150

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande! Vi kristdemokrater har inte markerat att vi stöder det här med nivån i motionerna. Däremot stöder vi det andra, som handlar om utveckling av metoderna. Det är oerhört viktigt att metoderna utvecklas.

Jag vet inte om någon av er för några veckor sedan läste om en jämförelse mellan somalier i Massachusetts i USA och somalier i Sverige. I Massachusetts jobbar somalierna som bara den. De startar företag och de anställer folk i sina företag. Men i Sverige är det en oerhört liten andel som får jobb, med undantag av ett projekt. Det drivs av Ahmed Egal, som någon från den socialistiska sidan nämnde här. Men såvitt jag förstår har han varje år fått kämpa för att få något gehör för sin verksamhet. Nu lär han ha fått nej till ytterligare verksamhet. Detta är ett arbete som har gett oerhört många jobb.

När det gäller metoderna tror jag att det är oerhört viktigt att vi motarbetar det som kan finnas på en del ställen i socialtjänsten. Jag säger inte att det är så överallt, men

på en del ställen finns det ett slags förakt för enkla jobb. Man säger åt folk: Du ska inte ta det där jobbet; det är för enkelt! Det är oerhört farligt. Man måste stödja människors vilja att jobba. De vill hämta sitt bidrag med värdighet.

Jag har själv varit utsatt för detta för länge sedan. Då var jag fem år. Min mamma fick en kupong hos socialtjänsten. Jag skulle aldrig vilja uppleva detta igen. Vi gick till skoaffären. Av någon anledning ville jag, som ju var pojke, ha röda skor. Då sade expediten i skoaffären: Kommer man med kupong så får man bara svarta skor! Jag fick inga röda skor. Det är min moster som har berättat det här för mig.

Känslan hos den som söker bidrag är viktig. Man måste bevara arbetets ära och locka människor att verkligen arbeta. Det tror jag är oerhört viktigt. Jag tror alltså att metoderna är viktigare än nivån. Och så ska vi se till att invandrare i Stockholm kommer i jobb. Vi måste jämföra oss lite grann med Europa och inte bara jämföra vänster och höger. Vi är dåliga på att få invandrare i arbete.

Anförande nr 151

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Det är naturligtvis jättebra, Hardy Hedman, att du värnar Ahmed Egals verksamhet. Jag känner inte till att han har fått avslag. Om det skulle vara så så tittar jag gärna på det. Hittills har han fått stöd till allt han har gjort.

Jag måste ända ställa en fråga. Du säger att du värnar det här. Det är jättebra, för arbetsmarknaden måste vara individuell. Den måste vara anpassad till den enskildes behov. Ändå står du såvitt jag förstår bakom alliansens arbetsmarknadspolitiska program för Stockholm. Där ska ni ju ersätta allt det här med *en* åtgärd. Hur motiverar du det?

Anförande nr 152

H a r d y H e d m a n (kd): Jag talar bara om de här två motionerna. Vi tycker att metoderna är viktigare. Man måste hitta metoder som gör att folk längtar till att få ett arbete.

Det finns en forskare som har studerat arbetslöshet i Norrland. Han säger så här: Arbetslöshet smittar! Det är det som händer i många förorter där vi inte har några verksamheter eller företag. Arbetslösheten hänger inte bara ihop med vad vi bestämmer om socialbidragen, utan det handlar också om hur vi organiserar våra förorter. Arbetslöshet smittar också i Stockholms förorter.

Anförande nr 153

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Då står vi ännu en gång efter en arbetsmarknadspolitisk debatt och kan konstatera att ni inte har något alternativ. Ni har *ett* förslag, och det är ett förslag som är olagligt och sannolikt genomförbart.

Utöver det har ni inga svar. Ni har inga svar på vad ni ska göra om ni inte kan förändra lagstiftningen så att det ni vill blir lagligt. Och vad ännu värre är – ni vet faktiskt inte riktigt varför ni vill göra det här. Ni vill införa en individuell skuld och

en kollektiv åtgärd och ni vet inte varför. Ni kan inte svara på varför någon som behöver en utbildning i byggnadsarbete ska kratta löv åt kommunen.

Man kan naturligtvis säga som Malin Strid gjorde: Vi vill inte villkora försörjningsstöden! Man kan säga som Abit Dundar: Allt det där andra ska också vara kvar! Men frågan kvarstår: Varför skriver ni då inte det i ert arbetsmarknadspolitiska program, i er budget och i era motioner?

Anförande nr 154

A b i t D u n d a r (fp): Detta är fantastiskt! Jag kan inte låta bli att bli fascinerad. Borgarrådet pratar precis som om han hade varit i opposition. Är du nöjd med den situation som råder i dag, det vill säga att man i vissa stadsdelar inte ens har 40 procents sysselsättningsgrad? Här sitter du och har mage att säga att jag inte har några förslag. Men vad har ni gjort? Det är du som har ansvaret för det som finns i våra stadsdelar. Du ska inte skälla ut oss för det. Du ska själv ta ansvar och vara ödmjuk och säga att ni har misslyckats.

Vi borde vara konstruktiva i diskussionen och försöka föra en dialog. Men tyvärr gör man inte det. Inte många av oss, kanske inte ens någon, bor i de här stadsdelarna. När man besöker dem ser man att det råder katastrofala situationer för många individer, inte minst barnen.

Precis som Hardy sade blir det normgivande att vara arbetslös och leva på socialen. Det är inte acceptabelt. När man frågar ungdomar som är födda och uppväxta i Sverige vad de tänker göra i framtiden så säger de att de inte vet. De tänker på socialen. Det är katastrof. Jag överdriver inte. Det här är det svar som jag har fått av ungdomarna. Man ska inte vara känslös. Vi mörklägger inte, vi förföljer inte och det ena med det andra. Vi menar att det inte är acceptabelt att somalier får jobb i England men inte i Rinkeby och Järvaområdet. Det är bevis på att någonting inte stämmer, herr borgarråd. Men här sitter du och skäller ut oss återigen för att vi inte har lämnat svar. Kan du lämna mig ett svar på varför ni har misslyckats?

Anförande nr 155

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag har naturligtvis ingen annan uppfattning än att arbetslösheten är vårt samhälles och varje individs största fiende och största problem. Men nu står vi faktiskt här och diskuterar två motioner från er. Det är era förslag. Det är därför vi diskuterar dem. Jag skulle gärna låta bli att diskutera dem, för jag tycker egentligen inte att de är särskilt intressanta. Men ni har motionerat.

Vi har ett batteri med arbetsmarknadspolitiska åtgärder och projekt som fyller en funktion för dem som står längst bort från arbetsmarknaden. Dem vill ni avskaffa.

Anförande nr 156

A b i t D u n d a r (fp): Ursäkta, men du kan inte komma undan det här. Du har ansvaret; du är borgarråd i Stockholm. Du kan inte redogöra för vad ni har gjort och vad ni gör för att komma åt problemen eller att åtminstone försöka göra det. Du säger att det här är ett samhällsproblem. Nu hamnar vi i en sociologisk diskussion. Vem är

samhället, och vem har ansvar för det? Jo, det är återigen Socialdemokraterna som styr. Ni har styrt så länge som jag har bott i Sverige förutom i fyra år, och jag har bott här i 26 år. Det är alltid enkelt att säga att det är någon annans problem när man själv har styrt och haft makten på alla nivåer. Det är fascinerande – fantastiskt. Sverige är fantastiskt!

Anförande nr 157

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Såvitt jag vet är det inte på alla nivåer som Socialdemokraterna har haft makten. I det här stadshuset har högerpartierna haft makten.

Abit Dundar funderar på varför människor flyttar till England. Hardy nämnde somalierna i Massachusetts, och Kanada diskuterades här tidigare. Det kan hända att en anledning till att människor är intresserade av att flytta till exempel till England är att de tror på sin framtid där. En anledning till att de tror på sin framtid där är möjligtvis att man där sätter motverkande av diskriminering i centrum. Det hör jag ingenting om från Folkpartiet och från Moderaterna, tyvärr. Ibland hör jag tanken: Vi är emot diskriminering, men vi är inte villiga att ställa krav. Fast vi är jättevilliga att ställa krav på människor som är utsatta för socialbidragssystemet.

Anförande nr 158

A b i t D u n d a r (fp): Återigen: Det ligger lite i det som Paul säger om diskriminering. Jag tycker ändå att slutsumman blir precis såsom den socialdemokratiska makten har utformat samhället, nämligen att vi som kommer utifrån är offer.

Jag fick aldrig frågan: Vad kan du göra? Jag fick alltid höra: Vad har du för problem? Därför ska man finnas inom socialtjänsten där en socialsekreterare ska ta hand om en trots att man har utbildning och har gjort massor innan man kom hit. Det är det som är den ganska tydliga skillnaden. Den ena säger: Vad kan du göra? Den andra säger: Vad har du för problem? Det är det som jag vänder mig emot. Även denna diskussion handlar just om detta, och ingenting annat.

Anförande nr 159

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Abit beskriver bemötandet väldigt bra. Det är just detta som vi måste våga diskutera. Socialdemokraterna går i försvarsposition därför att det nu handlar enbart om nivåerna. Men ni måste väl erkänna att ni inte har lyckats med att få fler invandrare i arbete än vad vi lyckades med under den andra mandatperioden? Det måste vara något fel.

Jag har blivit inblandad i att göra information om ett projekt som försäkringskassan i Uppsala driver. Där pekar man just på detta att många arbetslösa människor har en massa idéer om att de inte duger och att det är något annat fel på dem än att de är arbetslösa. Detta måste vi se till att man tillämpar i socialtjänsten och på alla de ställen där man möter människor som är arbetslösa. Man måste möta dem med den värdighet och med den uppmuntran som krävs och inte bara slappt ge dem ett bidrag. Man måste verkligen titta på vad man kan göra för att vidareutveckla deras möjlig-

heter att få ett jobb. Man ska inte få dem att tacka nej till ett enkelt jobb till att börja med.

Anförande nr 160

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Det är bra att vi i båda grupperna jobbar för att invandrare ska få arbete. Det är jättebra. Men det finns tre skikt när det gäller arbetslösheten. Den första är dem som står närmast arbetsmarknaden. Många av dem har redan fått jobb och är på väg att få jobb. Sedan finns det andra skiktet, som är på utbildning genom Kompetensfonden, genom komvux och så vidare. Jag pratar nu om den invandrargrupp som Hardy pratade om. De håller på att utbildas, så det är bara en tidsfråga innan de också får arbete. Sedan har vi det tredje skiktet – de som är långt från arbetsmarknaden. Det kan vara invandarmammor som har haft barn under de senaste fyra fem åren och som inte har någon utbildning. Vi kräver att alla ska gå på sfi. Även om de är analfabeter så måste de gå och studera. Det kan ta fem år eller mer, men de är på utbildning. Vi jobbar.

Anförande nr 161

H a r d y H e d m a n (kd): Nu dök det upp; nu ska de gå på sfi! Det var en av de saker som vi har jobbat emot hela tiden. Tänk er att en person kommer till arbetsförmedlingen och säger: Jag är enögd. Jag saknar en arm. Jag är dålig på svenska. Då är det den personens vilja att få ett jobb som gäller, och inte att någon ska säga: Vad har du för problem som gör att du inte får ett jobb? Vi måste komma bort från detta. Vi måste låta människor definiera sitt eget problem – att de inte har ett jobb.

Anförande nr 162

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag tycker nog att Hardy Hedman har satt fingret på vissa saker som vi inte har diskuterat så mycket eftersom motionerna inte riktigt handlar om dem. Men det här är viktigt. Det finns knepigheter. Många människor möts av en attityd där man inte tror att de klarar av det hela.

Men det visar sig att det också finns andra samarbetsproblem. Det är också viktigt att ta upp. Socialtjänsten måste samarbeta med försäkringskassan, med arbetsförmedlingen men också med utbildarna för att se till att man kan få in människor. Om det är en utbildning som saknas så är det den vägen man ska vandra för att kunna komma in på arbetsmarknaden. Om det är andra skäl så är det annat man ska göra. Vi är lite för dåliga över huvud taget på att se till att utnyttja de olika kunskaperna och också ge rehabilitering och utbildning så att människor kommer i jobb. Det är en stor utmaning som ligger framför oss.

Anförande nr 163

H a r d y H e d m a n (kd): Det är just det som försäkringskassan i Uppsala säger. Jag vet inte vad försäkringskassan säger i Stockholm. Men i Uppsala säger man att det är jättesvårt att få kommunen och andra att bidra när det gäller rehabiliteringen och se till att människor får uppgifter som de gillar.

Anförande nr 164

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Det intressanta med majoriteten i dag är att man har varit villig att ställa en del krav på dem som har makten att diskriminera. Min förhoppning är att det kommer att leda till att människor som i dag tvingas att ta de enkla jobben är tvungna att göra det i dag, oavsett vad ni tror.

Människor ska ha en tro på sin framtid. Den läkare som tvingas köra taxi för sin överlevnad ska ha sin framtidsdröm kvar i Sverige och inte i England, Kanada eller USA. Det är här han ska drömma, och det är här det ska åstadkommas något.

Jag ska återgå till en fråga som ni har hört flera gånger. Rolf Könberg brukar fundera över den när han inte får svar på frågorna. Jag vill gärna veta från Moderaterna med hur mycket socialbidraget kommer att sänkas. Ni vill ha frihet att sänka socialbidraget. Låt oss veta med hur mycket! Eller kommer det inte att finnas någon norm över huvud taget, inte ens en kommunal norm?

Anförande nr 165

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ordförande och fullmäktige! Tack, Hardy Hedman, för att du tog upp det där som jag pratade om. Det gällde den kvinna som inte var enarmad, men som hade brutit armen. Hon hade därför svårt just nu att arbeta som barnskötare, som hon är utbildad till. En timme innan hon skulle skriva under sina anställningspapper råkade hon ut för olyckan och har därför ingen försörjning. Då behöver man lite av samhällets trygghet. Hon kommer själv att ordna det här när hon så småningom blir bra.

Jag är också glad för att du tog upp en annan sak, Hardy Hedman. Även Abit Dundar sade faktiskt en liten bra sak. Allt var inte bra, men det fanns en sak som jag uppskattade. Det är att man ska se till människors positiva egenskaper. Alla människor, även dem som har stora problem, har naturligtvis delar som är bra. Det tycker vi i Miljöpartiet är jätteviktigt. Vi tycker också att det är viktigt att socialtjänsten arbetar mycket med det här. Det är ett modernare sätt att se på detta. För hundra år sedan lät det så här: Stackars lilla du! Och så fick man en klapp på huvudet. Det var allmosor och en gammaldags syn. Ett tag, när det fanns gott om pengar, ville man gärna strö ut lite samhällshjälp. Men det var för ganska många decennier sedan. Jag tycker att det har ändrat sig, och jag tycker att man ser mer till helheten nu.

Det som ni säger här, både Hardy och Abit, stöder det som den andra sidan säger. Man kan inte köra med vare sig Skärholmsmodellen, Massachusettsmodellen eller någon annan modell. Vi måste utgå från den verklighet som finns i varje stadsdel. Det måste göras en individuell bedömning trots allt. Man måste se på helheten. I Vantör, där jag bor, som tyvärr har en ökande andel som har bidragsförsörjning, finns det till exempel en grupp som ökar procentuellt. Det är barnfamiljer. En hel del av dem har faktiskt jobb, men de tjänar för lite och de har ingen billig hyresrätt i innerstaden. Det här är ganska komplext. Det går inte att köra med en enkel modell som passar alla. Det funkar inte.

Återigen vill jag säga att jag tycker att Miljöpartiets modell är bra: Vi delar på jobben. Vi tar en kortare arbetstid för oss alla. Jag känner lika många som jobbar för

mycket som folk som är arbetslösa. Många människor i dag vågar inte säga nej till övertid och så vidare. De jobbar för mycket. De hinner inte träffa sina barn. De är rädda för att bli efter i karriären. Sedan har vi den andra gruppen, som inte har jobb. Detta är fel.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 166

A b i t D u n d a r (fp): Tack så mycket, Åsa, för några vänliga ord! Du tyckte att jag sade några bra saker. Jag tycker att du sade jättebra saker nu.

Jag tycker fortfarande att individer tyvärr behandlas utifrån ett problemsammanhang. Fortfarande ser man individen utifrån de omständigheter som hon eller han kommer ifrån. Det görs en sanning av att man plötsligt blir ett offer. Jag tycker att det är livsfarligt. Jag har själv jobbat i förorter i systemet. Jag brinner för det här. Jag blir rädd, och nästan mörkrädd ibland, när ungdomar födda i Sverige bara anammar den här kulturen. De ser på sig själva som offer. De är födda i Sverige och har referensramar här och det enda de känner till är socialtjänstsystemet, och de betraktar sig som offer. Då har vi misslyckats, menar jag. Tyvärr är det så här fortfarande ibland.

Anförande nr 167

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Fru ordförande! Jag måste konstatera att debatten är intressant. Den är tankeväckande. Den är också fascinerande. Det gäller framför allt borgarrådet Mogerts, Monika Lindhs och Paul Lappalainen's insatser här i dag.

Man har ställt en fråga vid ett flertal tillfällen till oss moderater: Hur mycket ska ni sänka nivåerna? Det är egentligen oväsentligt att diskutera en procentsats. Jag kan förstå att ni tyckte att det var ett billigt knep i dagens debatt att ta upp den frågan och inte vilja diskutera det problemet.

Det börjar en artikelserie i dagens City. Både Åsa Öckerman från Miljöpartiet och Hardy Hedman har tagit upp den. Den är intressant. Den visar något som Socialdemokraterna här försöker slå sig för bröstet för tillsammans med Miljöpartiet. De säger: Titta på de där uschliga moderaterna! De ska svälta ut socialbidragstagarna! Ni har använd de orden. Ni tillhör samma parti som utan att reflektera eller bry sig en sekund gör så att den här damen, med två läkarintyg, hamnar på socialbidragskontot. Tala om att sila mygg och svälja elefanter!

Jag vet inte exakt vad en borgerlig majoritet kommer att komma till för resultat och vilken procentsats eller vilken norm som en försökskommun som Stockholm skulle kunna få ha. Jag vet inte om det är absolut nödvändigt att varje barn har eget rum, som normen säger. Det är möjligt att det är det, och det är möjligt att det inte är det. Men era partier har också mycket att skämmas för när det gäller att vältra över kostnader på Stockholms stad. Det här har ni inte, förutom Åsa, nämnt med ett enda ord.

Anförande nr 168

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vet inte om jag var tilltalad, men jag beskrevs som fascinerande och det får jag väl tacka för. Det är tråkigt att mina frågor uppenbarligen, även om de inte handlar helt om normen, är helt ointressanta för oppositionen. Jag har inte fått några svar på de frågor som handlar om vad och varför. Man kan bara konstatera att det är ointressant för er.

Anförande nr 169

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Syftet med motionen – när det gäller ”vad” – är att få folk i arbete. Varför? Därför att det är viktigt att folk arbetar och lever på sin lön och att vi får bort folk från bidragsberoende. Miljöpartiet har tvingat er socialdemokrater till att arbetsförmedlingen mer ska hålla på med att administrera friår och kortare arbetstid. Det borde vara så att arbetsförmedlarna lade sin styrka och sin kraft på att förmedla arbete så att folk kom ut ur de olika kolumnerna och systemen och kom in i arbete.

Anförande nr 170

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag håller med dig, Peter Lundén-Welden. Politiker borde skämmas! Men de borde inte bara skämmas på den här sidan. Alla politiker borde fundera över vad de gör och vad de säger.

Tanken är arbete här. Men det skapar inga arbeten att sänka socialbidrag. Så är det. Det skapar sysselsättning åt tjänstemän. Ni kan inte bestämma en norm. Ni vet ju inte ens vad den är. Detta gör att det blir ännu mer jobb för tjänstemännen. Vad är det ni håller på med?

Sedan har vi detta ömmande om de utsatta. Jag har inte sett Moderaterna komma med ett enda ärende där de vill säga någonting till eller ställa några krav över huvud taget på dem som diskriminerar. När ska det ske?

Anförande nr 171

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Paul Lappalainen! Jag respekterar dig ofantligt mycket för din vilja att i varje debatt ta upp det här med diskriminering. Frågan om diskriminering av människor som vill jobba är viktig. Det gäller rätten till arbete i stället för rätten till bidrag. Vi har en regering som i stället för att se till att fler människor kommer i arbete gör det mer lönsamt för höginkomsttagare att leva på bidrag. Det är naturligtvis också en form av diskriminering av höginkomsttagare. Men, Paul Lappalainen, jag är ledsen: Den debatten hör inte riktigt hemma i de här motionerna.

Anförande nr 172

M o n i k a L i n d h (s): Peter Lundén-Welden! Du vill gärna prata om syftet med motionen och utgångspunkten för den. Jag förstår det. Du vill inte så gärna prata om de slutsatser som ni kommer till i motionerna. Den slutsats ni tar upp är att ni vill sänka normen. Ni vill gå ifrån riksnormen och ni vill ha en egen kommunal norm som ska vara lägre än riksnormen.

Du tycker att det är en petitesse att jag tar upp detta. Men det är faktiskt viktigt att veta hur mycket man vill sänka normen med. Det är ju någonting som ni vill bestämma själva här i Stockholm, och det är därför jag ställer frågan till dig.

Du slår dig för bröstet och pratar om alliansen. Men i den här frågan existerar det inte någon allians. Alliansen består inte bara av moderater, och de andra partierna är emot.

Anförande nr 173

Peter Lundén - Welden (m): Fru ordförande! Jag ska ge Roger Mogert rätt, vilket Monika Lindh tydligen inte tycks ha upptäckt. Det finns ett gemensamt program från alliansen om arbete i stället för bidrag. Det är alldeles rätt. Vi är eniga i de stora dragen om vilka förändringar som måste göras på nationell nivå för att få folk i arbete i stället för på bidrag.

Men, Monika Lindh, inte med ett ord nämnde du att du känner dig förfärad över hur ni socialdemokrater, som styr det här landet, hanterar folk som är sjuka och har läkarintyg. Inte med ett ord nämnde du det. Vad är det? Handlar det också, även om det inte var du som sade det utan en annan företrädare för majoriteten, om att svälta ut folk? Jag blev nämligen väldigt upprörd av just det uttalandet.

Anförande nr 174

Borgarrådet Olofsson (v): Även om jag inte sade att ni ville svälta ut dem sade jag nog att ni ville klämma åt dem. Det står jag fast vid, för att man inte får ersättning från Försäkringskassan eller blir utförsäkrad hör inte riktigt hemma i det här ärendet, om man inte skulle vara fräck nog att säga att det kanske är det man blir om man som ni säger att den som inte arbetar ska ha en stramare bidragsgivning. Det är ungefär samma sak egentligen. Denna person fick ingen ersättning fastän armen var bruten.

Ni säger också att om man inte vill arbeta, oavsett vad det är för arbete, ska det vara en stramare bidragsgivning. Det är det ni hela tiden säger. Det ska löna sig att arbeta, men vi ska sänka bidragen. Människor är lata. Människor vill inte jobba. Människor måste klämmas åt. Det är vad ni från Moderaterna säger hela tiden.

Anförande nr 175

Peter Lundén - Welden (m): Nu måste borgarrådet Olofsson nästan be om ursäkt. Tvärtom, jag har inte sagt någonting av det som borgarrådet Olofsson återgav. Det är icke sant.

Däremot visar borgarrådet Olofssons replik att borgarrådet Olofsson inte har läst motion 2005:23 av borgarrådet Kristina Axén Olin. Hela problemformuleringen i den motionen talar om hur Försäkringskassans restriktiva sjukskrivning vältrar över kostnader som socialbidrag på kommunerna. Utifrån den analysen föreslår motionären att man kanske skulle möjliggöra kommunal normgivning i Stockholm, för vi vill få folk tillbaka till arbete. Men jag förstår att borgarrådet Olofsson från Vänsterpartiet har mycket svårt att förstå hur viktigt det är att folk jobbar.

Anförande nr 176

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det kanske blir så att alla ska be alla om ursäkt till slut. Men det var väl ändå lite väl grovt av Peter Lundén-Welden. Jag har inte påstått att Peter Lundén-Welden har sagt detta, jag har sagt "ni på er sida" och citerat er motion.

Du måste väl ändå hålla med om att jag har rätt att citera er motion, att citera er reservation och göra en tolkning av både det som står där och det ni säger. Och det du säger handlar ändå om att ni vill ha en stramare bidragsgivning. Ni vill sänka riksnormen. Ni vill att Stockholms stad ska bli en försökskommun med ett sänkt försörjningsstöd. Det är det ni säger. Ni säger att människor är lata, de vill inte jobba, de måste klämmas åt, man måste kunna ställa krav på dem. Det är ungefär det ni säger i hela er motion

Ni har inte heller motsatt er att man har gjort den tolkningen under hela remissrundan. Ni har inte motsatt er det när ni har skrivit er reservation i kommunstyrelsen. Det är väl inte så konstigt att man då kopplar till det ni själva säger och drar slutsatsen att ni faktiskt står för er motion. Jag kritiserar den.

Anförande nr 177

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Jag funderade över om jag skulle begära ordningsfråga eller replik. Nu börjar det här bli irriterande. Vi har inte sagt att bidragsberoende människor är lata eller arbetsovilliga. Jag kommer tyvärr inte ihåg, för jag börjar bli lite upprörd nu, vilka andra uttryck som Margareta Olofsson från Vänsterpartiet, med ansvar för de sociala frågorna i den här staden sedan tre och ett halvt år, använde. Jag tycker inte att det är riktigt sjyst. Därför tänker jag inte kommentera borgarrådet Olofsson mer i den här debatten. Jag tycker att det är ett lågvattenmärke att hävda att någon från den här sidan salen, alltså den borgerliga oppositionen, för hon sade ju att det inte var mig hon insinuerade på, har stått i talarstolen och sagt att de som lever på bidrag är lata.

Anförande nr 178

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det kan vara en tolkningsfråga om man i motionen skriver passiva eller lata.

Anförande nr 179

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Exakt, läser man i motionerna märker man att ni hela tiden låter påskina att försörjningsstöd utbetalas på ett väldigt passivt och kravlost sätt, att man i princip kan tacka nej till erbjudna jobb, låta bli att söka jobb och få bidrag i alla fall. Det är faktiskt vad som påstås i motionerna. Det är bara ett snyggare sätt att säga samma sak.

Om man sedan talar om människor som blir utförsäkrade eller nekas sjukpenning av Försäkringskassan är väl det en annan debatt. Jag läste artikeln om kvinnan med den brutna armen, och jag blev också upprörd. Men jag har väldigt svårt att se att hon på något sätt skulle vara hjälpt av en stramare bidragsgivning och högre krav när det

gäller arbetssökande. Den kvinnan borde naturligtvis få sjukpenning i stället. Det är en något annan debatt.

Anförande nr 180

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Så står det inte i Kristina Axén Olins motion.

Anförande nr 181

A n n e - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Så står det i båda motionerna. Om ni pratar om att man inte ska kunna få bidrag om man nekar att ta erbjudet arbete påstår ni ju samtidigt att det går att få försörjningsstöd samtidigt som man nekar att ta erbjudet arbete. Det är inte så det fungerar. Det ställs hårda krav för att få försörjningsstöd. Det skall ställas krav utifrån den individuella situationen och det görs också. Det är inte så att försörjningsstöd utbetalas kravlöst. Men det är det ni påstår.

Anförande nr 182

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Då ber jag Anne-Marie Strömberg att visa var i Kristina Axén Olins motion detta står.

Ordningsfråga

Anförande nr 183

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag tycker att vi vid ett antal tillfällen har varit inne på att vi skulle vara överens om att hyfsa debatten, att inte lägga direkta lögner i motståndarens eller någon annans mun. Saker som inte är sagda ska heller inte påstås vara sagda. Jag tycker att det vore bra om presidiet då och då uppmanade fullmäktige att följa de riktlinjer som vi tidigare har kommit överens om.

§ 21 Motion om kostnaderna för arbetslösheten i Stockholm (utl. 2005:187)

Anförande nr 184

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Det är någonting som är fel – jobben, jobben, jobben. Så står det i ledaren i Svenska Dagbladet den 18 februari under rubriken Sverige kan också stavas Absurdien. Där tar man bland annat upp avsaknaden av regelförenklingar inom arbetsmarknadspolitiken för att få fart på tillväxt och jobb, eftersom det är bristen på jobb som är det största problemet på dagens arbetsmarknad. Det finns ingen rimlig chans att vi kan garantera samma välfärd som vi har i dag om allt färre arbetar och alltfler lyfter bidrag. Vi måste även framåt i tiden kunna garantera vård, omsorg och utbildning.

Lösningen på det här är givetvis fler arbetade timmar, fler i arbete. Och givetvis också underlättnader när det gäller skatter och andra regelhinder. Det finns inga genvägar som garanterar välfärd utan det är arbete och inte bidrag som är vägen dit.

Anledningen till att vi har den här motionen uppe i dag är givetvis den stora arbetslöshet vi har haft och har under den här mandatperioden. Den sätter stora ekonomiska avtryck i stadens budget, förutom de avtryck som sätts, känns och upplevs av alla de 1,5 miljoner människor som står öppet arbetslösa i landet.

I dag är 26,4 procent fler arbetslösa eller i åtgärder jämfört med när nuvarande stadshusmajoritet tillträdde, vilket är mycket illavarslande. Ungdomsarbetslösheten har ökat med 30 procent under samma period. Kostnaderna för staden i form av socialbidrag och arbetsmarknadsåtgärder ökar givetvis i takt med den ökande arbetslösheten.

Staten gör inte så mycket åt arbetslösheten utom att frisera olika siffror från Ams, skapa konstgjorda jobb, införa friår, kortare arbetstid och heltidsarbete för alla. Man säger nej till RUT-avdrag, och vissa partisekreterare hamnar dessutom i konfrontation med näringslivet. Det kan i det läget vara av värde att stillsamt försöka uppskatta alla de kostnader som tungt faller tillbaka på kommunens budget, i det här fallet Stockholm.

Jag hade tänkt avgränsa arbetsmarknadsdiskussionen något genom att försöka lyfta fram gränsdragningen mellan stat och kommun i min motion. Det handlar bland annat om att få ett samlat grepp om stadens kostnader för arbetslösheten. Staten har ju huvudansvaret, vet vi, för arbetsmarknadspolitiken, men av någon underlig anledning har ett antal personer hamnat i ett sidosystem till arbetsmarknaden. Deras arbetslöshet finansieras inte genom a-kassa eller Alfa-kassa utan helt eller delvis via försörjningsstöd från kommunen.

Arbetsmarknadspolitiska åtgärder återfinns därför i dag hos både stat och kommun utan att man har något samlat grepp eller någon helhetsbild. Uppföljning finns för de statliga åtgärderna men inte alltid ute i kommunerna. Stockholm saknar uppföljningssystem.

Motionen utmynnar i tre att-satser, bland annat att uppvakta regeringen för att komma till rätta med ansvarsfråga och finansiering, skapa en helhetssyn och även åstadkomma något slags uppföljningssystem i staden.

Vi vet inte hur länge en person varit arbetslös, vilken typ av arbetsmarknadsproblem som finns, vilka åtgärder som staden eller staten vidtagit eller varaktighet och resultat av dessa. Risken är att många snurrar runt i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder under flera år utan att vi har koll på hur många åtgärder och vilka åtgärder som vidtagits eller effekten av dessa. Det är knappast bra för den enskilde eller i övrigt.

Däremot för det med sig att det finns en risk att man döljer den öppna arbetslösheten. Kompetensfonden, säger borgarrådet. Det är ett ständigt återkommande begrepp under den här mandatperioden. Men Kompetensfonden är ju också kommunala medel, som dessutom satsas på åtgärder som borde ha varit statens ansvar. Att dessa utvärderas borde vara en självklarhet. Men alla andra kommunala åtgärder med arbetsmarknadsinriktning då, ska inte de följas upp, menar du? Remissinstanserna säger ju att de saknar uppföljning.

Jag är inte nöjd med svaret att det bara är Kompetensfondens åtgärder som följs upp. Jag vill att alla åtgärder ska följas upp. Jag yrkar bifall till mina att-satser och bifall till Moderaternas, Folkpartiets och Kristdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 185

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande! Du tog upp friåret. Det har faktiskt fungerat mycket bra. Det är väldigt många som har fått riktiga jobb, och det har också skapats nya jobb av dem som har tagit ledigt. Det får man ändå se som en succé.

Tyvärr har man inte från statsmakternas sida ännu ordentligt satsat på arbetstidsförkortning. Jag ser ju fram emot att vi får en lagstadgad 35-timmarsvecka här i Sverige också. Det skulle verkligen underlätta för fler människor att komma in på arbetsmarknaden.

Anförande nr 186

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Eftersom klockan är sen och vi har blivit åthutade här tänkte jag försöka med en lite snällare *approach* och börja med det vi faktiskt är överens om, för jag tycker att det finns en hel del i den här motionen som vi är överens om. Det är också därför som jag landat i ett besvarande. Jag tycker att det är väldigt viktigt med statsövergripande, sammanhängande uppföljningssystem. Ett sådant arbete har därför också satts i gång, för att man ska kunna ha en modell som fungerar för all arbetsmarknadsverksamhet, inte bara den som går via Kompetensfonden utan all arbetsmarknadsverksamhet.

Sedan är det också viktigt med djupare utvärdering av specifika projekt. Därför pågår sådana utvärderingar, därför nämner jag det i texten om Kompetensfonden, därför kommer fler sådana utvärderingar att påbörjas och göras.

Det är naturligtvis också väldigt viktigt med en tydligare gräns mellan statens ansvar och kommunens ansvar. Jag tycker precis som du att staten ska och bör ta ett större ansvar för de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Även om staten delvis har gjort det med plusjobsreformen tycker jag att det inte är rimligt att det är vilket trygghetssystem man befinner sig i som avgör vilken åtgärd som kan erbjudas. Arbetsmarknadspolitiken måste vara individanpassad. Den måste utgå från den enskildes egen situation och de egna behoven, inte vilket system och vilket stuprör man råkat hamna i.

Här pågår sedan länge en diskussion med regeringen och med de statliga aktörerna. Den socialdemokratiska partikongressen fattade ett beslut om att det här måste tydliggöras. Staten måste ta sitt ansvar. Här är vi helt överens.

Men sedan, för att åtminstone gör det lite spännande, är vi inte helt överens. Det är när ni pratar om den "verkliga arbetslösheten". Du pratade om en och en halv miljon öppet arbetslösa, vilket var att ta i lite grann. Jag tror att det är 220 000 öppet arbetslösa, vilket är väldigt mycket. Men ni pratar om 20 procent som inte är i arbete. Även om er arbetsmarknadspolitiska expert pratar om 17 procent verkar det vara ett mått på alla mellan 16 och 64 år som inte befinner sig i arbete eller är heltidsstuderande som ni använder. Det gör att man får med alla värnpliktiga, pensionärer, sjukskrivna, föräldralediga, hemmafruar eller vad man vill. Då säger ni att det är socialdemokratins fel att det är så hemskt i Sverige.

Jag tänkte bara kort få ge en liten bild av hur det ser ut om man använder det mått som ni använder. I Tyskland, som hela sin efterkrigstid varit präglad av CDU, har man 26 procent arbetslöshet med det här måttet. På Irland, som mig veterligen aldrig har haft en socialdemokratisk regering så länge landet har funnits som självständig nation, har man 32 procent. I Frankrike, där man nu har en regering som försöker få igenom era allianskompisar Centerns förslag om avreglerad arbetsrätt, som verkar väldigt populärt, har man 37 procent med det här måttet. Sanningen är att med det mått som ni vill använda är vi i dag bäst i Europa.

Anförande nr 187

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Jag tycker att det är tråkigt att höra att Roger Mogert jämför Sverige med de länder som har den absolut högsta arbetslösheten. Varför inte jämföra sig med de länder som ligger betydligt bättre än Sverige, försöka ta det till ledstjärna för den vision vi bör ha i Sverige för att arbeta framåt och se till att fler kommer i arbete. Jag tycker att det är tråkigt att ledande socialdemokrater, med mp och v i spetsen, när ni har majoritet både på regeringsnivå och här i kommunen och dessutom sitter i majoritet i landstinget, inte har bättre ledarvisioner än detta för landet, med den arbetslöshet vi befinner oss i. Det tycker jag är ytterligt tragiskt och oerhört illavarslande.

Jag får höra om statistiken, men det beror i vanlig ordning på hur man räknar. Läger man in alla de som tvingas att fortsätta utbilda sig därför att det saknas jobb och alla de som också får förtidspension kommer man upp i betydligt högre tal än så.

Anförande nr 188

Borgarrådet M o g e r t (s): Nu valde inte jag de som var sämst utan jag valde de som hade tydligast borgerlig profil. Det är möjligt att du tycker att det är samma sak.

Den statistik som jag återgav får man fram när man räknar den samlade arbetslösheten som ni räknar den. Då blir det så här. Det finns möjligen ett land som vi kan jämföra oss med. Det är Danmark, som ligger på ungefär samma nivå som vi. Annars ligger alla andra mycket sämre.

Anförande nr 189

M a r t i n a L i n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Till att börja med vill jag bara säga att jag vet att vi någon gång under mina nationalekonomistudier på Handelshögskolan har gått igenom de öppna och slutna arbetslöshetssiffrorna i Europa, och jag är övertygad om att de inte såg ut så som Roger Mogert återgav dem nu. Jag är inte rustad att föra en sådan statistisk fejd nu, men jag skulle ändå vilja höja ett varningens finger, för jag tror inte att de där siffrorna stämmer, och jag vet att det finns flera andra sätt att mäta det på i så fall.

En lite trist vändning blev det ändå i kväll när Roger Mogert sade att han inte vill debattera arbetslösheten över huvud taget. Han tycker att våra förslag är ointressanta. Sedan tog Miljöpartiet vid och sade att jobben är slut och nu måste vi försöka dela på det som blev kvar. Trots det och även om jag är lite trött i dag, för jag har tentat i företagsekonomi, är det en uppfriskande omväxling att komma hit. Här kan man sitta igenom en arbetslöshetsdebatt på två timmar utan att höra ordet företag en enda gång.

Arbetslösheten är Sveriges största problem. Det har sagts många gånger här i kväll. Även om ekonomin är lite valårsuppumpad just nu är det grundläggande problemet bakom vår arbetslöshet ändå att företag inte vågar och inte har råd att anställa. Det problemet kommer att kvarstå så länge den politiken inte förändras. Det kanske är läge att påminna om det.

Vi har en flora av olika åtgärder mot arbetslösheten, men ingen av dem kommer åt det grundläggande problemet. Storstadssatsningen skapar inga varaktiga jobb. Kompetensfonden startar inga företag. Våra kommunala projekt skapar i snitt inte fler jobb än åt dem som är direkt anställda inom projekten. Svenska och internationella utvärderingar visar att den totala effekten på ekonomin av den här typen av projekt i bästa fall är marginell och i de flesta fall obefintlig. Därför välkomnar jag hjärtligt motionärens ambition att utkräva lite bättre ansvar, lite mer uppstyrning och lite bättre utvärdering av de här projekten.

Jag vill avsluta med att säga att det vi behöver är en riktig jobbgaranti och en riktig företagsarsatsning. Det framgår tydligt att det inte är på gång just nu i majoriteten. Jag tröstar mig med att det bara är ett halvår kvar till valet och yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 190

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är riktigt, Martina, att du inte stötte på de här siffrorna när du studerade nationalekonomi. Det här var nämligen inte siffror över dem som är i öppen arbetslöshet respektive i åtgärder. Det var det moderata sättet att räkna på som fick den här konsekvensen när man räknade på andra länder än Sverige. Det kommer sannolikt inte att dyka upp i framtida nationalekonomiska studier heller.

Anförande nr 191

M a r t i n a L i n d (fp): Jag uppfattade det som att du redogjorde för öppen och dold arbetslöshet i de här europeiska länderna. Men då klargjorde du alltså nu att det inte var det du gjorde. Så när vi talar om att det finns en enorm dold arbetslöshet i Sverige som inte motsvaras av någonting liknande i något annat europeiskt land har vi fortfarande rätt och står oemotsagda i det.

Anförande nr 192

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Vi tror inte att jobben har tagit slut. Det finns nog möjligheter att utveckla den gröna sektorn, energi- och miljötekniksektorn. Det skulle få mycket bättre fart om man genomförde en grön skatteväxling för att just skapa möjligheter att satsa på den sektorn.

Däremot tycker inte vi att man ska strunta i arbetstidsförkortningen. Vi tror att den behövs i en mycket större skala än att bedriva olika projekt i kommunerna. Det behövs en lagstiftning på det här området för att på ett verkligt sätt kunna komma till rätta med arbetslösheten och få fler människor i arbete.

Anförande nr 193

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi kan ändå konstatera, när vi tittar på vårt lands arbetslöshet, att majoriteten har misslyckats med både arbetsmarknadspolitiken och att minska socialbidragen.

Om vi läser lite i den bok vi har fått på våra bord i dag, *Stadens melodi* – en rätt intressant bok i vissa stycken, tycker jag – ser vi att i slutet av 30-talet flyttade en massa industrier ut från Stockholm. Industrijobb gick förlorade, och fullmäktige var relativt oroade över situationen, så man tillsatte en propagandakommitté. Denna propagandakommitté skulle förhandla med företag som hotade att flytta ut från Stockholm. Det fanns en medvetenhet om hoten mot sysselsättningsutvecklingen.

Den nuvarande majoriteten har inte minskat på propagandan direkt. Men propaganda utan konkreta åtgärder, som ändå präglade 30-talets handlande, blir bara att tala högt om sina fromma förhoppningar.

I årets budget uttrycker majoriteten i ett högt tonläge sina fromma förhoppningar om en minskning av ekonomiskt bistånd och en förhoppning om en god konjunktur. Regeringens förhoppningar är ungefär desamma och de talar också högt och gärna om sina fromma förhoppningar.

Jag vill emellertid ställa en konkret fråga först. Den berör hur staden arbetar med rehabilitering. Gör staden verkligen det den ska som arbetsgivare för att få i gång rehabilitering av sina egna anställda? Det har nyligen gjorts en statlig utredning som visar att rehabiliteringsutredningar som kommer till Försäkringskassan blir liggande minst ett år, att bara var tionde utredning kommer in i tid till Försäkringskassan och att ansvarsfördelningen mellan Försäkringskassan och arbetsgivarna, däribland kommunerna, är mycket oklar. Jag funderar alltså på om staden gör vad den kan för att få fart på sitt rehabiliteringsarbete.

Sedan skulle man kunna upprepa flera frågeställningar som har hanterats under den nyss avslutade debatten, men det mest intressanta och det som ni sällan tar upp i debatten är ju de offensiva åtgärderna. Hur får vi fart på tillväxten? Hur ser vi till att småföretagen får bättre villkor? Hur skapar vi en öppen marknad av den dolda som finns när det gäller hushållsnära tjänster? Hur förbättrar vi skolan så att färre ungdomar går ut utan slutbetyg och hittar en yrkesutbildning som passar dem?

De här frågorna har ni inga bra svar på. Ni är betydligt bättre på åtgärder, men tyvärr inte särskilt bra på dem heller.

Anförande nr 194

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig först, när Göran pratar om att kampen mot arbetslösheten har misslyckats fullständigt, sätta in det i ett perspektiv. Under etiketten propaganda kan jag säga att jag på någon käck SSU-kurs fick lära mig om tiden 1991–1994 att den borgerliga regeringen dubblade arbetslösheten och tripplade statsskulden, eller om det möjligen var tvärtom. Vi hade en väldigt hög arbetslöshet i mitten på 90-talet. Det kan vi i alla fall vara överens om. Från mitten på 90-talet fram till för några år sedan pressades arbetslösheten ned till hälften. Sedan har det varit två år av stagnation i arbetslöshetsbekämpningen. Nu sjunker siffrorna igen. Det är sanningen i det du kallar ett fullständigt misslyckande.

Om rehabilitering kan jag kort säga att sjukfrånvaron i alla fall har sjunkit, från 10,6 procent *all time high* 2002 till 9,4 procent.

Anförande nr 195

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): 30-talet var väl mest en rolig referens, men läs gärna boken!

Om vi nu ska prata om dagsläget är det ändå så att er politik i huvudsak saknar alla konkreta, offensiva åtgärder. Roger Mogert pratar gärna om olika typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder, men det brister i de konkreta åtgärderna för att få fart på tillväxten i Stockholms stad, framför allt när det gäller att se till att tillväxten växlas in i nya jobb. Nu har vi sett färre varsel, ökade orderingångar och förvisso också högre tillväxt, men den öppna arbetslösheten i Stockholm sjunker inte särskilt mycket. Det återstår för Roger Mogert att förklara. Varför ser vi inte sysselsättningsökning i Stockholm till följd av de förbättrade signaler som omvärlden visar?

Anförande nr 196

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Såvitt jag förstår har staden just börjat med att satsa på rehabilitering. Däremot har jag inte sett utvärderingar. Det vore faktiskt intressant att se om det fungerar överallt, om man har haft några inkörningsproblem och så vidare. Det återstår ändå att titta på.

När det gäller småföretagen finns det en ambition att försöka förbättra servicen på många olika sätt. Det ska vara lättare att kunna nå den information man behöver som småföretagare. Jag tror att det kommer att behövas mer. Jag tror att man behöver satsa ytterligare på utbildningar av stadens anställda så att de blir på det klara med vad småföretagare behöver hjälp med och på vilket sätt de kan hjälpa till. Det kan handla om att slussa till rätt person och sådana saker, inte minst via stadsdelsnämnderna. Men jag tror att medvetenheten om att vi behöver fungera som en serviceorganisation för småföretagen i Stockholm har börjat.

Anförande nr 197

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): I denna diskussion, som ibland i vissa andra, känner jag mig lite som en främmande fågel. Jag ser en viss gemenskap bland politiker, både på höger och vänster sida, snarare än att man är oense. Enigheten verkar bygga på idén att politiker har en sådan stor makt över konjunkturen att det är politiker som skapar jobb. Förut har jag ansett att det på vänsterkanten finns en övertro på politikens makt när det gäller jobb. Men det gemensamma med högerkanten är att det är en enorm övertro där också på att det är politiker som skapar jobb snarare än att man försöker påverka förutsättningarna. Det kanske behövs lite mer ödmjukhet i de här frågorna.

Det är klart att det finns några bra idéer. Om vi satsar på olika projekt ska de utvärderas. De ska följas upp. Men jag är inte säker på att det är politikersatsningar på projekt i Stockholms stad som leder till att arbetslösheten minskar och att socialbidragsberoendet minskar. Statens inflytande kanske har större effekt. Då kanske man bör vara tacksam för en socialdemokratisk regering när det sker. Kanske man i stället borde vara glad för att det är krig någonstans utanför Sverige. Det fixar konjunkturen också. Då blir det fler jobb i Sverige. Det är lite så ni tänker.

Man behöver ha lite ödmjukhet inför vad Stockholms stad kan göra. Stockholms stad kan fixa lite bättre förutsättningar. Den majoritet som säger att den kan garantera att arbetslösheten kommer att sjunka överdriver, för att inte säga mycket mer. Det är bara att välja ut olika historiska perioder så ser man det här väldigt tydligt. Det är i alla fall någonting att fundera över.

Anförande nr 198

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Till Paul kan jag säga att det på ett sätt är ord i rätten tid som du framför. Men jag tror att det vi egentligen vill göra i de här debatterna om arbete och sysselsättning är att slå håll på den socialdemokratiska retoriken, att de är alla goda gåvors givare och att de kan skapa jobb. Det är det som en stor del av den här debatten handlar om, enligt mitt sätt att se.

Sedan tror jag faktiskt att man med politiska medel även på kommunal nivå kan skapa bättre förutsättningar, eller medverka till sämre förutsättningar, för företagsamhet och tillväxt. Det tror jag inte att vi egentligen har olika åsikter om. Genom att till exempel ge avdragsrätt eller minska beskattningen på hushållsnära tjänster tror jag att man kan frigöra en väldigt stor arbetsmarknad för alla möjliga sorters människor som kan få en möjlighet att få in foten på arbetsmarknaden. Men där finns en socialdemokratisk skygglapp som behöver avlägsnas.

Anförande nr 199

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag kan hålla med dig i det avseendet. Det finns inget parti som är orsak till allt det goda och det finns inget parti som är orsak till allt det onda. Men olika varianter av projekt och jobbskapande, oavsett om de kommer från högersidan eller vänstersidan, är inte nödvändigtvis perfekta. Sedan kan man diskutera detaljer som den du tog upp. Jag tror inte på detta. Men den frågan har inte diskuterats här.

Anförande nr 200

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Nej, vi tror inte heller att politiker skapar jobb. Däremot kan politiker och politik förhindra att det skapas jobb. Det är väl snarare det som den här diskussionen handlar om.

Den siffra som påstås vara det moderata sättet att räkna på är i själva verket den siffra som Jan Edling plockade fram för ett år sedan då han jobbade på LO. Men när han inte fick presentera rapporten om hur den svenska arbetsmarknadspolitikerna har slagit lämnade han ju LO i protest, eftersom han utsattes för censur. Han framförde precis den siffra som Yvonne Fernell-Ingelström nämnde alldeles nyss i talarstolen. Om man tittar på sysselsättningsfrekvensen i Sverige i dag och hur den såg ut 1994 ser man att den ligger ungefär på samma nivå då som nu. Det finns inte så stor anledning att slå sig för bröstet i den delen heller från socialdemokratins sida.

Om man jämför Tyskland och Sverige, som Roger Mogert gjorde alldeles nyss, kan man se en annan väldigt intressant skillnad. Det är att man i Tyskland nu jobbar väldigt hårt lokalt på företagen för att faktiskt se till att minska den arbetslöshet som finns. Alla är överens om att den är väldigt hög. Där jobbar det lokala facket och företagen tillsammans för att rädda jobben, för att minska arbetskraftskostnaderna och till och med sänka lönerna och förlänga arbetstiderna utan att man får en högre lönenivå. Det är precis sådan konkurrens som svenska företag utsätts för i dag när det gäller den internationella konkurrenskraften. I Tyskland har man tagit itu med problemen på ett sätt som förmodligen kommer att leda till att arbetslösheten kommer att minska. Sedan vet ni precis lika väl som vi att man där också har det östtyska oket att bära på.

Men det som är viktigt är att vi får fokus på hur vi här i Sverige ska få människor i jobb. Då är det också viktigt att se till att man vidtar rätt åtgärder. Det vi har sett när vi har tittat på och analyserat den svenska arbetsmarknadspolitikerna är att det är väldigt många som är mycket kritiska mot hur arbetsmarknadspolitikerna fungerar, och då är jag väldigt skeptisk mot att man ska införa flera system på kommunal nivå på det sätt som vi har gjort. Det är det som Yvonne Fernell-Ingelströms motion handlar

om, att vi faktiskt inte ska hålla på med en massa olika åtgärder på det sätt som vi gör i dag. Hon menar att vi måste utvärdera det som kommunen gör och dra slutsatser av detta. Och det behövs verkligen, för här har vi ett system i Sverige där staten ska stå för arbetsmarknadspolitiken och kommunen inte ska ägna sig åt detta. Det här är en jätteviktig distinktion. Därför är det här en jätteviktig motion som vi bör bifalla.

Anförande nr 201

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Mitt syfte med att prata om det moderata sättet att räkna var faktiskt inte a priori att det var fel att räkna på det sättet. Det är möjligen ovanligt men naturligtvis inte fel. Min poäng med jämförelsen var att visa att även med det sättet att räkna ligger vi bättre till än länder som Tyskland, som sedan länge är borgerligt styrt. Det var det som var min poäng, inte att moderater alltid har fel. Så är det ju inte.

Anförande nr 202

U l l a H a m i l t o n (m): Jag bara konstaterar att detta är en siffra som en partikamrat till dig har använt, kanske en tidigare arbetskamrat till dig också. Vi tycker att det är en intressant siffra att använda i det här sammanhanget. Den ger en intressant bild av hur man försöker dölja arbetslöshetsproblematiken i Sverige. Jag förstår att du, Roger Mogert, inte vill använda den siffran.

Anförande nr 203

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Faktiskt håller jag, hör och häpna, med Ulla Hamilton om en sak. Det har jag nästan aldrig gjort i den här salen. Det är frågan om utvärdering.

Jag var på en konferens med Integrationspolitiska kommittén för någon vecka sedan. Där konstaterade vi att alla de kommunala arbetsmarknadsprojekten i hela Sverige faktiskt saknar utvärdering. Därför tror jag också att den diskussion vi hade tidigare, om Skärholmsmodellen är bra och andra modeller dåliga, är en ganska dålig diskussion eftersom vi inte har så mycket fakta att bygga på. Däremot ska alla de projekt som vi i den här majoriteten från och med den här mandatperioden har inom Kompetensfonden och andra projekt utvärderas eftersom det faktiskt har varit en brist.

Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte egentligen säga något annat. När vi i den här salen diskuterar arbetslösheten tycker jag att vi ofta inte sätter in den i ett större sammanhang. Vi säger att det här gjorde de borgerliga, det här gjorde vi, men när var det lågkonjunktur och när var det högkonjunktur? Till exempel var det faktiskt lågkonjunktur precis i slutet av den borgerliga mandatperioden, och arbetslöshetssiffrorna steg i Stockholm. Men då hade ni på den borgerliga sidan rustat ned hela er arbetsmarknadspolitik. Ni hade varken visioner eller ens praktiska förslag till hur ni skulle ta itu med den arbetslösheten.

När vi kom till makten hade vi faktiskt både visioner och idéer. Det ni så föraktfullt pratar om, Kompetensfonden och projekt, är faktiskt den största arbetsmarknadssats-

ning som har gjorts i den här staden och den har faktiskt också gett resultat. Den har som vi såg i den förra debatten gett ekonomisk vinst för staden och den har faktiskt också gett en stor personlig vinst för dem som är arbetslösa. Att sådana här åtgärder lönar sig kan man se på utvärderingen av Storstadssatsningen. Samordnade insatser inom ramen för Storstadssatsningen visade att sådana här satsningar gav resultat.

Anförande nr 204

Ulla Hamilton (m): Vi rustade ju, som du säger, ned den här arbetsmarknadspolitiken därför att vi inte tycker att kommunen ska ägna sig åt sådant. Det är en statlig uppgift, och det är en väldigt viktig uppgift som staten inte ska kunna smita undan genom att vi ska använda en stor del av skattemedlen i Stockholm för att ägna oss åt den här verksamheten. Det måste vara tydligt vem det är som har ansvaret för arbetsmarknadspolitiken, och det är staten som ska ha ansvaret för den.

Ni tycker inte så, det vet vi alla. Och under er tid, när ni har satsat en massa pengar på arbetsmarknadspolitiken, har också arbetslösheten för till exempel ungdomar ökat med 30 procent. Det tycker inte jag är någonting att vara stolt över.

Anförande nr 205

Ann-Margarethe Livh (v): Jag tycker att kommunens insatser ska komplettera statens.

Sedan är det inte riktigt sant att inte ni ägnade er åt några som helst arbetsmarknadspolitiska insatser. Under er tid pågick ju Storstadssatsningen, som ni var emot, både på kommunal nivå och på riksnivå. Men ni använde ändå pengar från Storstadssatsningen, faktiskt, till olika arbetsmarknadsprojekt. Det kan man också säga är att använda kommunala medel till svarta hål.

Anförande nr 206

Borgarrådet Moger (s): Jag tänkte göra något lite ovanligt, kanske mot kutymen, och så gott det går svara på en av de bra och svåra frågorna som ställdes, nämligen varför inte arbetslöshetssiffrorna sjunker när vi har tillväxt? Jag tycker att det är en svår fråga, men det är i högsta grad en relevant fråga.

Jag skulle vilja påstå att en av orsakerna, naturligtvis inte den enda, är att inflyttningen till Stockholm tar fart igen. När vi ser arbetsmarknadsprognosen för Stockholm kan vi se att den säger 10 000 nya jobb i regionen. Den säger också 5 000 nya invånare som flyttar in. Det är klart att det ger effekter. När folk ser att jobben kommer, när det faktiskt börjar gå att få ett boende i Stockholmsregionen, flyttar folk hit. I ett sådant läge, det vill jag också passa på att betona, blir arbetsmarknadspolitiken ännu viktigare, därför att den är inriktad på dem som har svagast fäste på arbetsmarknaden i dag.

Sedan vill jag säga någonting om hur man mäter. Regeringen ställde faktiskt om målet för några år sedan, även om man inte har pratat så himla högt om det, till att mäta förvärvsfrekvens, därför att det är ett spännande mål, precis som ni tycker att ert sätt att mäta är spännande. Det ger en helhetsbild av hur många som arbetar. Det

är inte så att jag på något sätt är fientlig till det sättet att mäta. Jag tycker att det är intressant. Och Sverige har en hög förvärvsfrekvens internationellt sett. Det är inte socialdemokratisk propaganda, det är vetenskap.

Sist vill jag passa till Paul Lappalainen, som pratar om politikens roll när det gäller att skapa jobb. En av orsakerna till att vi har en internationellt sett hög förvärvsfrekvens är ju den utbyggda offentliga sektorn i Sverige.

Anförande nr 207

Göran Holmström (kd): Jag uppskattar Mogerts försök att svara på den svåra frågan varför det inte blir fler jobb. Jag tror personligen att det har att göra med företagens framtidstro. Om företagen förväntar sig att den framtida politiken ska vara företagsvänlig och tillväxtuppmuntrande kommer de att omvandla de bättre förutsättningarna till nya jobb. Men förväntar de sig till exempel ett fortsatt socialdemokratiskt styre och inte vågar lita på att vi får en företagsvänlig politik i framtiden tror inte jag heller att tillväxt och bättre förutsättningar för företag leder till arbete. Det tror jag är en slutsats som Mogert borde fundera över på sin kammare.

Anförande nr 208

Borgarrådet Mogert (s): Ni är i och för sig ett parti som i hög grad är baserat på tro, men tror du ändå inte att om det vore så enkelt – jag ska inte säga att du har fel, alla har rätt till sin tro – som att företagen är rädda på grund av att vi har en socialdemokratisk regering i Sverige med ganska jämna mellanrum, skulle då inte den svenska förvärvsfrekvensen vara betydligt lägre?

Anförande nr 209

Martina Lind (fp): Det var intressant att vi fick en förklaring till varför Sverige har jobblös tillväxt. Det här har ju varit ett nationellt problem i Sverige under väldigt lång tid. Det har förts ganska mycket diskussion om vad det beror på. Tesen att det skulle bero på någon sorts ny urbanisering, där människor flyttar till Stockholm, har jag däremot inte hört förut. Sanningen är att det inte stämmer. Det här är tvärtom ett strukturellt problem i Sveriges ekonomi som har att göra med att det är svårt och dyrt att anställa, och det gör att företag när de växer undviker att anställa så långt det är möjligt och satsar pengarna på produktivitetsökning i stället.

Anförande nr 210

Borgarrådet Mogert (s): Mitt inlägg var inte menat att förklara begreppet *jobless growth*. Det kan vi ha en mycket längre och djupare diskussion om. Jag har en del synpunkter på det du sade. Det kan du nog gissa.

Men det jag försökte göra var att förklara situationen i Stockholm, där man nog inte kan beskriva det som *jobless growth*. Vi har ett tilltagande antal jobb, ett tilltagande antal anställda. Men jobben går till delvis andra än de som bor här i dag.

Anförande nr 211

Paul Lappalainen (mp): Det är klart att man kan täcka arbetslösheten i vilket land som helst, i vilken stad som helst om alla anställs i den offentliga sektorn. Men det är förhoppningsvis inte det som är hela lösningen.

Sverige har i dag en alltför hög arbetslöshet, såvitt jag vet. Då krävs det att man hittar olika sätt att skapa jobb och ser in i framtiden. Det räcker inte att säga att historiskt sett har vi haft en låg arbetslöshet på grund av att vi hade en stor offentlig sektor. För 20 år sedan hade vi väldigt låg arbetslöshet och en enorm offentlig sektor. Den har bantats, med välsignelse från höger och vänster. Då måste vi hitta nya vägar och inte bara hänvisa till det offentliga.

Anförande nr 212

Borgarrådet Moger (s): Det stämmer, Paul, att vi har en hög arbetslöshet historiskt sett. Det var inte det jag pratade om. Jag pratade om att vi har en hög förvärvsfrekvens och att vi historiskt har haft det på grund av att vi byggde ut den offentliga sektorn, inte i första hand för att många arbetade åt kommunen utan för att vi skapade möjligheter, framför allt för kvinnor, att delta på arbetsmarknaden på lika villkor.

Anförande nr 213

Yvonne Fernell-Ingelström (m): Ordförande, fullmäktige! Det sägs här att vi ska sätta arbetslösheten i ett större sammanhang. Det är ju det vi försöker göra när vi pratar om tillväxt. Det är det jag tycker att man inte gör när åtgärder som sker centralt i Sverige i dag handlar om konstgjorda jobb, friår, heltidsarbete för alla, nej till RUT-avdrag och bråk med näringslivet. Det är därför som vi sätter arbetslösheten i ett större sammanhang. Vi är i kommunen väldigt beroende av vad som händer i landet i övrigt, vilka åtgärder man vidtar. Lågkonjunktur, visst, men man kan mildra den på olika sätt och inte förhindra och försvåra genom den här typen av åtgärder som jag räknar upp.

Oavsett hur bra åtgärder är, om de bedrivs av staden eller staten – där jag tycker att staden ska vara väldigt restriktiv, eftersom det är statens ansvar – kan de rimligen ändå inte leda till jobb i förlängningen eftersom det är brist på antal jobb som är den stora grundorsaken. Det är ju där vi måste se upp med uppföljningen, som jag nu uppfattar att man ska arbeta med framöver. Eftersom det fattas jobb i förlängningen är risken att man kör runt folk på olika åtgärder utan att det egentligen leder till jobb för det stora flertalet. Det leder till jobb för en hel del, och det är roligt, men för det stora flertalet går inte ekvationen ihop.

Jag är också orolig när jag hör att Carl-Henric Svanberg är orolig. Han uttalar i dag i Dagens Industri att Sverige håller på att bli frånråkt av tillväxtländerna. Det är företrädaren för ett av Sveriges viktigaste företag som uttalar det här. Jag tycker att det finns all anledning att ta de orden till sig och försöka överträffa sig själv betydligt bättre än man har gjort när det gäller tillväxt i Sverige. Det har talats alldeles för lite om tillväxt.

Anförande nr 214

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vill bara förtydliga det ni faktiskt alltid har sagt innan ni blev för arbetsmarknadspolitik. Då sade ni nämligen att arbetsmarknadspolitik inte skapar några jobb. Det är helt riktigt. Det tycker jag att ni ska komma ihåg. Det är inte heller syftet med arbetsmarknadspolitik. Syftet med arbetsmarknadspolitik är ju att jobba med dem som står längst ifrån arbetsmarknaden, att rusta dem, utbilda dem och ge dem en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

Även om jag delar din syn att mer av det här borde vara statens ansvar måste jag ändå fråga, när du säger att vi inte ska göra det här: Om vi konstaterar att staten inte gör det, vem ska då göra det?

Anförande nr 215

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Det är det som är så kusligt, att staten genom att inte ta sitt ansvar indirekt skjuter över allt på kommunen. Det har varit uppe flera gånger under kvällen, i den tidigare diskussionen om socialbidragsmotionen också, hur det sker. Det är renodling man talar om Det är Försäkringskassan som successivt för över nya målgrupper. Det är arbetsförmedlingen som successivt för över nya målgrupper. Det yttersta ansvaret råkar kommunen ha. Det är inskrivet i lagen. Man kan inte värja sig utan man måste ta emot dem som kommer. Självklart måste man protestera samtidigt som man ser att antalet jobb minskar eller försvinner och det inte är någon tillväxt. Det är förödande.

Anförande nr 216

U l l a H a m i l t o n (m): Kära fullmäktigeförsamling! Den här diskussionen visar precis det som är grundproblemet i Sverige i dag, tycker jag. Det är fokuseringen på Amspolitik på den ena sidan av salen och diskussionen om hur vi ska skapa förutsättningar för jobb på den andra sidan av salen. Frågar man svenska folket vad de tror är bästa möjligheten att få ned arbetslösheten, om det är arbetsmarknadsåtgärder eller bättre villkor för företagen, svarar 90 procent att de tror att det är bättre villkor för företagen som åstadkommer detta. Till och med 80 procent av LO-medlemmarna tror mer på bättre villkor för företagen än att man håller på med arbetsmarknadsåtgärder.

Jag skulle verkligen välkomna att vi i den här salen mycket oftare pratade om hur vi ska lösa det problem vi har, att vi faktiskt har en brist på arbetsgivare i Stockholmsregionen. Hur ska vi lösa det problem som ligger i att vi har lika högt nyföretagande, 1,4 procent per hundra invånare, som man har i Jämtland och i Västernorrland? Det är ju ett jätteproblem för Stockholm. Var finns den diskussionen någonstans?

Ni pratar om Amspolitik, arbetsmarknadsåtgärder. Jag träffar jättemånga arbetslösa människor som har varit arbetslösa en lång, lång tid och som är hjärtligt trötta på alla åtgärder som de slussas fram och tillbaka till. Några hade varit här förra veckan och fått föredragningar om plusjobb. De vill ju ha ett jobb. Men de märker att det inte finns någon, vare sig det gäller kommunens arbetsmarknadsåtgärder eller någon annan som jobbar i de här verksamheterna, som faktiskt är intresserad av att ta reda på vad de här personerna vill göra och se till att de faktiskt blir hjälpta till att få ett

jobb. De bara slussa runt och blir en siffra i statistiken. Det är detta som är så förödande. Det leder inte till att de här människorna kommer ur det här beroendet. De blir bara nedmalda längre och längre ner i systemet.

Det enda, mina kära vänner, som faktiskt kan få dem att komma ur det här systemet är att det skapas mer jobb. I det läget lämnar vännerna på den andra kanten fram förslag som kommer att presenteras nu i veckan som ska förstöra möjligheten till visstidsanställningar. Det kommer att innebära att ungdomar får ännu svårare att komma ut på arbetsmarknaden och att säsongarbete förbjuds runtom i landet. Ni vill införa ett heltidstvång som innebär att om man ska anställa någon måste grunden vara heltid. Snacka om att förstöra möjligheterna att skapa jobb i det här landet!

Anförande nr 217

Borgarrådet M o g e r t (s): Det där var faktiskt riktigt underhållande. Jag förstår att ni applåderar. Men vi kanske skrattade av olika skäl.

Jag sade alldeles nyss väldigt tydligt, informativt, att arbetsmarknadspolitik inte skapar jobb. Det är inte syftet. Då får jag tillbaka: Ni pratar bara Ams. Det kommer från en liga som alldeles nyss skulle införa en enhetlig arbetsmarknadspolitisk modell där 5 000 personer skulle anställas i staden. Nu vill du avskaffa all arbetsmarknadspolitik i staden igen.

Anförande nr 218

U l l a H a m i l t o n (m): Låt mig bara konstatera att varje gång vi i den här salen har en diskussion om arbetslösheten hamnar ni i åtgärder. Vi vill prata om hur man skapar förutsättningar för nya jobb. De enda företag som växer på grund av er politik är bemanningsföretagen. De har vuxit med väldigt stor kraft under de senaste åren. Det beror bara på en sak, att vare sig kommuner eller företag vågar anställa. Då får bemanningsföretagen ta risken och hyra ut personal. Det är ingen som vågar ta risken att anställa i Sverige i dag.

Anförande nr 219

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag kan hålla med om att vi behöver fler diskussioner om arbetsmarknaden, småföretagande och så vidare. Det finns många saker jag håller med dig om, Ulla Hamilton. Men jag tror också att man ändå måste dra slutsatsen att det har varit bra med friårssatsningen. Den har lett till att flera har fått riktiga jobb. Det har varit en bra del i det hela. Det skulle bli ännu bättre om man också genomförde arbetstidsförkortning så att fler kan komma i arbete. Men det förtar inte satsningen som man också bör göra för att förbättra för småföretagen så att de kan växa på olika håll och skapa möjligheter för att nya idéer leder till nya företag.

Anförande nr 220

U l l a H a m i l t o n (m): Då skulle jag, kära ordförande och församling, vara intresserad av att höra om Christopher Ödmann kommer att jobba för att hans partivänner i riksdagen kommer att stoppa det här förslaget som försämrar möjlighe-

terna för visstidsanställningar, som förstör möjligheterna för era alternativa odlare. Förutsättningarna att verka för många av de småföretag som ni säger er värna om runtom i landet förstörs faktiskt på grund av detta. Det finns en stor upprördhet runtom i hela landet. Det vore väldigt intressant att höra vad Miljöpartiet i Stockholms stadshus tycker i denna fråga.

Anförande nr 221

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Förslaget om heltidsanställningar är jag emot. Självklart ska man inte genomföra den delen. Det är absolut viktigt att det finns möjligheter för företag att kunna få ihop en vettig uppsättning av människor i sina verksamheter så att det fungerar på olika sätt. Då kan man inte bara utgå från att alla ska vara heltidsanställda